

▶ ninamedia

Raziskava javnega mnenja 2011

(Projektna naloga 11-1-06-02-024-008)

Izvajalec: Ninamedia d.o.o.
Naročnik: Agencija za radioaktivne odpadke

Ljubljana, december 2011

1. POVZETEK

Raziskovalni projekt Agencije za radioaktivne odpadke v letu 2011 sestavljajo anketa splošne populacije, anketa med prebivalci občin Brežice in Krško ter ankete med okoljevarstvenimi skupinami, novinarji in politično javnostjo.

1.1. Povzetek raziskave v splošni populaciji

- Z anketo smo želeli ugotoviti, kakšno je splošno javno mnenje o jedrski tehnologiji v Sloveniji, o radioaktivnih odpadkih, ki pri tem nastajajo, in o odlagališčih zanje. Po enoletnem premoru (ankete nismo izvajali leta 2010) smo zabeležili kar nekaj premikov znotraj javnega mnenja, predvsem bolj kritično obravnavanje posameznih segmentov vezanih za jedrsko tehnologijo, ki jih navajamo v poročilu.
- Prva beseda, ki anketirancem pade na um, ko pomislijo na »odlagališče nizko in srednje radioaktivnih odpadkov«, je praviloma zelo negativna. Največ jih pomisli na JEK (21,0 %), nevarnost (18,1 %), sevanje (7,8 %) itd.
- Anketiranci so kot najbolj ekonomične ocenili sončne ali vetrne elektrarne (povprečna ocena 4,52), kot najmanj ekonomične pa termoelektrarne (2,77). Povprečna ocena ekonomičnosti jedrskih elektrarn je 3,14, pri čemer jih kot ekonomične ali zelo ekonomične ocenjuje 41,5 % anketirancev, kot neekonomične ali zelo neekonomične pa okrog 32 % anketirancev.
- Sončne in vetrne elektrarne so anketiranci ocenili kot najbolj varne za ljudi in okolje (4,76), nizko povprečno oceno varnosti pa so podelili jedrskim elektrarnam (2,03). Da jedrske elektrarne niso varne ali sploh niso varne, meni dobrih 69 % anketirancev, kot varne ali zelo varne pa jih ocenjuje dobrih 13 % anketirancev.
- Petina anketirancev je mnenja, da je precej ali vsekakor možno nizko in srednje radioaktivne odpadke popolnoma varno odlagati, skoraj 64 % pa je nasprotnega mnenja. Glede varnega odlaganja odsluženega jedrskega goriva pa dobrih 13 % anketirancev meni, da je to precej ali vsekakor možno.

- Na vprašanje, kako se imenuje organizacija, ki je v Sloveniji zadolžena za ravnanje z radioaktivnimi odpadki, je pravilno odgovorilo 14,7 % anketirancev.
- Do informacij o radioaktivnih odpadkih, ki jih posredujejo ARAO, občina in država v okviru postopka načrtovanja odlagališča, so anketiranci dokaj zadržani. Večina je mnenja, da ne povedo celotne resnice (63,2 %), da so neverodostojne in pristranske meni 45,7 % anketirancev. Še najbolj pa so zadovoljni z dostopnostjo informacij, pri čemer jih kot dostopne ocenjuje 32,0 %, in razumljivostjo (29,8 %).
- Če bi bil v njihovi občini referendum, na katerem bi se odločali glede gradnje odlagališča nizko in srednje radioaktivnih odpadkov, bi 74,8 % anketirancev glasovalo proti in 13,3 % za postavitev odlagališča.
- Glede informacij o umeščanju odlagališča radioaktivnih odpadkov v njihovo občino, bi anketiranci najbolj zaupali inštitutu Jožef Štefan (3,72). Sledi zdravnik lokalnega zdravstvenega doma (3,25), na tretjem mestu so nevladne okoljske organizacije (3,13). Sledi Agencija za radioaktivne odpadke (2,85). Najnižjo stopnjo zaupanja so anketiranci pripisali ministru za okolje (2,37) ter občinskemu svetu (2,39).
- Ključno za zagotovitev pravične porabe nadomestila, ki ga zaradi bližine jedrskega objekta prejema občina, je določitev jasnih kriterijev za porabo nadomestila. Povprečna ocena za to trditev je 4,36, pri čemer jo 85 % anketirancev ocenjuje kot pomembno ali zelo pomembno.
- Večina anketirancev je mnenja, da je treba zastopanje interesov prebivalstva v nadaljnjem postopku načrtovanja odlagališča zaupati svetom krajevnih skupnosti, ki mejijo na odlagališče (43,4 %) ter posebnemu odboru za odlagališče (32,5 %).
- Anketiranci menijo, da bi morali v nadaljevanju projekta najbolj podrobno obravnavati vpliv odlagališča na zdravje ljudi, na drugem mestu po pomembnosti je vpliv odlagališča na zrak, vode in plodna tla, sledi vpliv na zaskrbljenost ljudi. Na zadnje mesto so anketiranci postavili vpliv odlagališča na življenjski standard ljudi.

- Kot najbolj verjetno posledico izgradnje odlagališča nizko in srednje radioaktivnih odpadkov, so anketiranci navedli, da bo kraj prišel na slab glas in se ga bodo turisti izogibali (3,83), najmanj verjetno pa se jim zdi, da se bodo odpirala nova delovna mesta (2,86). Anketirancem se zdi zelo verjetno, da bo sevanje iz odlagališča škodljivo vplivalo na zdravje ljudi (3,75) ter da bo kmetijstvo propadlo, saj naj ne bi nihče želel kupovati pridelkov iz tega kraja (3,68).

- Ko gre za jedrsko energijo, anketiranci najbolj soglašajo s trditvijo, da zato, ker proizvajamo v Sloveniji radioaktivne odpadke, nujno potrebujemo tudi primerno odlagališče zanje (4,23) ter s trditvijo, da v svetu, kjer že imajo odlagališča nizko in srednje radioaktivnih odpadkov, institucije državljanom prikrivajo, da iz njih izhajajo radioaktivne snovi in sevanje v okolje (3,71). Najnižjo oceno strinjanja smo dobili za trditev, da uporaba jedrske tehnologije prinaša Sloveniji več koristi kot škode (3,00).

- Dobra polovica (51,2 %) anketirancev odločno nasprotuje gradnji nove jedrske elektrarne v Sloveniji, 14,1 % je proti, dokler ne rešimo vprašanja odlaganja radioaktivnih odpadkov, 16,5 % je za, če bo zgrajena po najvarnejši sodobni tehnologiji.

1.2. Povzetek raziskave med prebivalci občin Brežice in Krško

- Raziskavo smo izvedli med prebivalci občin Brežice in Krško, kjer smo anketirali po 400 oseb. Vprašalnik je bil enak kot za splošno populacijo, pri čemer smo v navedenih občinah dodali nekaj podvprašanj pri testiranju zaupanja informacijam.
- Prva beseda, ki anketirancem pade na um takoj, ko pomislijo na »odlagališče nizko in srednje radioaktivnih odpadkov«, je v opazovanih občinah nevarno – v Krškem je takšnih 21,8 %, v Brežicah pa 20,7 %, sledijo JEK (Krško 16,5 %, Brežice 21,2 %) itd.
- Anketiranci so tako kot v splošni populaciji, kot najbolj ekonomične ocenili sončne ali vetrne elektrarne (povprečna ocena Krško 4,41, Brežice 4,47), kot najmanj ekonomične pa termoelektrarne (Krško 2,78, Brežice 2,71).
- Sončne in vetrne elektrarne so anketiranci ocenili kot najbolj varne za ljudi in okolje (Krško 4,69, Brežice 4,83), nizko povprečno oceno pa so podelili varnosti jedrskih elektrarn (Krško 2,55, Brežice 2,36), ki je nekoliko višja kot pri splošni populaciji.
- Da je varno odlaganje nizko in srednje radioaktivnih odpadkov precej ali vsekakor možno, meni 37 % anketirancev v Krškem in 25,9 % v Brežicah.
- Da je možno odsluženo jedrsko gorivo varno odlagati, meni okrog 17 % anketiranih v Brežicah in okrog 20 % v Krškem.
- Agencijo ARAO pozna 14,7 % anketirancev v splošni populaciji, 37,4 % anketirancev iz Brežic in 34,5 % iz Krškega.
- Informacije o radioaktivnih odpadkih, ki jim jih posredujejo ARAO, občina in država v okviru postopka izbora lokacije in načrtovanja odlagališča vsi anketiranci ocenjujejo dokaj podobno. V splošni populaciji so jih ocenili kot ne pretirano verodostojne, a praviloma razumljive ter dostopne. Podobno je tudi v Brežicah, v Krškem pa je v visoko pozicionirana tudi jednatost informacij.

- Če bi bil v njihovi občini referendum, na katerem bi se odločali glede gradnje odlagališča nizko in srednje radioaktivnih odpadkov, bi proti glasovalo 74,8 % anketirancev splošne populacije, 60,8 % anketirancev iz Brežic in 50,5 % iz Krškega.

- Glede informacij o umeščanju odlagališča radioaktivnih odpadkov v njihovo občino, bi anketiranci najbolj zaupali inštitutu Jožef Štefan (splošna populacija 3,72, Brežice 4,09 in Krško 3,89). Na drugem mestu je zdravnik lokalnega zdravstvenega doma (splošna populacija 3,25, Brežice 3,53 in Krško 3,70). Sledijo novinarji Posavskega obzornika (3,36 v Brežicah in 3,32 v Krškem), novinarji televizije Vaš kanal Novo mesto (3,30 v Brežicah in 3,31 v Krškem) itd. Povprečna ocena zaupanja ARAO je 3,08 v Brežicah in 2,98 v Krškem.

- Tako kot v splošni populaciji, je tudi v opazovanih občinah ključno za zagotovitev pravične porabe nadomestila, ki ga zaradi bližine jedrskega objekta prejema občina, določitev jasnih kriterijev za porabo nadomestila. Povprečna ocena za to trditev je 4,36 v splošni populaciji, 4,60 v Brežicah in 4,52 v Krškem.

- Večina anketirancev je mnenja da je treba zastopanje interesov prebivalstva v nadaljnjem postopku načrtovanja odlagališča zaupati svetom krajevnih skupnosti, ki mejijo na odlagališče (43,4 % v splošni populaciji, 47,9 % v Brežicah in precej manj v Krškem – 34,5 %) ter posebnemu odboru (32,5 % v splošni populaciji 33,2 % v Brežicah in kar 39,3 % v Krškem).

- Tako kot v splošni populaciji, tudi v obeh občinah anketiranci menijo, da bi morali v nadaljevanju projekta najbolj podrobno obravnavati vpliv odlagališča na zdravje ljudi, na drugem mestu po pomembnosti je vpliv odlagališča na zrak, vode in plodna tla, sledi vpliv na zaskrbljenost ljudi. Na zadnje mesto so anketiranci v Brežicah postavili vpliv odlagališča na življenjski standard ljudi, v Krškem pa vpliv na razvoj kraja.

- Kot najbolj verjetno posledico izgradnje odlagališča nizko in srednje radioaktivnih odpadkov, so anketiranci v Brežicah (3,52) in Krškem (3,46) ocenili, da bo sevanje iz odlagališča škodljivo vplivalo na zdravje ljudi (v splošni populaciji 3,75), najmanj verjetno pa se jim zdi, da se bodo odpirala nova delovna mesta (splošna populacija 2,87, Brežice 3,17, Krško 2,79).

- Ko gre za jedrsko energijo, anketiranci najbolj soglašajo s trditvijo, da zato, ker v Sloveniji proizvajamo radioaktivne odpadke, nujno potrebujemo tudi primerno odlagališče zanje (splošna populacija 4,23, Brežice 4,40, Krško 4,29) ter s trditvijo, da za nemoteno oskrbo z električno energijo Slovenija potrebuje Jedrsko elektrarno Krško (Brežice 3,52, Krško 3,73, splošna javnost 3,38).
- Dobra polovica anketirancev v splošni populaciji, 48,6 % v Brežicah in 33,5 % v Krškem odločno nasprotuje gradnji nove jedrske elektrarne v Sloveniji. Približno četrtina v splošni populaciji, 13 % v Brežicah in 25,5 % v Krškem je pogojno proti gradnji, dokler ni razrešeno vprašanje odlaganja radioaktivnih odpadkov.

1.3. Povzetek raziskave med okoljevarstvenimi skupinami

- V anketi med okoljevarstveniki so sodelovali predstavniki 21 okoljevarstvenih skupin.
- Ko pomislijo na odlagališče radioaktivnih odpadkov, največjemu deležu na um pade nevarnost.
- Okoljevarstveniki kot najbolj ekonomične navajajo hidroelektrarne, kot najmanj ekonomične pa termoelektrarne. Ekonomičnost jedrskih elektrarn ocenjujejo podobno kot splošna populacija. Ko gre za varnost elektrarn, so za okoljevarstvenike zelo varne sončne in vetrne elektrarne, dokaj varne so tudi hidroelektrarne, precej manj varne so jedrske elektrarne, najmanj varne pa so termoelektrarne.
- Okoljevarstveniki so glede varnega odlaganja radioaktivnih odpadkov veliko bolj optimistični kot splošna populacija, glede varnega odlaganja odsluženega jedrskega goriva pa 14,3 % meni, da je to možno.
- Da je ARAO zadolžena za ravnanje z jedrskimi odpadki je navedlo 47,6 % anketiranih.
- Informacije o radioaktivnih odpadkih ocenjujejo kot zmerno razumljive, dokaj nepopolne in do določene mere pristranske, dokaj jedrnate ter zmerno dostopne.
- Na referendumu o odlagališču bi 28,6 % okoljevarstvenikov glasovalo za (leta 2009 – 57,1 %).
- Okoljevarstveniki najmanj zaupajo županu in občinskemu svetu, precej skromno zaupajo novinarjem, ministru za okolje in ARAO, precej bolj zdravniku zdravstvenega doma, izrazito pa zaupajo Inštitutu Jožefa Stefana in nevladnim okoljskim organizacijam.
- Ključno za zagotovitev pravične porabe nadomestila, ki ga zaradi bližine jedrskega objekta prejema občina, je za okoljevarstvenike določitev jasnih kriterijev za porabo nadomestila in nadzor neodvisnega nadzornega odbora nad upravljanjem nadomestila.
- Večina okoljevarstvenikov je za to, da poseben odbor za odlagališče predstavlja prebivalce in zastopa njihove interese v nadaljnjem postopku načrtovanja odlagališča.

- Anketiranci menijo, da bi morali v nadaljevanju projekta najbolj podrobno obravnavati vpliv odlagališča na zdravje ljudi, na drugem mestu po pomembnosti je vpliv odlagališča na zrak, vode in plodna tla, sledi vpliv na zaskrbljenost ljudi. Na zadnje mesto so anketirani okoljevarstveniki postavili vpliv odlagališča na življenjski standard ljudi.
- Kot najbolj verjetno posledico gradnje odlagališča so anketiranci navedli verjetnost, da bo kraj prišel na slab glas in se ga bodo turisti izogibali (vsi anketiranci enotnega mnenja).
- Okoljevarstveniki se najbolj strinjajo s trditvijo, da zato ker v Sloveniji proizvajamo radioaktivne odpadke, nujno potrebujemo tudi primerno odlagališče zanje, najmanj pa s trditvijo, da uporaba jedrske tehnologije prinaša Sloveniji več koristi kot škode.
- Z izgradnjo nove jedrske elektrarne, če bo zgrajena varno, se strinja tretjina anketiranih okoljevarstvenikov, 38,1 % pa odločno nasprotuje gradnji.

1.4. Povzetek raziskave med novinarji

- V anketi med novinarji je sodelovalo 50 novinarjev iz 26 medijev.
- Ko pomislijo na odlagališče radioaktivnih odpadkov, največjemu deležu na um pade JEK, nato nevarnost in sevanje.
- Novinarji kot najbolj ekonomične navajajo sončne ali vetrne elektrarne, kot najmanj ekonomične pa termoelektrarne. Ekonomičnost jedrskih elektrarn ocenjujejo skoraj enako kot ekonomičnost hidroelektrarn. Ko gre za varnost elektrarn, so za novinarje zelo varne sončne in vetrne elektrarne, dokaj varne so tudi hidroelektrarne, precej manj so varne termoelektrarne, najmanj varne pa so jedrske elektrarne.
- Novinarji so glede varnega odlaganja nizko in srednje radioaktivnih odpadkov nekoliko bolj optimistični (2,96) kot splošna populacija, manj pa so optimistični, ko gre za odlaganje odsluženega jedrskega goriva (2,62).
- Da je ARAO zadolžena za ravnanje z jedrskimi odpadki, je navedlo 52,0 % anketiranih novinarjev.
- Informacije o radioaktivnih odpadkih ocenjujejo kot dokaj razumljive, jedrnate in ne predolge ter še kar dostopne.
- Na referendumu o odlagališču bi polovica novinarjev glasovala za.
- Novinarji precej zaupajo nevladnim organizacijam in novinarjem, zmerno zaupajo ARAO, izrazito zaupajo Inštitutu Jožef Stefan, najmanj pa zaupajo županu in občinskemu svetu.
- Ključno za zagotovitev pravične porabe nadomestila, ki ga zaradi bližine jedrskega objekta prejema občina, je za novinarje določitev jasnih kriterijev porabe nadomestila in nadzorovanje upravljanja z nadomestilom s strani neodvisnega odbora.
- Večina novinarjev je mnenja, naj poseben odbor za odlagališče predstavlja prebivalce in zastopa njihove interese v nadaljnjem postopku načrtovanja odlagališča.

- Anketiranci menijo, da bi morali v nadaljevanju projekta najbolj podrobno obravnavati vpliv odlagališča na zdravje ljudi, na drugem mestu po pomembnosti je vpliv odlagališča na zrak, vode in plodna tla, sledi vpliv na razvoj kraja. Na zadnje mesto so anketirani novinarji postavili vpliv odlagališča na življenjski standard ljudi.

- Kot verjetne posledice gradnje odlagališča je največ anketirancev navedlo vlaganje v infrastrukturo, da bo kraj prišel na slab glas, da se bodo odprla nova delovna mesta ter da bo zaradi stalnega nadzora večja varnost pred sevanji kot drugod, najmanj pa se strinjajo s trditvama, da bo sevanje škodljivo vplivalo na zdravje ljudi in da se bodo ljudje izseljevali.

- Novinarji se najbolj strinjajo s trditvijo, da zato ker v Sloveniji proizvajamo radioaktivne odpadke, nujno potrebujemo tudi primerno odlagališče zanje, najmanj pa s trditvijo, da v svetu, kjer že imajo odlagališča nizko in srednje radioaktivnih odpadkov institucije državljanom prikrivajo, da iz njih izhajajo radioaktivne snovi in sevanje v okolje.

- Največ anketiranih novinarjev je proti izgradnji nove jedrske elektrarne, dokler ne rešijo vprašanja odlaganja radioaktivnih odpadkov, 30 % pa odločno nasprotuje gradnji.

1.5. Povzetek raziskave med politično javnostjo

- V anketo med politiki smo vključili politike na različnih ravneh, sodelovalo pa je 65 politikov.
- Glede odlagališča radioaktivnih odpadkov največji delež anketirancev najprej pomisli na JEK, nato na nevarnost.
- Politiki, kot najbolj ekonomične navajajo hidroelektrarne, na drugem mestu so sončne in vetrne elektrarne, na tretjem mestu pa so jedrske elektrarne. Ko gre za varnost elektrarn, so za novinarje zelo varne sončne in vetrne elektrarne, dokaj varne so tudi hidroelektrarne, precej manj varne so jedrske elektrarne, najmanj varne pa so termoelektrarne.
- Politiki so glede varnega odlaganja nizko in srednje radioaktivnih odpadkov najbolj optimistični, nekoliko manj pa so optimistični, ko gre za odsluženo jedrsko gorivo.
- Da je ARAO zadolžena za ravnanje z jedrskimi odpadki, je navedla slaba četrtnina anketiranih politikov.
- Informacije o radioaktivnih odpadkih politiki ocenjujejo kot dokaj razumljive, jedrnate in ne predolge ter dokaj dostopne.
- Na referendumu o odlagališču bi 27,7 % politikov glasovalo za.
- Politiki zmerno zaupajo ARAO in nevladnim organizacijam, najbolj zaupajo Inštitutu Jožef Stefan, najmanj pa novinarjem.
- Ključno za zagotovitev pravične porabe nadomestila, ki ga zaradi bližine jedrskega objekta prejema občina, je za politike določitev jasnih kriterijev porabe nadomestila in nadzorovanje upravljanja z nadomestilom s strani neodvisnega odbora.
- Večina politikov je za to, da občinski svet za odlagališče prebivalce predstavlja in zastopa njihove interese v nadaljnjem postopku načrtovanja odlagališča.

- Anketiranci menijo, da bi morali v nadaljevanju projekta najbolj podrobno obravnavati vpliv odlagališča na zdravje ljudi, na drugem mestu po pomembnosti je vpliv odlagališča na zrak, vode in plodna tla, sledi vpliv na razvoj kraja. Na zadnje mesto so anketirani politiki postavili vpliv odlagališča na življenjski standard ljudi.

- Kot verjetne posledice gradnje odlagališča je največ anketirancev navedlo vlaganje v infrastrukturo ter da se bodo zaradi prisotnosti odlagališča odprla nova delovna mesta, najmanj pa se strinjajo s trditvijo, da bo kmetijstvo propadlo, saj nihče ne bo kupoval pridelkov iz tega kraja.

- Politiki se najbolj strinjajo s trditvijo, da zato ker v Sloveniji proizvajamo radioaktivne odpadke, nujno potrebujemo tudi primerno odlagališče zanje, najmanj pa s trditvijo, da v svetu, kjer že imajo odlagališča nizko in srednje radioaktivnih odpadkov institucije državljanom prikrivajo, da iz njih izhajajo radioaktivne snovi in sevanje v okolje.

- Z izgradnjo nove jedrske elektrarne, če bo zgrajena po najvarnejši sodobni tehnologiji, se strinja 40,0 % anketiranih politikov, 18,5 % pa je odločno proti.

KAZALO

1.	POVZETEK	2
2.	METODOLOGIJA IN VZOREC	15
3.	PREDSTAVITEV REZULTATOV	19
3.1.	RAZISKAVA MED SPLOŠNO JAVNOSTJO	19
3.2.	RAZISKAVA V OBČINAH BREŽICE IN KRŠKO	55
3.3.	RAZISKAVA MED OKOLJEVARSTVENIMI SKUPINAMI	90
3.4.	RAZISKAVA MED NOVINARJI	112
3.5.	RAZISKAVA MED POLITIČNO JAVNOSTJO	135
4.	PRIMERJAVA REZULTATOV	158
5.	PRILOGA.....	166

2. METODOLOGIJA IN VZOREC

Raziskovalni projekt Agencije za radioaktivne odpadke v letu 2011 sestavljajo:

- anketa splošne populacije,
- anketa med prebivalci občine Brežice,
- anketa med prebivalci občine Krško,
- anketa med okoljevarstvenimi skupinami,
- anketa med novinarji in
- anketa med politično javnostjo.

Namen raziskave je bil ugotoviti, kakšno je trenutno mnenje javnosti o radioaktivnosti in radioaktivnih odpadkih in kako se mnenje javnosti o tej temi spreminja skozi čas. Vprašalniki za vse anketirane skupine so enaki, javno mnenje pa spremljamo že od leta 1995.

V raziskavi med splošno javnostjo in v obeh občinah smo uporabili dvostopenjski naključni vzorec. Osnova vzorčenja je bil univerzalni telefonski imenik, iz katerega so bila naključno izbrana gospodinjstva (pri čemer smo upoštevali prostorsko razpršenost glede na regije oz. občine) in znotraj njih naključno izbrani anketiranci po metodi zadnjega rojstnega dne.

Ankete med specifičnimi javnostmi smo izvajali s pomočjo vnaprej pripravljenih seznamov okoljevarstvenih skupin, novinarjev in politikov.

Anketiranje smo izvajali v telefonskem studiu Ninamedie, po metodi CATI. Obdelava podatkov pa je bila izvedena na programski opremi SPSS, verzija 15.0.

Anketo med **splošno javnostjo** smo v agenciji Ninamedia izvedli med 29. novembrom in 12. decembrom 2011. Anketiranje je potekalo telefonsko po metodi računalniško podprtega telefonskega anketiranja. Iz računalniškega seznama smo poklicali 4305 naključno izbranih telefonskih naročnikov, 525 v času anketiranja ni bilo dosegljivih, 2844 jih ni želelo sodelovati v anketi, 235 pa ni ustrezalo vzorčnim določilom. Znotraj gospodinjstva smo izbrali tisto osebo, ki je bila starejša od 18 let in je zadnja praznovala rojstni dan. Anketirana je bila 701 oseba.

Struktura vzorca po sociodemografskih spremenljivkah:

ŠTEVILO ANKETIRANCEV :		Odstotek
Spol	ženske	51,8
	moški	48,2
Starost	18 do 30 let	6,7
	31 do 45 let	16,9
	46 do 60 let	39,3
	61 let in več	37,1
Izobrazba	o.š. ali manj	9,0
	poklicna izobrazba	11,7
	srednja izobrazba	41,6
	višja šola, visoka ali več	37,6
Zaposlitveni status	zaposlen	42,0
	nezaposlen, brezposeln	5,7
	upokojen	48,4
	dijak, študent	3,9
Tip naselja	podeželje	38,4
	manjši kraj	33,2
	večje mesto	14,8
	LJ ali MB	13,6
Regija	Pomurska	6,4
	Podravska	15,8
	Koroška	3,7
	Savinjska	12,7
	Zasavska	2,4
	Spodnje posavska	3,6
	Jugovzhodna Slovenija	6,7
	Osrednjeslovenska	24,7
	Gorenjska	9,4
	Notranjsko-kraška	2,7
	Goriška	6,6
	Obalno-kraška	5,3

Ankete med prebivalci **občin Brežice in Krško** smo izvajali med 3. in 11. decembrom 2011 v občini Krško ter med 12. in 20. decembrom 2011 v občini Brežice, na enak način kot anketo med splošno populacijo. Iz računalniškega seznama smo poklicali 5934 naključno izbranih občanov Brežic in Krškega, 1471 v času anketiranja ni bilo dosegljivih, 3158 jih ni želelo sodelovati v anketi, 504 pa niso ustrezali vzorčnim določilom. Znotraj gospodinjstva smo izbrali tisto osebo, ki je bila starejša od 18 let in je zadnja praznovala rojstni dan. V občini Brežice smo anketirali 401 osebo, v občini Krško pa 400 oseb.

Struktura vzorca po sociodemografskih spremenljivkah:

ŠTEVILO ANKETIRANCEV :		Brežice	Krško
Spol	ženske	48,4	52,3
	moški	51,6	47,8
Starost	18 do 30 let	6,2	8,1
	31 do 45 let	14,0	15,4
	46 do 60 let	37,9	33,0
	61 let in več	41,9	43,6
Izobrazba	o.š. ali manj	9,0	16,7
	poklicna izobrazba	14,5	13,9
	srednja izobrazba	44,6	43,2
	višja šola, visoka ali več	31,9	26,3
Zaposlitveni status	zaposlen	33,6	33,4
	nezaposlen, brezposeln	9,5	6,5
	upokojen	54,4	56,8
	dijak, študent	2,5	3,3
Kraj	Brežice/Krško	27,4	32,1
	ostali kraji	72,6	67,9

Anketo med **okoljevarstvenimi skupinami** smo izvedli med 7. in 13. decembrom 2011. Anketirali smo predstavnike 21 okoljevarstvenih skupin.

Anketo med **novinarji** smo izvedli med 7. in 19. decembrom 2011. Nanjo je odgovarjalo 50 novinarjev iz različnih slovenskih medijev.

Anketo med **politično javnostjo** smo izvedli med 13. decembrom 2011 in 13. januarjem 2012. Politike smo anketirali na različnih nivojih: na državni in lokalni ravni. V vzorec smo vključili poslance v državnem zboru, člane vlade, predsednike ali glavne tajnike parlamentarnih strank in občinskih odborov strank ter župane oz. podžupane v občinah. Anketirali smo 65 politikov.

3. PREDSTAVITEV REZULTATOV

3.1. RAZISKAVA MED SPLOŠNO JAVNOSTJO

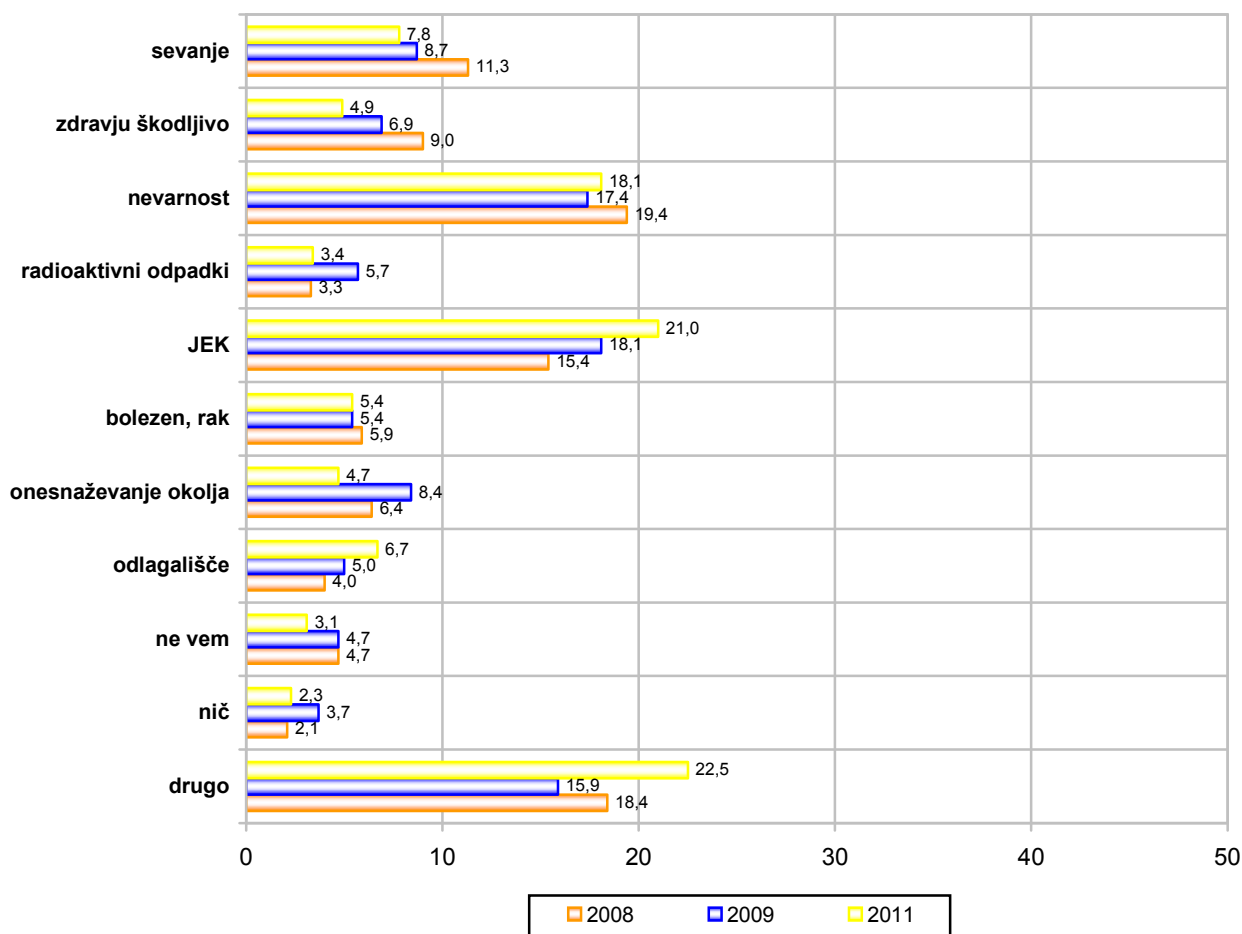
Z anketo smo želeli ugotoviti, kakšno je splošno javno mnenje o jedrski tehnologiji v Sloveniji, o radioaktivnih odpadkih, ki pri tem nastajajo, in o odlagališčih zanje. V nadaljevanju predstavljamo rezultate statistične analize podatkov iz javnomnenjske ankete. Rezultate smo predstavili z razpredelnicami frekvenčne porazdelitve po posameznih vprašanjih, grafično upodobitvijo in povezanostjo posameznih vprašanj po spolu, starosti, izobrazbi, tipu naselja in regiji.

Navedite prvo besedo, ki vam pade na um, ko pomislite na »odlagališče nizko in srednje radioaktivnih odpadkov«.

	2008		2009		2011	
	N	%	N	%	N	%
sevanje	79	11,3	61	8,7	55	7,8
zdravju škodljivo	63	9,0	48	6,9	34	4,9
nevarnost	136	19,4	122	17,4	127	18,1
radioaktivni odpadki	23	3,3	40	5,7	24	3,4
JEK	108	15,4	127	18,1	147	21,0
bolezen, rak	41	5,9	38	5,4	38	5,4
onesnaževanje okolja	45	6,4	59	8,4	33	4,7
odlagališče	28	4,0	35	5,0	47	6,7
ne vem	33	4,7	33	4,7	22	3,1
nič	15	2,1	26	3,7	16	2,3
drugo *	129	18,4	111	15,9	158	22,5

* Pod drugo so anketiranci navedli:

8x smrt, 8x baterija, 7x katastrofa, 6x strup, 5x Krško, 5x zastrupitev, 5x uran, 4x strah, 3x groza, 3x problem, 3x varnost, 3x slabo, 3x smeti, 3x zaščita, 2x akumulator, 2x Černobil, 2x Japonska, 2x nuklearka, 2x otroci, 2x potreba, 2x zrak, 2x sevanje, 2x skladišče, 2x svinjarija, atomi, atomska bomba, bazen, beton, čim bolj stran od njega, če rabimo elektriko so tudi odpadki, čisto, da je varno za ljudi, da se mora urediti, država mora poskrbeti za to, Fukušima, grdo, Hirošima, hudo, jama, jedrska nesreča, jedrski odpadki, kante za bencin, kje bo, Klinični center, kontaminacija, morje, napaka, narava, ne bi smelo biti, ne bi želel imeti tega ob sebi, nečist zrak, nenevarno, nepotrebno, nepotrebno zlo, nerešeno vprašanje, neurejena zakonodaja, neurejeno s Hrvaško - se vleče že 20 let, ni dobro, nimamo odlagališča v Sloveniji, ostanek atomske energije, plastika, Podgorica, pravilno odlaganje, premalo jih je, problem ker ni rešeno za odlagališče, proti, računalniki, radioaktivnost, rak, rudnik, rudnik Žirovski vrh, salonitke, Slovenija, smetišče, smog, so iz raznih virov, sprejemljivo, škodljivo, T2, TEŠ 6, trajno uničenje, treba je zapreti JEK, ubijanje, uničenje vsega, uničevanje narave, v rudniških jamah bi bilo pravo odlagališče – rudnik urana Žirovski vrh, velika jama, voda, Vrbina, zaboji, zaskrbljenost, zaslužek, zaščitne halje delavcev, zelo previdno-približevanje, Zoran Janković, Žirovski vrh

Prva beseda, ki anketirancem pade na um, ko pomislijo na »odlagališče nizko in srednje radioaktivnih odpadkov«, je praviloma zelo negativna. Največ jih pomisli na JEK (21,0 %), nevarnost (18,1 %), sevanje (7,8 %) itd.

Posamezne vrste elektrarn se razlikujejo po več lastnostih. Našteli vam bomo različne vrste elektrarn, vi pa vsako posebej ocenite, v kolikšni meri je njena uporaba ekonomična.

1. Ekonomičnost: HIDROELEKTRARNE

	2008		2009		2011	
	N	%	N	%	N	%
sploh ni ekonomična	10	1,4	4	0,6	10	1,4
ni ekonomična	16	2,3	25	3,6	28	4,0
je srednje ekonomična	151	21,6	149	21,3	120	17,1
je ekonomična	228	32,6	291	41,6	270	38,5
je zelo ekonomična	282	40,3	218	31,1	268	38,2
ne vem, ne morem oceniti	13	1,9	13	1,9	5	0,7
Povprečna ocena:	4,10		4,01		4,10	

2. Ekonomičnost: TERMOELEKTRARNE

	2008		2009		2011	
	N	%	N	%	N	%
sploh ni ekonomična	51	7,3	66	9,4	84	12,0
ni ekonomična	167	23,9	172	24,6	182	26,0
je srednje ekonomična	266	38,0	280	40,0	291	41,5
je ekonomična	147	21,0	127	18,1	107	15,3
je zelo ekonomična	48	6,9	31	4,4	28	4,0
ne vem, ne morem oceniti	21	3,0	24	3,4	9	1,3
Povprečna ocena:	2,96		2,83		2,77	

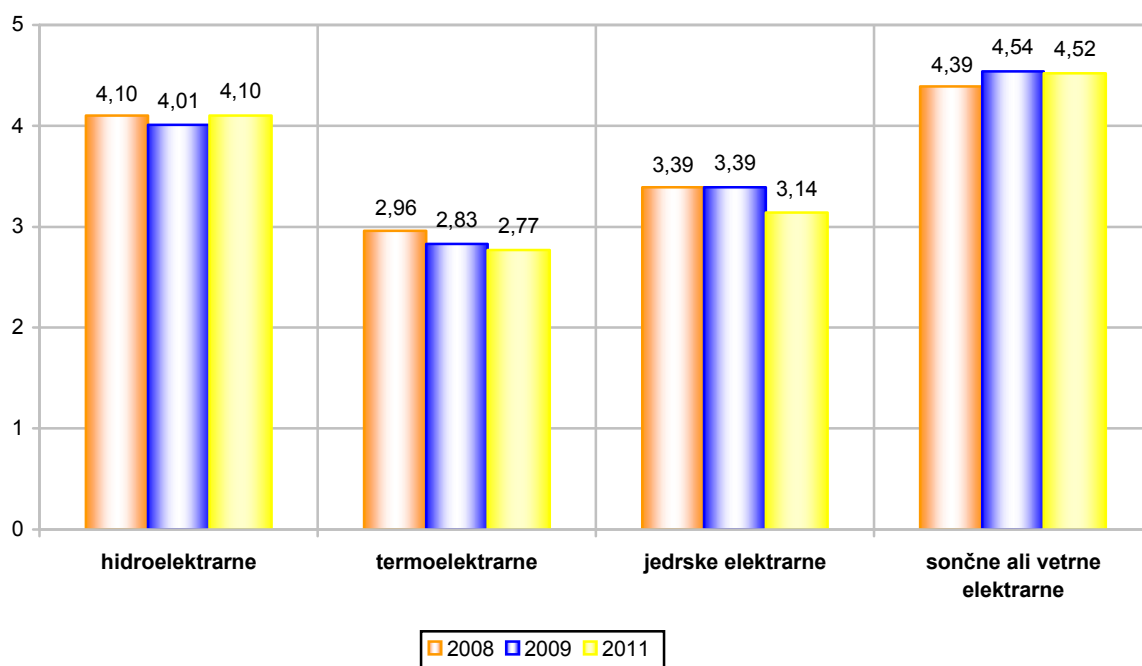
3. Ekonomičnost: JEDRSKE ELEKTRARNE

	2008		2009		2011	
	N	%	N	%	N	%
sploh ni ekonomična	115	16,4	83	11,9	144	20,5
ni ekonomična	71	10,1	99	14,1	84	12,0
je srednje ekonomična	116	16,6	117	16,7	163	23,3
je ekonomična	192	27,4	219	31,3	166	23,7
je zelo ekonomična	187	26,7	155	22,1	125	17,8
ne vem, ne morem oceniti	19	2,7	27	3,9	19	2,7
Povprečna ocena:	3,39		3,39		3,14	

4. Ekonomičnost: SONČNE ALI VETRNE ELEKTRARNE

	2008		2009		2011	
	N	%	N	%	N	%
sploh ni ekonomična	14	2,0	5	0,7	14	2,0
ni ekonomična	28	4,0	25	3,6	18	2,6
je srednje ekonomična	62	8,9	46	6,6	61	8,7
je ekonomična	150	21,4	129	18,4	111	15,8
je zelo ekonomična	430	61,4	478	68,3	490	69,9
ne vem, ne morem oceniti	16	2,3	17	2,4	7	1,0
Povprečna ocena:	4,39		4,54		4,52	

Slika: Ekonomičnost uporabe elektrarn – pregled povprečnih ocen

Anketiranci so kot najbolj ekonomične ocenili sončne ali vetrne elektrarne (povprečna ocena 4,52), kot najmanj ekonomične pa termoelektrarne (2,77). Povprečna ocena ekonomičnosti jedrskih elektrarn je 3,14, pri čemer jih kot ekonomične ali zelo ekonomične ocenjuje 41,5 % anketirancev, kot neekonomične ali zelo neekonomične pa okrog 32 % anketirancev. Kot ekonomične jih ocenjuje nadpovprečno število moških, najstarejših, najbolj izobraženih, dijakov in študentov, prebivalcev največjih mest ter anketirancev iz Spodnje posavske regije.

Posamezne vrste elektrarn se razlikujejo po več lastnostih. Našteli vam bomo različne vrste elektrarn, vi pa vsako posebej ocenite, v kolikšni meri je njena uporaba varna za ljudi in okolje.

1. Varnost za ljudi in okolje: HIDROELEKTRARNE

	2008		2009		2011	
	N	%	N	%	N	%
sploh ni varna	9	1,3	10	1,4	9	1,3
ni varna	34	4,9	29	4,1	24	3,4
je srednje varna	144	20,6	156	22,3	130	18,5
je varna	251	35,9	340	48,6	298	42,5
je zelo varna	251	35,9	154	22,0	237	33,8
ne vem, ne morem oceniti	11	1,6	11	1,6	3	0,4
Povprečna ocena:	4,02		3,87		4,05	

2. Varnost za ljudi in okolje: TERMOELEKTRARNE

	2008		2009		2011	
	N	%	N	%	N	%
sploh ni varna	64	9,1	61	8,7	53	7,6
ni varna	154	22,0	207	29,6	200	28,5
je srednje varna	296	42,3	270	38,6	288	41,1
je varna	136	19,4	133	19,0	133	19,0
je zelo varna	39	5,6	19	2,7	22	3,1
ne vem, ne morem oceniti	11	1,6	10	1,4	5	0,7
Povprečna ocena:	2,90		2,77		2,84	

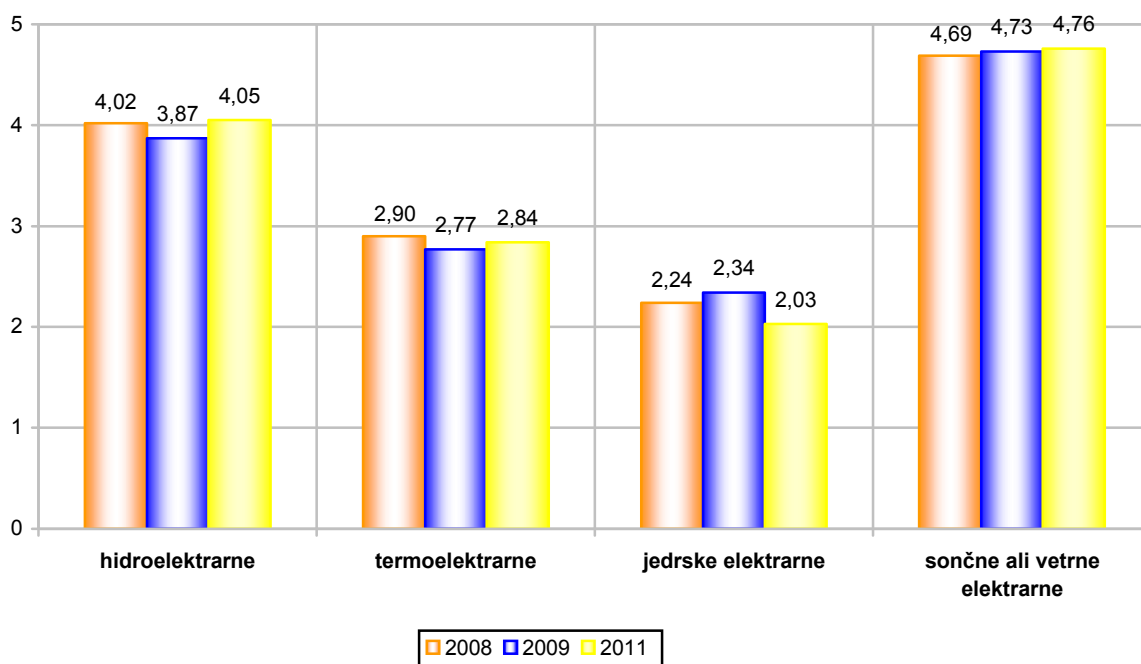
3. Varnost za ljudi in okolje: JEDRSKE ELEKTRARNE

	2008		2009		2011	
	N	%	N	%	N	%
sploh ni varna	273	39,0	225	32,1	321	45,8
ni varna	150	21,4	188	26,9	167	23,8
je srednje varna	138	19,7	136	19,4	116	16,5
je varna	85	12,1	111	15,9	66	9,4
je zelo varna	44	6,3	35	5,0	28	4,0
ne vem, ne morem oceniti	10	1,4	5	0,7	3	0,4
Povprečna ocena:	2,24		2,34		2,03	

4. Varnost za ljudi in okolje: SONČNE ALI VETRNE ELEKTRARNE

	2008		2009		2011	
	N	%	N	%	N	%
sploh ni varna	8	1,1	3	0,4	6	0,9
ni varna	5	0,7	1	0,1	6	0,9
je srednje varna	17	2,4	18	2,6	16	2,3
je varna	134	19,1	136	19,4	96	13,7
je zelo varna	530	75,7	537	76,7	573	81,7
ne vem, ne morem oceniti	6	0,9	5	0,7	4	0,6
Povprečna ocena:	4,69		4,73		4,76	

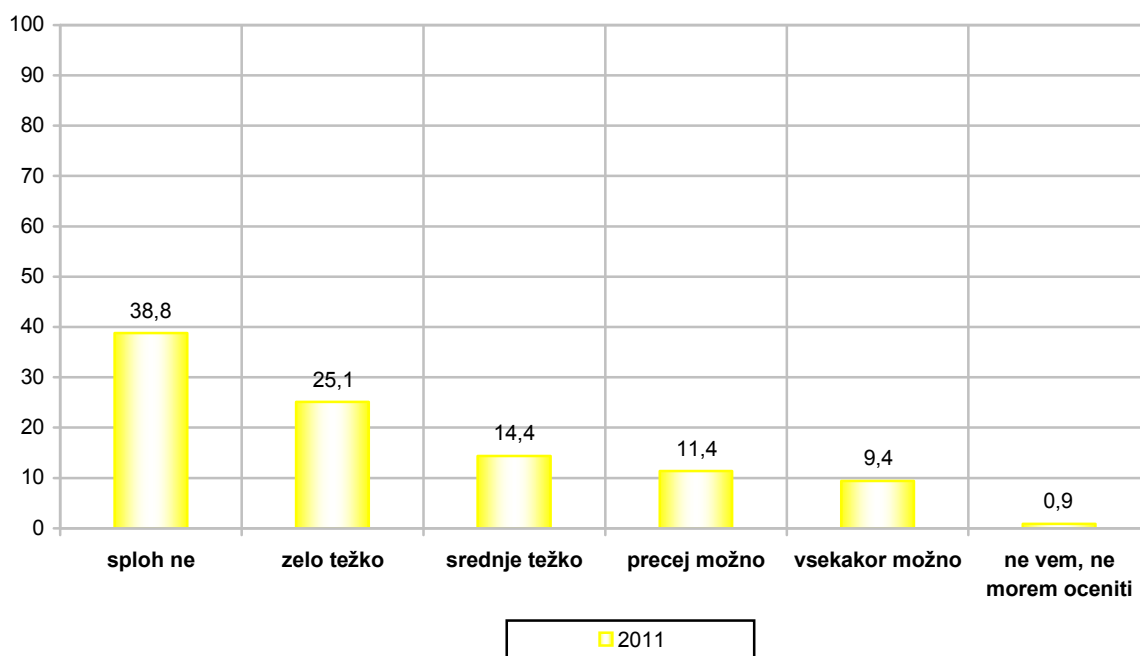
Slika: Varnost uporabe elektrarn za ljudi in okolje – pregled povprečnih ocen

Sončne in vetrne elektrarne so anketiranci ocenili kot najbolj varne za ljudi in okolje (4,76), nizko povprečno oceno varnosti pa so podelili jedrskim elektrarnam (2,03). Da jedrske elektrarne niso varne ali sploh niso varne, meni dobrih 69 % anketirancev, kot varne ali zelo varne pa jih ocenjuje dobrih 13 % anketirancev. Do varnosti jedrskih elektrarn so najbolj kritične ženske, pripadniki srednje generacije, manj izobraženi, nezaposleni, prebivalci podeželja ter Koroške regije.

Ali menite, da je možno nizko in srednje radioaktivne odpadke popolnoma varno odlagati?

	N	%
sploh ne	272	38,8
zelo težko	176	25,1
srednje težko	101	14,4
precej možno	80	11,4
vsekakor možno	66	9,4
ne vem, ne morem oceniti	6	0,9
Povprečna ocena:	2,27	

Petina anketirancev je mnenja, da je precej ali vsekakor možno nizko in srednje radioaktivne odpadke popolnoma varno odlagati, skoraj 64 % pa je nasprotnega mnenja. Slednjih je največ med ženskami, pripadniki srednje generacije, manj izobraženimi, nezaposlenimi, prebivalci podeželja in anketiranci iz Obalno kraške regije.

Prepričanje, da je možno nizko in srednje radioaktivne odpadke popolnoma varno odlagati narašča premo sorazmerno s strinjanjem s trditvijo, da so slovenski strokovnjaki sposobni zgraditi odlagališče radioaktivnih odpadkov, ki ne bo predstavljalo nevarnosti za okolje in ljudi v njegovi bližini. Tako tisti,

ki menijo, da nizko in srednje radioaktivnih odpadkov sploh ni možno varno odlagati, ocenjujejo sposobnost slovenskih strokovnjakov s povprečno oceno 2,66, tisti, ki so prepričani, da je vsekakor možno varno odlagati nizko in srednje radioaktivne odpadke, pa sposobnosti slovenskih strokovnjakov pripisujejo povprečno oceno 4,32.

Tabela: Mnenje o možnosti varnega odlaganja nizko in srednje radioaktivnih odpadkov, glede na povprečno oceno sposobnosti slovenskih strokovnjakov

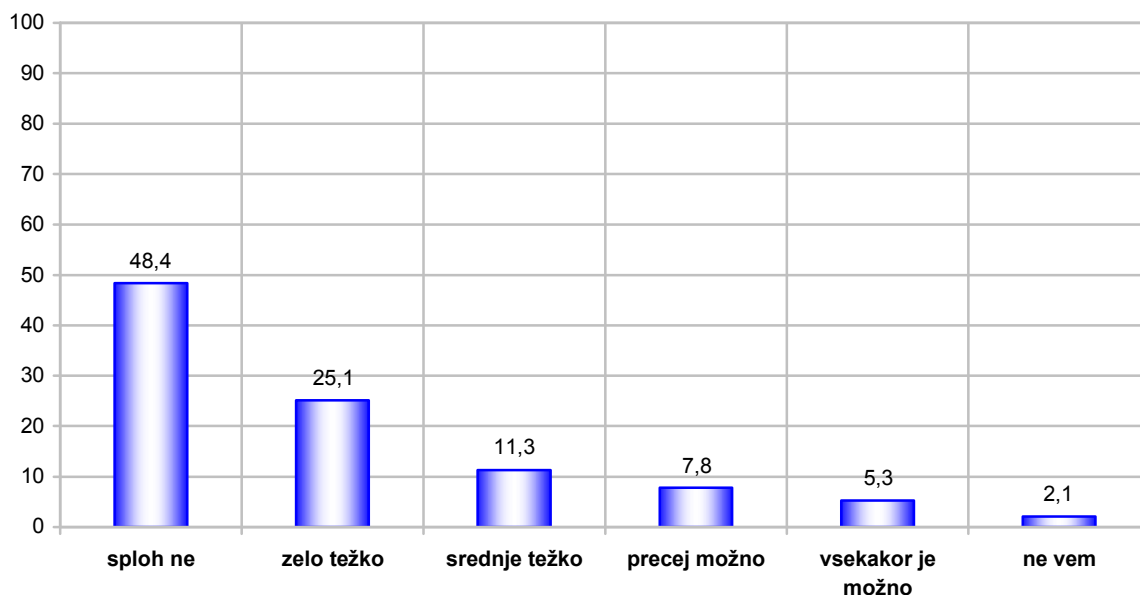
Ali menite, da je možno nizko in srednje radioaktivne odpadke popolnoma varno odlagati? *
Povprečna ocena strinjanja s trditvijo:

Slovenski strokovnjaki so sposobni zgraditi odlagališče radioaktivnih odpadkov, ki ne bo predstavljalo nevarnosti za okolje in ljudi v njegovi bližini.

Ali menite, da je možno nizko in srednje radioaktivne	Mean	N
sploh ne	2,66	262
zelo težko	3,20	173
srednje težko	3,52	99
precej možno	4,08	79
vsekakor je možno	4,32	66
Total	3,25	679

Ali menite, da je možno odsluženo jedrsko gorivo popolnoma varno odlagati?

	N	%
sploh ne	339	48,4
zelo težko	176	25,1
srednje težko	79	11,3
precej možno	55	7,8
vsekakor je možno	37	5,3
ne vem, ne morem oceniti	15	2,1
Povprečna ocena:		1,94

Dobrih 13 % anketirancev je mnenja, da je precej ali vsekakor možno odsluženo jedrsko gorivo popolnoma varno odlagati, skoraj tri četrtine pa so nasprotnega mnenja. Da to ni možno, meni največ žensk, manj izobraženih, upokojencev, prebivalcev podeželja in prebivalcev Pomurja.

Enako kot pri prejšnjem vprašanju, tudi tukaj ugotavljamo, da prepričanje glede možnosti varnega odlaganja odsluženega jedrskega goriva narašča premo sorazmerno s strinjanjem s trditvijo, da so slovenski strokovnjaki sposobni zgraditi odlagališče radioaktivnih odpadkov, ki ne bo predstavljalo nevarnosti za okolje in ljudi v njegovi bližini. Tako tisti, ki menijo, da odsluženega jedrskega goriva sploh ni možno varno odlagati, ocenjujejo sposobnost slovenskih strokovnjakov s povprečno oceno

2,74, tisti, ki so prepričani, da je vsekakor možno varno odlagati odsluženo jedrsko gorivo, pa sposobnosti slovenskih strokovnjakov pripisujejo povprečno oceno 4,46.

Tabela: Mnenje o možnosti varnega odlaganja odsluženega jedrskega goriva, glede na povprečno oceno sposobnosti slovenskih strokovnjakov

Ali menite, da je možno odsluženo jedrsko gorivo popolnoma varno odlagati? * Povprečna ocena strinjanja s trditvijo:

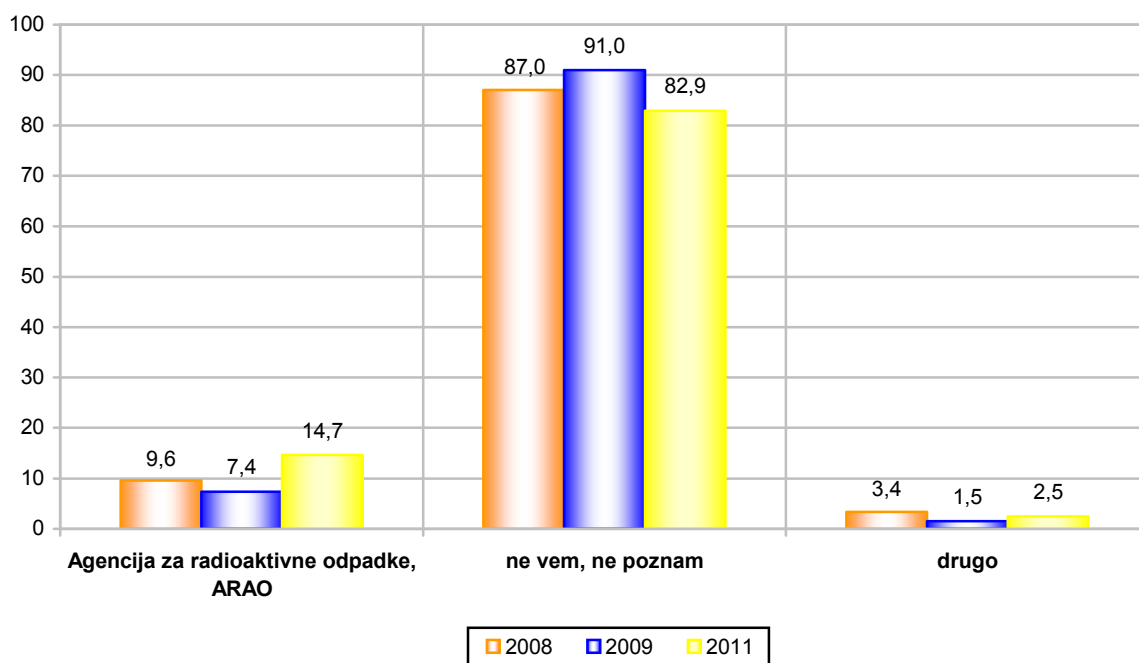
Slovenski strokovnjaki so sposobni zgraditi odlagališče radioaktivnih odpadkov, ki ne bo predstavljalo nevarnosti za okolje in ljudi v njegovi bližini.

Ali menite, da je možno odsluženo jedrsko gorivo	Mean	N
sploh ne	2,74	327
zelo težko	3,34	174
srednje težko	3,87	78
precej možno	4,31	55
vsekakor je možno	4,46	37
Total	3,25	671

Kako se imenuje organizacija, ki je v Sloveniji zadolžena za ravnanje z radioaktivnimi odpadki?

	2008		2009		2011	
	N	%	N	%	N	%
Agencija za radioaktivne odpadke, ARAO	67	9,6	52	7,4	103	14,7
ne vem, ne poznam	609	87,0	637	91,0	581	82,9
Institut Jožef Stefan	4	0,6	1	0,1	4	0,6
Ministrstvo za okolje	8	1,1	3	0,4	3	0,4
JEK	5	0,7	3	0,4	6	0,9
drugo *	7	1,0	4	0,6	4	0,6

* Pod drugo so anketiranci navedli: agencija za jedrsko varnost, eko, LDS, nsarab

Na vprašanje je pravilno odgovorilo 14,7 % anketirancev. Največ poznavalcev je med moškimi, pripadniki srednje generacije, najbolj izobraženimi, samozaposlenimi, prebivalci večjih mest in anketiranci iz Spodnje posavske regije.

Kako ocenjujete kakovost informacij o radioaktivnih odpadkih, ki vam jih posredujejo ARAO, občina in država v okviru postopka načrtovanja odlagališča?

1. Informacije so dostopne.

	N	%
sploh se ne strinjam	83	11,8
se ne strinjam	163	23,3
niti niti	203	29,0
se strinjam	168	24,0
povsem se strinjam	56	8,0
ne vem, ne morem oceniti	28	4,0
Povprečna ocena:	2,93	

2. Informacije so razumljive.

	N	%
sploh se ne strinjam	83	11,8
se ne strinjam	144	20,5
niti niti	234	33,4
se strinjam	167	23,8
povsem se strinjam	42	6,0
ne vem, ne morem oceniti	31	4,4
Povprečna ocena:	2,91	

3. Informacije povedo celotno resnico.

	N	%
sploh se ne strinjam	212	30,2
se ne strinjam	231	33,0
niti niti	159	22,7
se strinjam	57	8,1
povsem se strinjam	15	2,1
ne vem, ne morem oceniti	27	3,9
Povprečna ocena:	2,16	

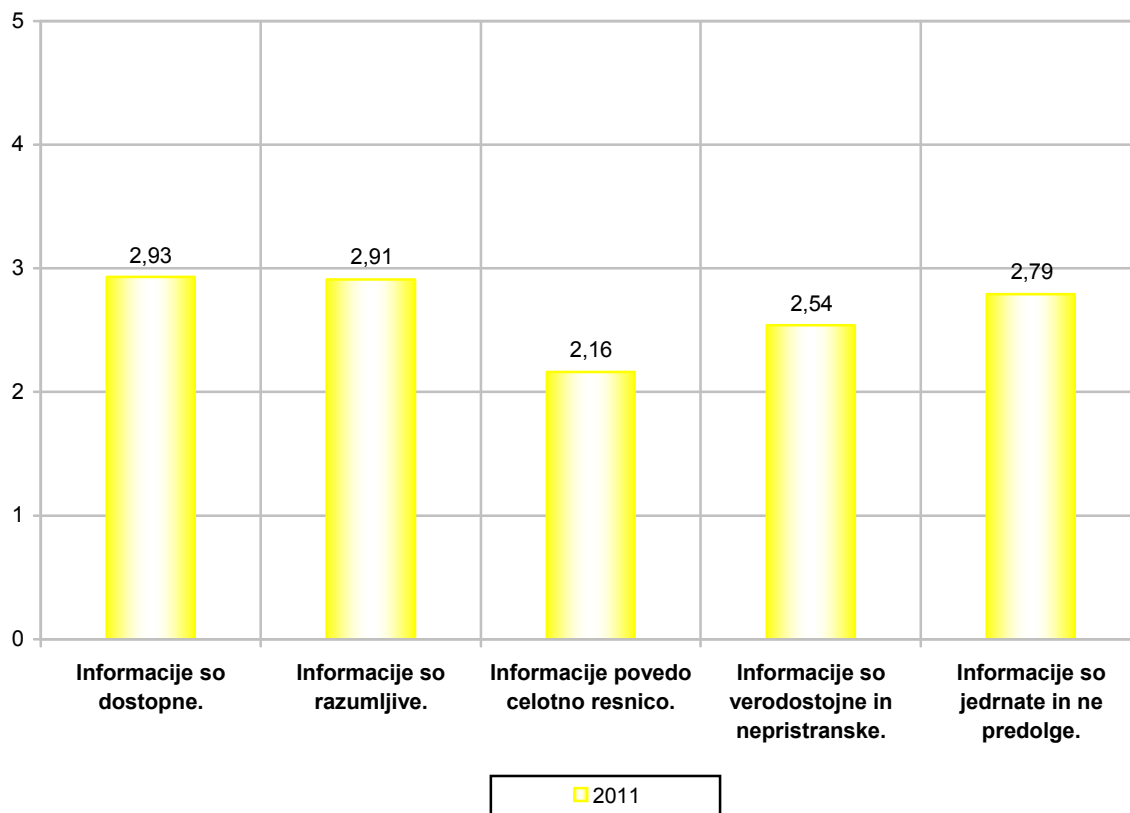
4. Informacije so verodostojne in nepristranske.

	N	%
sploh se ne strinjam	130	18,5
se ne strinjam	191	27,2
niti niti	225	32,1
se strinjam	100	14,3
povsem se strinjam	23	3,3
ne vem, ne morem oceniti	32	4,6
Povprečna ocena:	2,54	

5. Informacije so jedrnatne in ne predolge.

	N	%
sploh se ne strinjam	90	12,8
se ne strinjam	151	21,5
niti niti	253	36,1
se strinjam	147	21,0
povsem se strinjam	21	3,0
ne vem, ne morem oceniti	39	5,6
Povprečna ocena:	2,79	

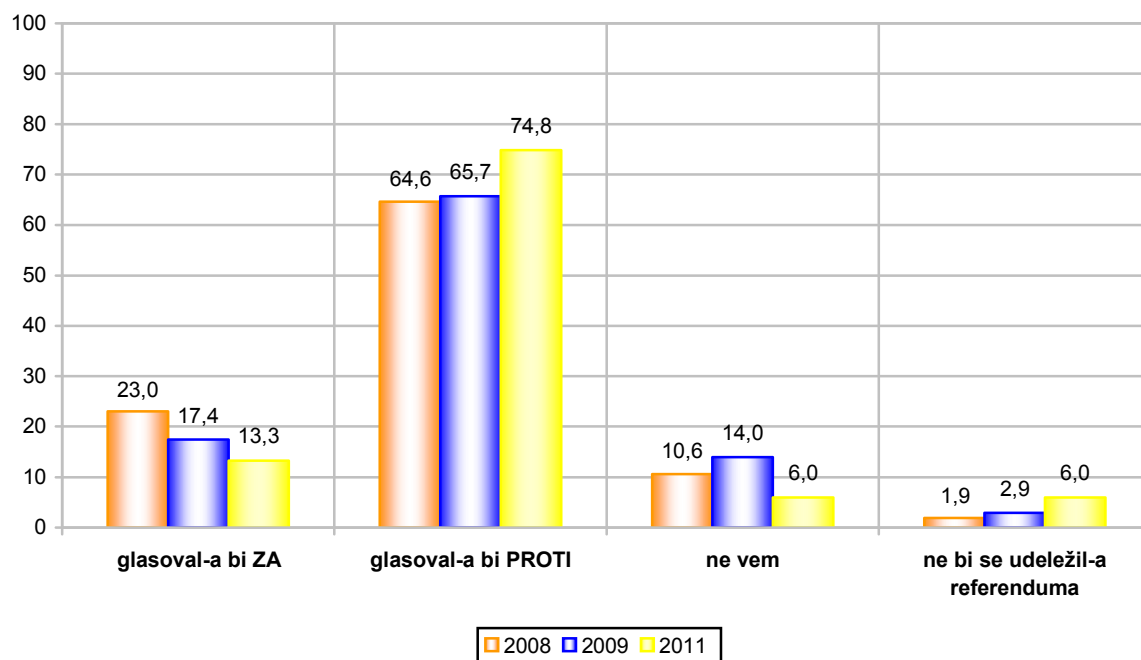
Slika: Kakovost informacij o radioaktivnih odpadkih – pregled povprečnih ocen

Do informacij o radioaktivnih odpadkih, ki jih posredujejo ARAO, občina in država v okviru postopka načrtovanja odlagališča, so anketiranci dokaj zadržani. Večina je mnenja, da ne povedo celotne resnice (63,2 %), da so neverodostojne in pristranske meni 45,7 % anketirancev. Anketiranci so še najbolj zadovoljni z njihovo dostopnostjo (povprečna ocena 2,93, pri čemer jih kot dostopne ocenjuje 32,0 %) in razumljivostjo (29,8 %).

Če bi bil v vaši občini referendum, na katerem bi se odločali glede gradnje odlagališča nizko in srednje radioaktivnih odpadkov, kako bi se odločili?

	2008		2009		2011	
	N	%	N	%	N	%
glasoval-a bi ZA	161	23,0	122	17,4	93	13,3
glasoval-a bi PROTI	452	64,6	460	65,7	524	74,8
ne vem	74	10,6	98	14,0	42	6,0
ne bi se udeležil-a referendumu	13	1,9	20	2,9	42	6,0

Če bi bil v njihovi občini referendum, na katerem bi se odločali glede gradnje odlagališča nizko in srednje radioaktivnih odpadkov, bi 74,8 % anketirancev glasovalo proti in 13,3 % za postavitev odlagališča. Za bi glasovalo največ moških (18,6 %), najmlajših (19,1 %), najbolj izobraženih (19,0 %), dijakov in študentov (29,6 %), prebivalcev največjih mest ter anketirancev iz Spodnje posavske regije. Pri vseh sociodemografskih kategorijah beležimo kontinuirano zniževanja deležev tistih, ki bi na referendumu glasovali za.

V kolikšni meri bi zaupali glede informacij o umeščanju odlagališča radioaktivnih odpadkov v vašo občino posameznim od naštetih?

1. novinarjem

	2008		2009		2011	
	N	%	N	%	N	%
sploh ne	204	29,1	140	20,0	142	20,3
malo	110	15,7	151	21,6	142	20,3
srednje	244	34,9	242	34,6	215	30,7
precej	79	11,3	110	15,7	141	20,1
povsem	51	7,3	47	6,7	53	7,6
ne vem, ne morem oceniti	12	1,7	10	1,4	8	1,1
Povprečna ocena:	2,63		2,67		2,74	

2. ministru za okolje

	2008		2009		2011	
	N	%	N	%	N	%
sploh ne	165	23,6	180	25,7	190	27,1
malo	173	24,7	178	25,4	172	24,5
srednje	232	33,1	236	33,7	238	34,0
precej	94	13,4	73	10,4	71	10,1
povsem	29	4,1	23	3,3	22	3,1
ne vem, ne morem oceniti	7	1,0	10	1,4	8	1,1
Povprečna ocena:	2,49		2,39		2,37	

3. Agenciji za radioaktivne odpadke (ARAO)

	2008		2009		2011	
	N	%	N	%	N	%
sploh ne	85	12,1	93	13,3	139	19,8
malo	115	16,4	126	18,0	115	16,4
srednje	193	27,6	210	30,0	213	30,4
precej	213	30,4	182	26,0	158	22,5
povsem	87	12,4	60	8,6	66	9,4
ne vem, ne morem oceniti	7	1,0	29	4,1	10	1,4
Povprečna ocena:	3,15		2,99		2,85	

4. nevladnim okoljskim organizacijam

	N	%
sploh ne	109	15,5
malo	89	12,7
srednje	191	27,2
precej	211	30,1
povsem	93	13,3
ne vem, ne morem oceniti	8	1,1
Povprečna ocena:	3,13	

5. Institutu Jožef Stefan

	2008		2009		2011	
	N	%	N	%	N	%
sploh ne	27	3,9	29	4,1	59	8,4
malo	17	2,4	39	5,6	42	6,0
srednje	103	14,7	129	18,4	130	18,5
precej	253	36,1	279	39,9	257	36,7
povsem	274	39,1	195	27,9	200	28,5
ne vem, ne morem oceniti	26	3,7	29	4,1	13	1,9
Povprečna ocena:	4,08		3,85		3,72	

6. županu

	2008		2009		2011	
	N	%	N	%	N	%
sploh ne	169	24,1	204	29,1	177	25,2
malo	153	21,9	155	22,1	175	25,0
srednje	215	30,7	174	24,9	210	30,0
precej	100	14,3	101	14,4	96	13,7
povsem	52	7,4	60	8,6	36	5,1
ne vem, ne morem oceniti	11	1,6	6	0,9	7	1,0
Povprečna ocena:	2,58		2,51		2,48	

7. Občinskemu svetu

	2008		2009		2011	
	N	%	N	%	N	%
sploh ne	149	21,3	190	27,1	174	24,8
malo	159	22,7	192	27,4	202	28,8
srednje	255	36,4	192	27,4	208	29,7
precej	99	14,1	88	12,6	91	13,0
povsem	31	4,4	27	3,9	17	2,4
ne vem, ne morem oceniti	7	1,0	11	1,6	9	1,3
Povprečna ocena:	2,57		2,38		2,39	

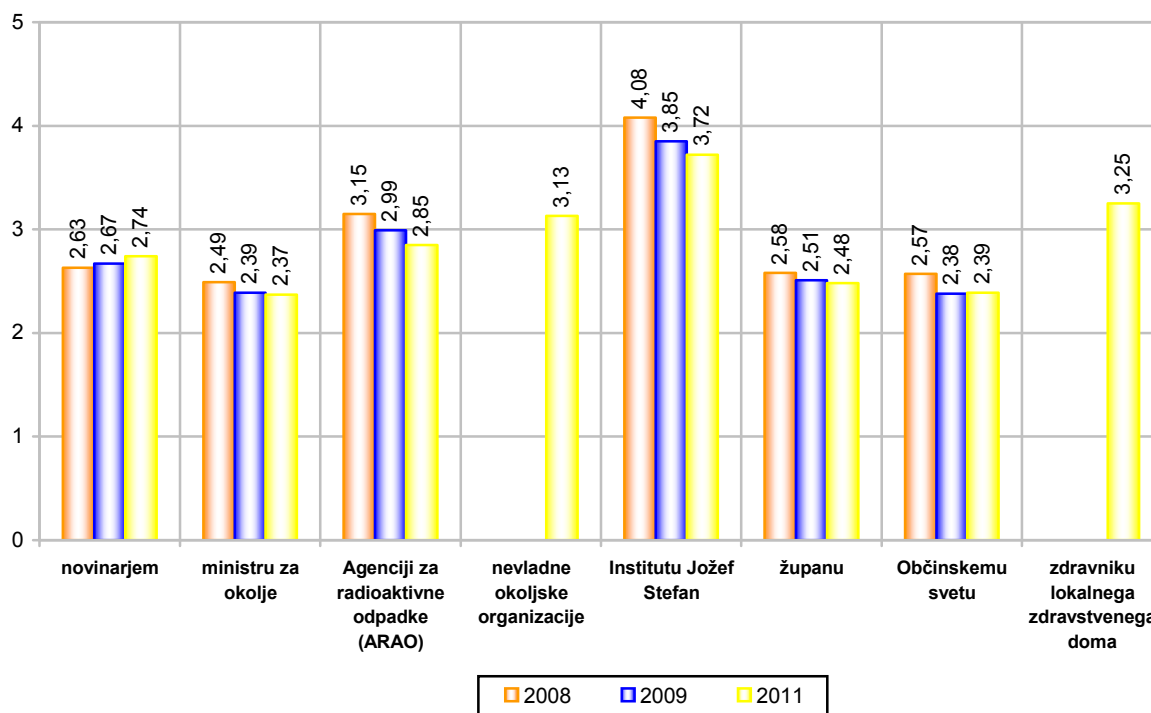
8. zdravniku lokalnega zdravstvenega doma

	N	%
sploh ne	95	13,6
malo	76	10,8
srednje	187	26,7
precej	232	33,1
povsem	104	14,8
ne vem, ne morem oceniti	7	1,0
Povprečna ocena:	3,25	

Pregled povprečnih ocen zaupanja glede informacij o umeščanju odlagališča radioaktivnih odpadkov:

Zaupanje:	2008	2009	2011
novinarjem	2,63	2,67	2,74
ministru za okolje	2,49	2,39	2,37
Agenciji za radioaktivne odpadke (ARAO)	3,15	2,99	2,85
nevladne okoljske organizacije	-	-	3,13
Institutu Jožef Stefan	4,08	3,85	3,72
županu	2,58	2,51	2,48
Občinskemu svetu	2,57	2,38	2,39
zdravniku lokalnega zdravstvenega doma	-	-	3,25

Slika: Zaupanje informacijam o umeščanju odlagališča radioaktivnih odpadkov – pregled povprečnih ocen

Glede informacij o umeščanju odlagališča radioaktivnih odpadkov v njihovo občino, bi anketiranci najbolj zaupali inštitutu Jožef Stefan (3,72 - predlani 3,85). Sledi zdravnik lokalnega zdravstvenega doma (3,25), na tretjem mestu so nevladne okoljske organizacije (3,13). Sledi Agencija za radioaktivne odpadke (2,85 – predlani 2,99). Najnižjo stopnjo zaupanja so anketiranci pripisali ministru za okolje (2,37 – predlani 2,39) ter občinskemu svetu (2,39 – predlani 2,38). Precej skromno zaupajo tudi županu (2,48) in novinarjem (2,74).

Informacijam ARAO najbolj zaupajo moški, najmlajši anketiranci (3,43), najbolj izobraženi (3,07), nezaposleni, prebivalci večjih mest in anketiranci iz Spodnje posavske regije. Najnižje zaupanje pa smo zabeležili med ženskami (2,72), najstarejšimi (2,75), najmanj izobraženimi (2,50), upokojenci (2,75), prebivalci podeželja (2,72) in prebivalci Obalno – kraške regije (2,47).

Kaj je ključno za zagotovitev pravične porabe nadomestila, ki ga zaradi bližine jedrskega objekta prejema občina?

1. Z nadomestilom naj upravlja poseben odbor.

	N	%
sploh ni pomembno	45	6,4
ni pomembno	64	9,1
niti niti	126	18,0
pomembno	265	37,8
zelo pomembno	176	25,1
ne vem, ne morem oceniti	25	3,6
Povprečna ocena	3,68	

2. Določeni morajo biti jasni kriteriji, za porabo nadomestila.

	N	%
sploh ni pomembno	13	1,9
ni pomembno	20	2,9
niti niti	60	8,6
pomembno	210	30,0
zelo pomembno	384	54,8
ne vem, ne morem oceniti	14	2,0
Povprečna ocena	4,36	

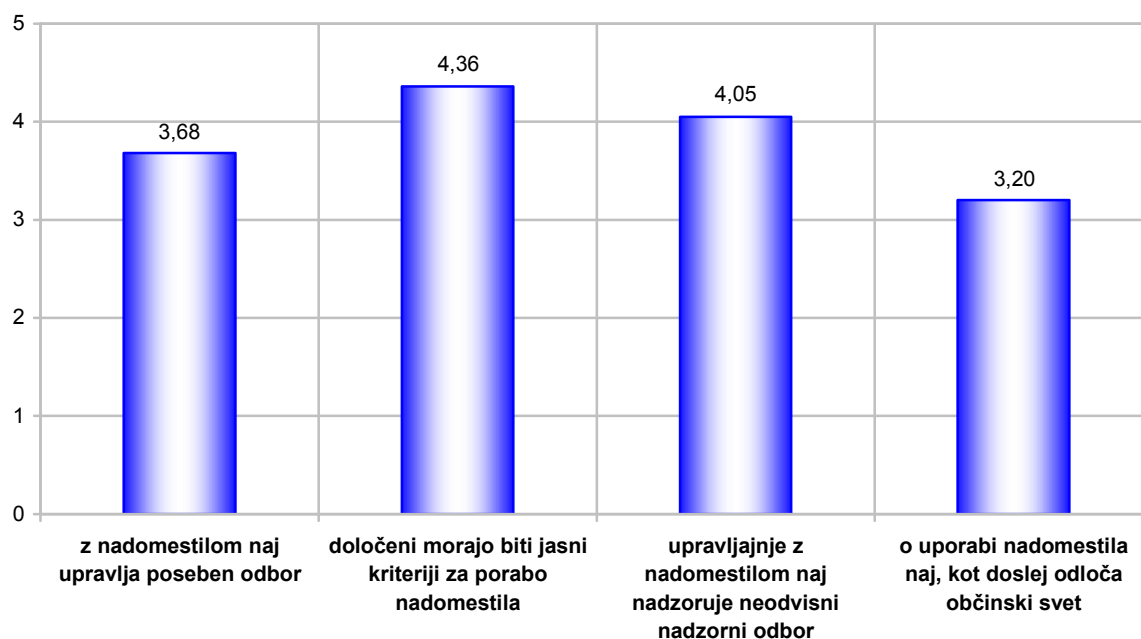
3. Upravljanje z nadomestilom naj nadzoruje neodvisni nadzorni odbor.

	N	%
sploh ni pomembno	26	3,7
ni pomembno	33	4,7
niti niti	86	12,3
pomembno	271	38,7
zelo pomembno	267	38,1
ne vem, ne morem oceniti	18	2,6
Povprečna ocena	4,05	

4. O uporabi nadomestila naj, kot doslej odloča občinski svet.

	N	%
sploh ni pomembno	88	12,6
ni pomembno	97	13,8
niti niti	193	27,5
pomembno	200	28,5
zelo pomembno	103	14,7
ne vem, ne morem oceniti	20	2,9
Povprečna ocena	3,20	

Slika: Ključni dejavniki za zagotovitev pravične porabe nadomestila - pregled povprečnih ocen

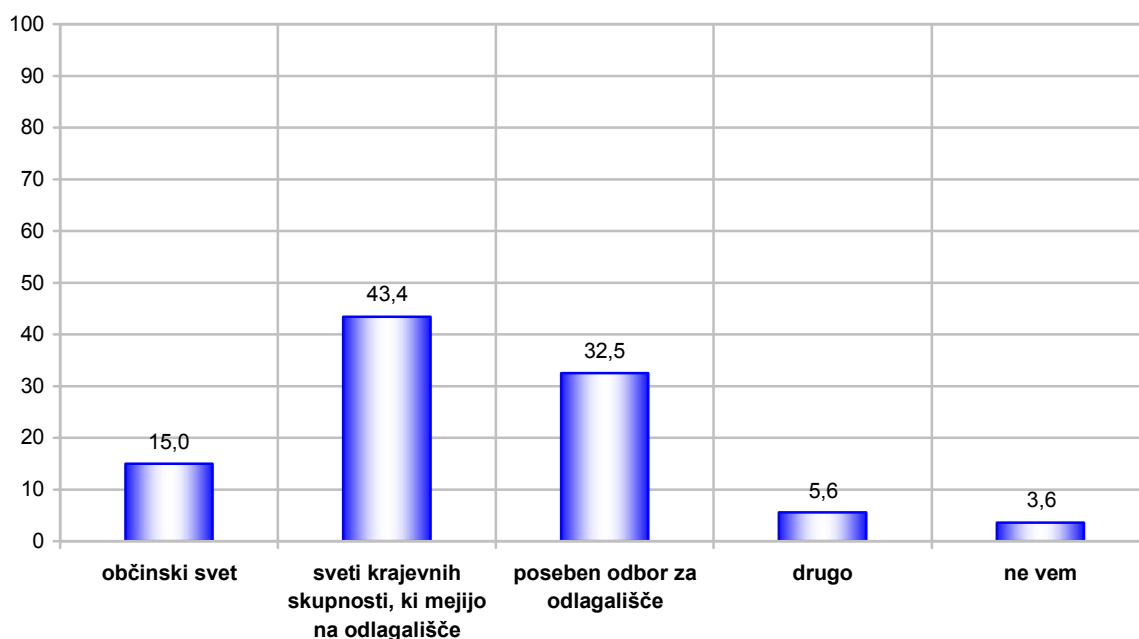
Ključno za zagotovitev pravične porabe nadomestila, ki ga zaradi bližine jedrskega objekta prejema občina, je določitev jasnih kriterijev za porabo nadomestila. Povprečna ocena za to trditev je 4,36, pri čemer jo 85 % anketirancev ocenjuje kot pomembno ali zelo pomembno. Kot zelo pomembno so anketiranci ocenili trditev, da naj upravljanje z nadomestilom nadzoruje neodvisni nadzorni odbor (4,05), še najmanj pa se strinjajo s trditvijo, da naj o uporabi nadomestila tako kot doslej upravlja občinski svet (3,20).

Kdo naj predstavlja prebivalce in zastopa njihove interese v nadaljnjem postopku načrtovanja odlagališča?

	N	%
občinski svet	105	15,0
sveti krajevnih skupnosti, ki mejijo na odlagališče	304	43,4
poseben odbor za odlagališče	228	32,5
drugo*	39	5,6
ne vem	25	3,6

*Pod drugo so anketiranci navedli:

3x civilna iniciativa, 3x ljudje, 2x predstavniki občanov, ARAO, celoten narod, to morajo biti strokovnjaki, ne pa ti šalabajzerji, civilne iniciative iz kompletne soseske tega področja, dogovor, državna inštitucija, ekološke neodvisne organizacije, Institut Jožef Stefan, kolektivni organ iz vseh, lastni odbor, ljudje, ki se jih to tiče, lokalno združenje strokovnjakov, neodvisni strokovni odbor, nevladna iniciativa, nevladna organizacija – Greenpeace, poseben odbor in občinski svet, pravični predstavniki prebivalcev, prebivalci, ki tam živijo, predsednik države/parlamenta, skupen odbor, stroka, stroka in domačini, ki mejijo na odlagališče, strokovna komisija, strokovna služba, strokovne nevladne organizacije, strokovni odbor, strokovni organ, vsi naštetih, če so podprti s strani strokovnjakov, vsi skupaj, vsi trije.

Večina anketirancev je mnenja, da je treba zastopanje interesov prebivalstva v nadaljnjem postopku načrtovanja odlagališča zaupati svetom krajevnih skupnosti, ki mejijo na odlagališče (43,4 %) ter posebnemu odboru za odlagališče (32,5 %). Občinskemu svetu bi to nalogo zaupalo 15,0 % anketiranih. Svetom krajevne skupnosti bi zaupalo največ žensk, pripadnikov srednje generacije, najmanj izobraženih in anketirancev iz Notranjsko- kraške regije.

Katere vplive odlagališča naj bi po vašem mnenju v nadaljevanju projekta v javnosti najbolj podrobno obravnavali? Našteli vam bomo različne vplive, vi pa jih rangirajte po pomembnosti, pri čemer navedete najprej tisti vpliv, ki je po vašem mnenju najbolj pomemben, nato drugega, tretjega, četrtega in petega.

1. izbor - rangiranje vplivov

	N	%
Vpliv na zdravje ljudi	461	65,8
Vpliv na zrak, vode, plodna tla	155	22,1
Vpliv na zaskrbljenost ljudi	35	5,0
Vpliv na razvoj kraja	28	4,0
Vpliv na življenjski standard ljudi	22	3,1

2. izbor - rangiranje vplivov

	N	%
Vpliv na zrak, vode, plodna tla	407	58,1
Vpliv na zdravje ljudi	149	21,3
Vpliv na zaskrbljenost ljudi	55	7,8
Vpliv na razvoj kraja	54	7,7
Vpliv na življenjski standard ljudi	36	5,1

3. izbor – rangiranje vplivov

	N	%
Vpliv na zaskrbljenost ljudi	246	35,1
Vpliv na razvoj kraja	172	24,5
Vpliv na življenjski standard ljudi	156	22,3
Vpliv na zrak, vode, plodna tla	84	12,0
Vpliv na zdravje ljudi	43	6,1

4. izbor – rangiranje vplivov

	N	%
Vpliv na razvoj kraja	250	35,7
Vpliv na življenjski standard ljudi	222	31,7
Vpliv na zaskrbljenost ljudi	175	25,0
Vpliv na zrak, vode, plodna tla	34	4,9
Vpliv na zdravje ljudi	20	2,9

5. izbor – rangiranje vplivov

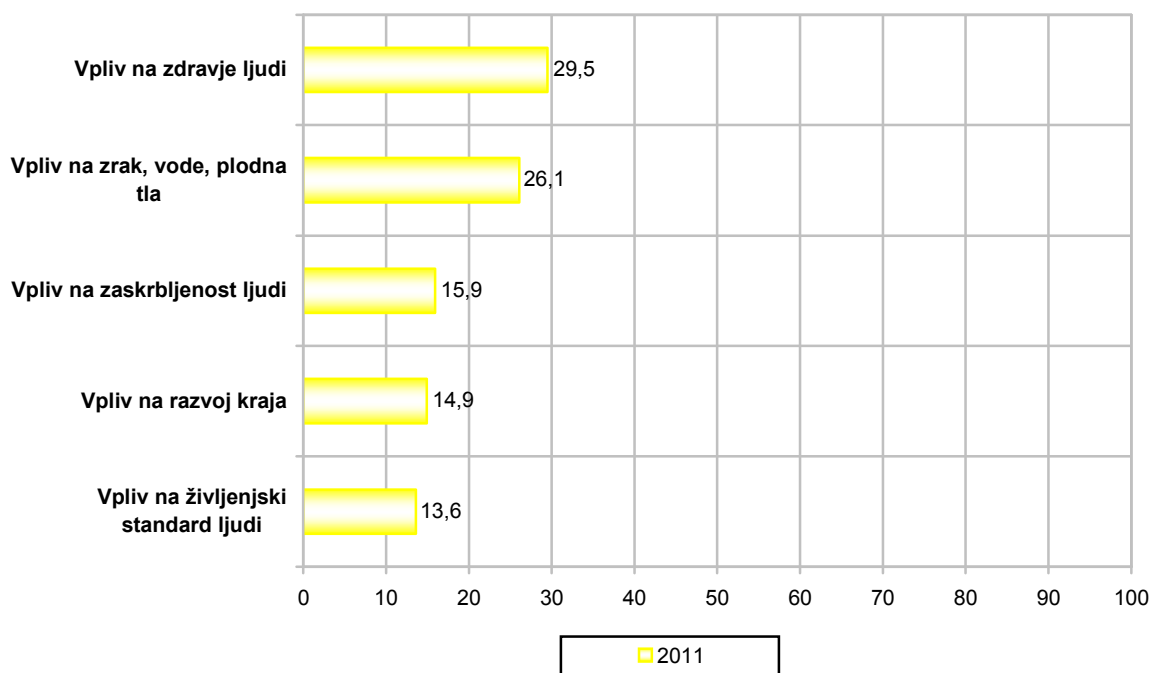
	N	%
Vpliv na življenjski standard ljudi	265	37,8
Vpliv na razvoj kraja	197	28,1
Vpliv na zaskrbljenost ljudi	190	27,1
Vpliv na zdravje ljudi	28	4,0
Vpliv na zrak, vode, plodna tla	21	3,0

Uteženi odgovori anketirancev glede na rang:

V fazi obdelave podatkov, smo posamezne odgovore utežili glede na mesto, na katerega so anketiranci uvrstili posamezen vpliv. Tako je vpliv, ki je bil postavljen na prvo mesto po pomembnosti, ovrednoten z 1 točko, drugi odgovor z 0,8 točke in vsak naslednji z 0,2 točke nižjo vrednostjo, kot predhodni. Odgovor na petem (zadnjem) mestu je vreden 0,2 točke.

1. mesto = vrednost 1
2. mesto = vrednost 0,8
3. mesto = vrednost 0,6
4. mesto = vrednost 0,4
5. mesto = vrednost 0,2

	št. točk	%
Vpliv na zdravje ljudi	619,6	29,5
Vpliv na zrak, vode, plodna tla	548,8	26,1
Vpliv na zaskrbljenost ljudi	334,6	15,9
Vpliv na razvoj kraja	313,8	14,9
Vpliv na življenjski standard ljudi	286,2	13,6

Anketiranci menijo, da bi morali v nadaljevanju projekta najbolj podrobno obravnavati vpliv odlagališča na zdravje ljudi, na drugem mestu po pomembnosti je vpliv odlagališča na zrak, vode in plodna tla, sledi vpliv na zaskrbljenost ljudi. Na zadnje mesto so anketiranci postavili vpliv odlagališča na življenjski standard ljudi.

Našteli vam bomo nekaj možnih posledic izgradnje odlagališča nizko in srednje radioaktivnih odpadkov za kraj, v katerem se bo odlagališče nahajalo, vi pa povejte, koliko se vam zdijo verjetne posamezne od naštetih posledic?

1. V občini, kjer bo odlagališče se bo več vlagalo v infrastrukturo (ceste, vodovod,...).

	2008		2009		2011	
	N	%	N	%	N	%
sploh ne	91	13,0	71	10,1	78	11,1
malo verjetno	131	18,7	196	28,0	151	21,5
srednje verjetno	199	28,4	216	30,9	196	28,0
precej verjetno	159	22,7	126	18,0	167	23,8
zelo verjetno	102	14,6	79	11,3	98	14,0
ne vem, ne morem oceniti	18	2,6	12	1,7	11	1,6
Povprečna ocena:	3,07		2,92		3,08	

2. Zaradi prisotnosti odlagališča se bodo ljudje izseljevali.

	2008		2009		2011	
	N	%	N	%	N	%
sploh ne	63	9,0	65	9,3	59	8,4
malo verjetno	139	19,9	183	26,1	129	18,4
srednje verjetno	223	31,9	196	28,0	160	22,8
precej verjetno	169	24,1	150	21,4	169	24,1
zelo verjetno	102	14,6	97	13,9	182	26,0
ne vem, ne morem oceniti	4	0,6	9	1,3	2	0,3
Povprečna ocena:	3,16		3,04		3,41	

3. Odprla se bodo nova delovna mesta.

	2008		2009		2011	
	N	%	N	%	N	%
sploh ne	82	11,7	76	10,9	107	15,3
malo verjetno	208	29,7	250	35,7	197	28,1
srednje verjetno	195	27,9	182	26,0	163	23,3
precej verjetno	127	18,1	130	18,6	149	21,3
zelo verjetno	80	11,4	53	7,6	81	11,6
ne vem, ne morem oceniti	8	1,1	9	1,3	4	0,6
Povprečna ocena:	2,88		2,76		2,86	

4. Kraj bo prišel na slab glas in turisti se ga bodo izogibali.

	2008		2009		2011	
	N	%	N	%	N	%
sploh ne	50	7,1	54	7,7	43	6,1
malo verjetno	98	14,0	110	15,7	75	10,7
srednje verjetno	141	20,1	145	20,7	116	16,5
precej verjetno	175	25,0	174	24,9	187	26,7
zelo verjetno	228	32,6	212	30,3	278	39,7
ne vem, ne morem oceniti	8	1,1	5	0,7	2	0,3
Povprečna ocena:	3,63		3,55		3,83	

5. Zaradi stalnega nadzora bo večja varnost pred sevanji kot drugod.

	2008		2009		2011	
	N	%	N	%	N	%
sploh ne	66	9,4	75	10,7	91	13,0
malo verjetno	117	16,7	151	21,6	120	17,1
srednje verjetno	169	24,1	172	24,6	179	25,5
precej verjetno	216	30,9	191	27,3	200	28,5
zelo verjetno	119	17,0	88	12,6	104	14,8
ne vem, ne morem oceniti	13	1,9	23	3,3	7	1,0
Povprečna ocena:	3,30		3,10		3,15	

6. Sevanje iz odlagališča bo škodljivo vplivalo na zdravje ljudi.

	2008		2009		2011	
	N	%	N	%	N	%
sploh ne	66	9,4	70	10,0	72	10,3
malo verjetno	88	12,6	105	15,0	82	11,7
srednje verjetno	116	16,6	109	15,6	101	14,4
precej verjetno	154	22,0	164	23,4	135	19,3
zelo verjetno	260	37,1	230	32,9	308	43,9
ne vem, ne morem oceniti	16	2,3	22	3,1	3	0,4
Povprečna ocena:	3,66		3,56		3,75	

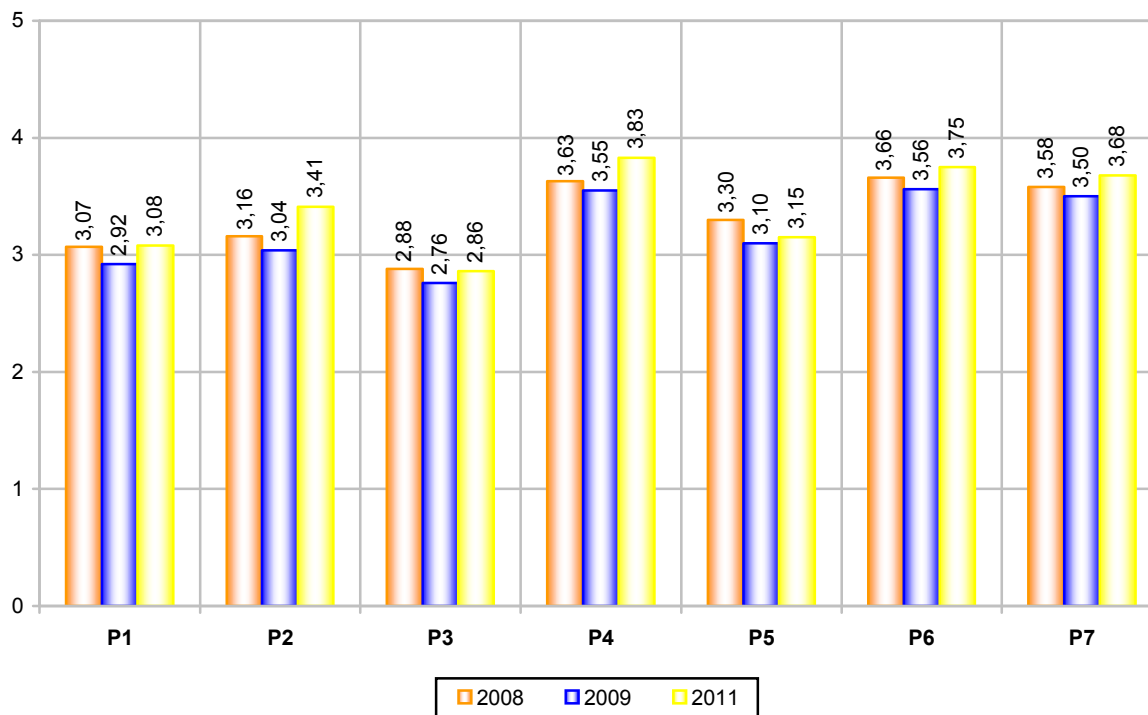
7. Kmetijstvo bo propadlo, saj nihče ne bo želel kupovati pridelkov iz tega kraja.

	2008		2009		2011	
	N	%	N	%	N	%
sploh ne	67	9,6	70	10,0	69	9,8
malo verjetno	99	14,1	109	15,6	88	12,6
srednje verjetno	141	20,1	120	17,1	126	18,0
precej verjetno	135	19,3	186	26,6	131	18,7
zelo verjetno	251	35,9	205	29,3	284	40,5
ne vem, ne morem oceniti	7	1,0	10	1,4	3	0,4
Povprečna ocena:	3,58		3,50		3,68	

Pregled povprečnih ocen verjetnosti posledic izgradnje odlagališča nizko in srednje radioaktivnih odpadkov za kraj, v katerem se bo odlagališče nahajalo:

Posledice:	2008	2009	2011
P1. V občini, kjer bo odlagališče se bo več vlagalo v infrastrukturo (ceste, vodovod,...).	3,07	2,92	3,08
P2. Zaradi prisotnosti odlagališča se bodo ljudje izseljevali.	3,16	3,04	3,41
P3. Odprla se bodo nova delovna mesta.	2,88	2,76	2,86
P4. Kraj bo prišel na slab glas in turisti se ga bodo izogibali.	3,63	3,55	3,83
P5. Zaradi stalnega nadzora bo večja varnost pred sevanji kot drugod.	3,30	3,10	3,15
P6. Sevanje iz odlagališča bo škodljivo vplivalo na zdravje ljudi.	3,66	3,56	3,75
P7. Kmetijstvo bo propadlo, saj nihče ne bo želel kupovati pridelkov iz tega kraja.	3,58	3,50	3,68

Slika: Verjetnost posledic izgradnje odlagališča nizko in srednje radioaktivnih odpadkov za kraj, v katerem se bo odlagališče nahajalo – pregled povprečnih ocen

Kot najbolj verjetno posledico izgradnje odlagališča nizko in srednje radioaktivnih odpadkov so anketiranci ocenili, da bo kraj prišel na slab glas in se ga bodo turisti izogibali (3,83 – predlani 3,55), najmanj verjetno pa se jim zdi, da se bodo odpirala nova delovna mesta (2,86 – predlani 2,76). Anketirancem se zdi zelo verjetno, da bo sevanje iz odlagališča škodljivo vplivalo na zdravje ljudi (3,75 – predlani 3,56) ter da bo kmetijstvo propadlo, saj naj ne bi nihče želel kupovati pridelkov iz tega kraja (3,68 – lani 3,50).

Korelacijska povezanost med trditvami (možnimi posledicami izgradnje odlagališča nizko in srednje radioaktivnih odpadkov)

V razpredelnici so predstavljeni Pearsonovi korelacijski koeficienti. Le ti zavzemajo vrednosti med -1 in 1. Ekstremni vrednosti pomenita, da gre za močno pozitivno ali negativno povezanost med analiziranimi trditvami, če je vrednost koeficienta 0, pa ni statistično značilne povezanosti. Koeficienti so označeni z:

** = statistična značilnost koeficientov, manjša od 0,01 in

* = statistična značilnost koeficientov, večja od 0,01 in manjša od 0,05.

Tabela: Korelacijski koeficienti

	P1	P2	P3	P4	P5	P6	P7
P1	1						
P2	-0,139**	1					
P3	0,390**	-0,159**	1				
P4	-0,060	0,478**	-0,214**	1			
P5	0,311**	-0,135**	0,320**	-0,170**	1		
P6	-0,210**	0,496**	-0,199**	0,447**	-0,263**	1	
P7	-0,178**	0,513**	-0,208**	0,526**	-0,200*	0,522**	1

P1 = V občini, kjer bo odlagališče se bo več vlagalo v infrastrukturo (ceste, vodovod,...).

P2 = Zaradi prisotnosti odlagališča se bodo ljudje izseljevali.

P3 = Odprla se bodo nova delovna mesta.

P4 = Kraj bo prišel na slab glas in turisti se ga bodo izogibali.

P5 = Zaradi stalnega nadzora bo večja varnost pred sevanji kot drugod.

P6 = Sevanje iz odlagališča bo škodljivo vplivalo na zdravje ljudi.

P7 = Kmetijstvo bo propadlo, saj nihče ne bo želel kupovati pridelkov iz tega kraja.

Korelacijski koeficient je največji med četrto in sedmo trditvijo. Je pozitiven, kar pomeni, da bolj ko anketiranci menijo, da bo kraj prišel na slab glas, bolj so tudi mnenja, da bo kmetijstvo propadlo, ker nihče ne bo želel kupovati pridelkov iz tega kraja.

Negativni koeficient je največji med peto in šesto trditvijo. Bolj ko anketiranci verjamejo, da bo sevanje iz odlagališča škodljivo vplivalo na zdravje ljudi, manj verjamejo, da bo zaradi stalnega nadzora večja varnost pred sevanji kot drugod.

Sedaj vam bom prebral(a) trditve, ki se nanašajo na jedrsko energijo. Prosim vas, da me dobro poslušate in poveste, v kolikšni meri se strinjate oziroma se ne strinjate s posamezno trditvijo.

1. Uporaba jedrske tehnologije prinaša Sloveniji več koristi kot škode.

	2008		2009		2011	
	N	%	N	%	N	%
v celoti ne strinjam	107	15,3	57	8,1	131	18,7
se delno ne strinjam	87	12,4	147	21,0	113	16,1
niti niti	179	25,6	189	27,0	173	24,7
se delno strinjam	184	26,3	201	28,7	155	22,1
se v celoti strinjam	113	16,1	76	10,9	111	15,8
ne vem	30	4,3	30	4,3	18	2,6
Povprečna ocena:	3,16		3,14		3,00	

2. Za nemoteno oskrbo z električno energijo Slovenija potrebuje Jedrsko elektrarno Krško.

	2008		2009		2011	
	N	%	N	%	N	%
v celoti ne strinjam	60	8,6	34	4,9	114	16,3
se delno ne strinjam	77	11,0	125	17,9	88	12,6
niti niti	90	12,9	84	12,0	115	16,4
se delno strinjam	222	31,7	280	40,0	174	24,8
se v celoti strinjam	237	33,9	165	23,6	202	28,8
ne vem	14	2,0	12	1,7	8	1,1
Povprečna ocena:	3,73		3,61		3,38	

3. V svetu, kjer že imajo odlagališča nizko in srednje radioaktivnih odpadkov, institucije državljanom prikrivajo, da iz njih izhajajo radioaktivne snovi in sevanje v okolje.

	2008		2009		2011	
	N	%	N	%	N	%
v celoti ne strinjam	44	6,3	34	4,9	62	8,8
se delno ne strinjam	81	11,6	99	14,1	57	8,1
niti niti	152	21,7	134	19,1	138	19,7
se delno strinjam	221	31,6	285	40,7	182	26,0
se v celoti strinjam	151	21,6	92	13,1	241	34,4
ne vem	51	7,3	56	8,0	21	3,0
Povprečna ocena:	3,55		3,47		3,71	

4. Zato ker v Sloveniji proizvajamo radioaktivne odpadke, nujno potrebujemo tudi primerno odlagališče zanje.

	2008		2009		2011	
	N	%	N	%	N	%
v celoti ne strinjam	23	3,3	17	2,4	37	5,3
se delno ne strinjam	25	3,6	38	5,4	34	4,9
niti niti	49	7,0	67	9,6	62	8,8
se delno strinjam	223	31,9	305	43,6	165	23,5
se v celoti strinjam	374	53,4	264	37,7	399	56,9
ne vem	6	0,9	9	1,3	4	0,6
Povprečna ocena:	4,30		4,10		4,23	

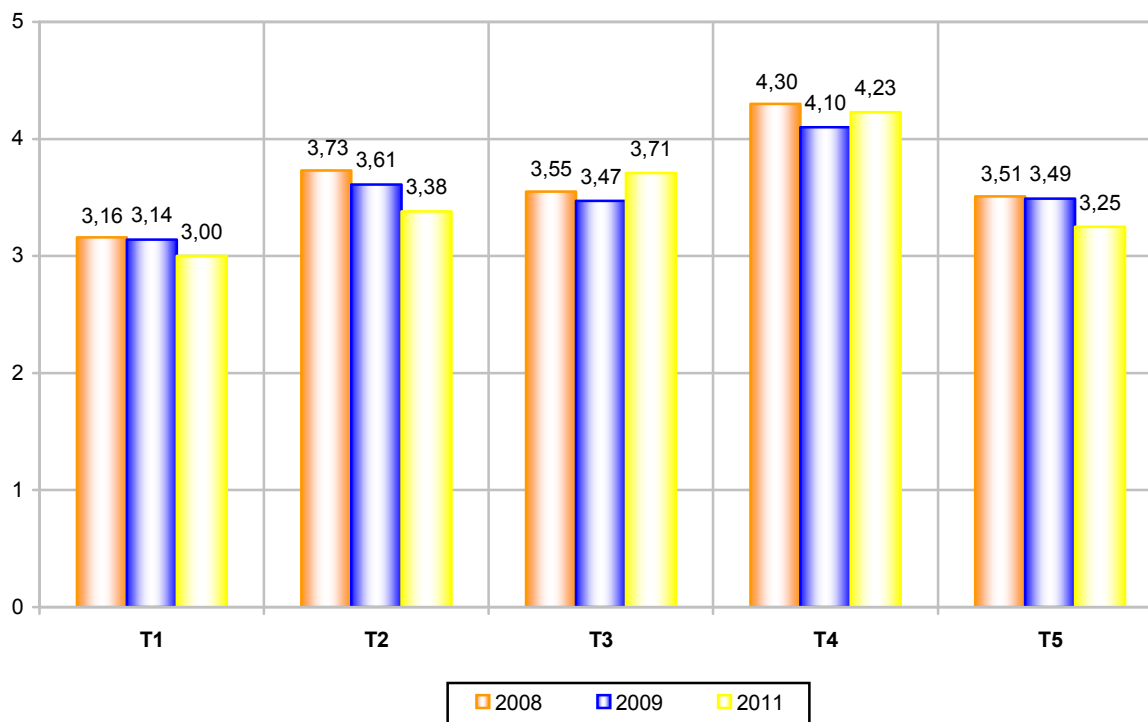
5. Slovenski strokovnjaki so sposobni zgraditi odlagališče radioaktivnih odpadkov, ki ne bo predstavljalo nevarnosti za okolje in ljudi v njegovi bližini.

	2008		2009		2011	
	N	%	N	%	N	%
v celoti ne strinjam	54	7,7	44	6,3	101	14,4
se delno ne strinjam	93	13,3	105	15,0	106	15,1
niti niti	139	19,9	133	19,0	151	21,5
se delno strinjam	229	32,7	246	35,1	176	25,1
se v celoti strinjam	158	22,6	138	19,7	151	21,5
ne vem	27	3,9	34	4,9	16	2,3
Povprečna ocena:	3,51		3,49		3,25	

Pregled povprečnih ocen strinjanja s trditvami, ki se nanašajo na jedrsko energijo:

Trditve:	2008	2009	2011
T1. Uporaba jedrske tehnologije prinaša Sloveniji več koristi kot škode.	3,16	3,14	3,00
T2. Za nemoteno oskrbo z električno energijo Slovenija potrebuje Jedrsko elektrarno Krško.	3,73	3,61	3,38
T3. V svetu, kjer že imajo odlagališča nizko in srednje radioaktivnih odpadkov, institucije državljanom prikrivajo, da iz njih izhajajo radioaktivne snovi in sevanje v okolje.	3,55	3,47	3,71
T4. Zato ker v Sloveniji proizvajamo radioaktivne odpadke, nujno potrebujemo tudi primerno odlagališče zanje.	4,30	4,10	4,23
T5. Slovenski strokovnjaki so sposobni zgraditi odlagališče radioaktivnih odpadkov, ki ne bo predstavljalo nevarnosti za okolje in ljudi v njegovi bližini.	3,51	3,49	3,25

Slika: Strinjanje s trditvami, ki se nanašajo na jedrsko energijo – pregled povprečnih ocen

Ko gre za jedrsko energijo, anketiranci najbolj soglašajo s trditvijo, da zato, ker proizvajamo v Sloveniji radioaktivne odpadke, nujno potrebujemo tudi primerno odlagališče zanje (4,23 – predlani 4,10) ter s trditvijo, da v svetu, kjer že imajo odlagališča nizko in srednje radioaktivnih odpadkov, institucije državljanom prikrivajo, da iz njih izhajajo radioaktivne snovi in sevanje v okolje (3,71 – predlani 3,47). Najnižjo oceno strinjanja smo dobili za trditev, da uporaba jedrske tehnologije prinaša Sloveniji več koristi kot škode (3,00 – predlani 3,14).

Korelacijska povezanost med trditvami, ki se nanašajo na jedrsko energijo

V razpredelnici so predstavljeni Pearsonovi korelacijski koeficienti. Le ti zavzemajo vrednosti med -1 in 1. Ekstremni vrednosti pomenita, da gre za močno pozitivno ali negativno povezanost med analiziranimi trditvami, če je vrednost koeficienta 0, pa ni statistično značilne povezanosti. Koeficienti so označeni z:

** = statistična značilnost koeficientov, manjša od 0,01 in

* = statistična značilnost koeficientov, večja od 0,01 in manjša od 0,05.

Tabela: Korelacijski koeficienti

	T1	T2	T3	T4	T5
T1	1				
T2	0,519**	1			
T3	-0,184**	-0,196**	1		
T4	0,250**	0,314**	0,046	1	
T5	0,478**	0,465**	-0,175**	0,355**	1

T1 = Uporaba jedrske tehnologije prinaša Sloveniji več koristi kot škode.

T2 = Za nemoteno oskrbo z električno energijo Slovenija potrebuje Jedrsko elektrarno Krško.

T3 = V svetu, kjer že imajo odlagališča nizko in srednje radioaktivnih odpadkov, institucije državljanom prikrivajo, da iz njih izhajajo radioaktivne snovi in sevanje v okolje.

T4 = Zato ker v Sloveniji proizvajamo radioaktivne odpadke, nujno potrebujemo tudi primerno odlagališče zanje.

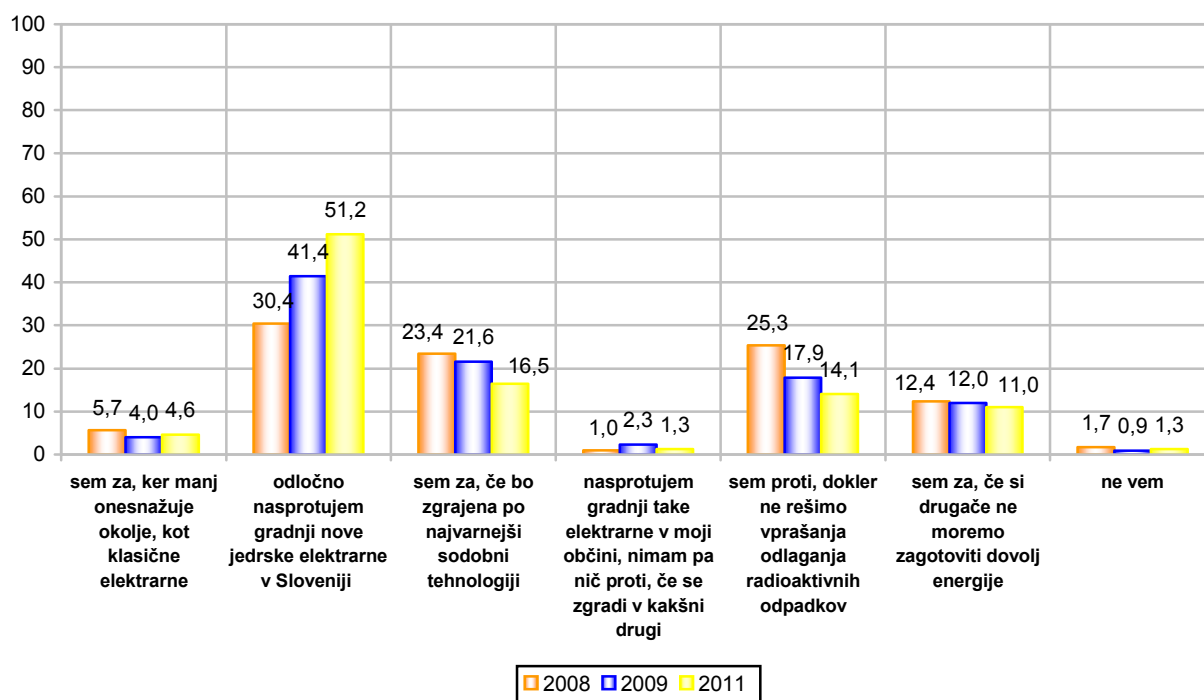
T5 = Slovenski strokovnjaki so sposobni zgraditi odlagališče radioaktivnih odpadkov, ki ne bo predstavljalo nevarnosti za okolje in ljudi v njegovi bližini.

Korelacijski koeficient je največji med prvo in drugo trditvijo. Je pozitiven, kar pomeni, da bolj ko se anketiranci strinjajo, da uporaba jedrske tehnologije prinaša Sloveniji več koristi kot škode, bolj se tudi strinjajo, da Slovenija za nemoteno oskrbo z električno energijo potrebuje Jedrsko elektrarno Krško.

Negativni koeficient je največji med drugo in tretjo trditvijo. Bolj ko se anketiranci strinjajo, da institucije v svetu državljanom prikrivajo uhajanje radioaktivnih snovi v okolje, manj se strinjajo s tem, da za nemoteno oskrbo z električno energijo Slovenija potrebuje jedrsko elektrarno Krško.

Kaj menite o izgradnji nove jedrske elektrarne v Sloveniji?

	2008		2009		2011	
	N	%	N	%	N	%
sem za, ker manj onesnažuje okolje, kot klasične elektrarne	40	5,7	28	4,0	32	4,6
odločno nasprotujem gradnji nove jedrske elektrarne v Sloveniji	213	30,4	290	41,4	359	51,2
sem za, če bo zgrajena po najvarnejši sodobni tehnologiji	164	23,4	151	21,6	116	16,5
nasprotujem gradnji take elektrarne v moji občini, nimam pa nič proti, če se zgradi v kakšni drugi	7	1,0	16	2,3	9	1,3
sem proti, dokler ne rešimo vprašanja odlaganja radioaktivnih odpadkov	177	25,3	125	17,9	99	14,1
sem za, če si drugače ne moremo zagotoviti dovolj energije	87	12,4	84	12,0	77	11,
ne vem	12	1,7	6	0,9	9	1,3

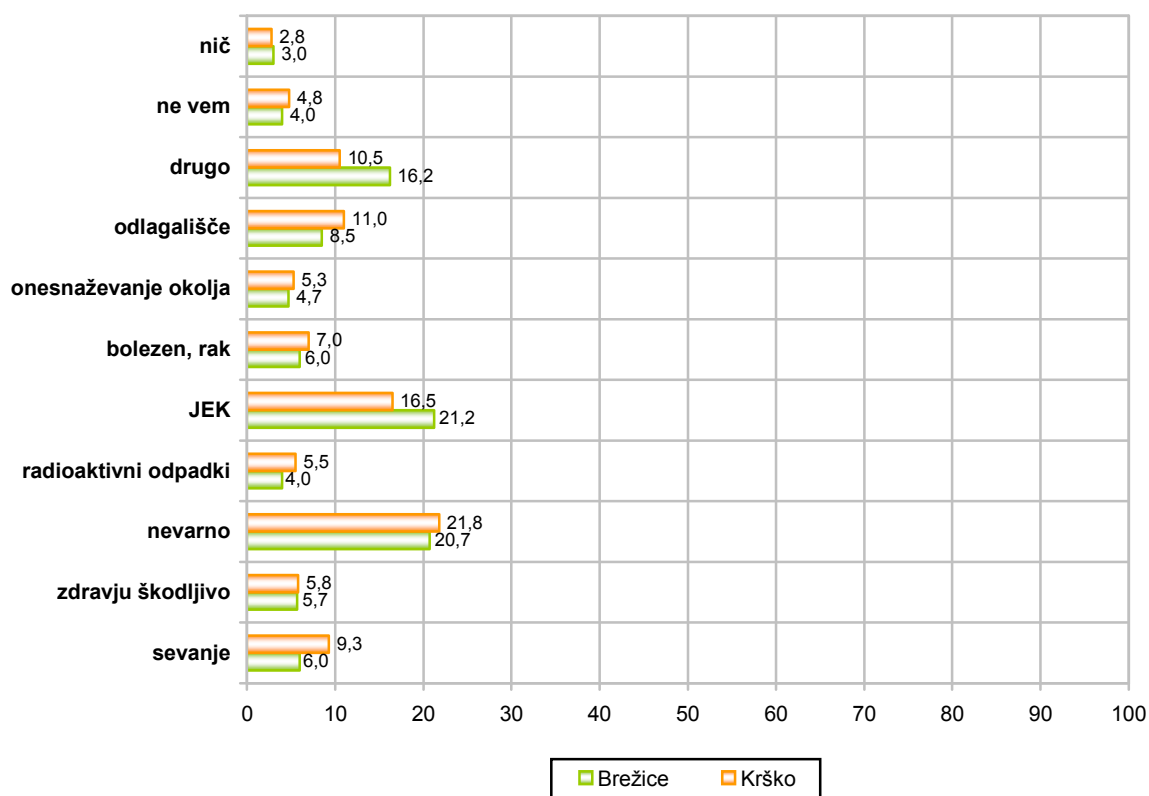
Dobra polovica (51,2 % - predlani 41,4 %) anketirancev odločno nasprotuje gradnji nove jedrske elektrarne v Sloveniji, 14,1 % je proti, dokler ne rešimo vprašanja odlaganja radioaktivnih odpadkov, 16,5 % je za, če bo zgrajena po najvarnejši sodobni tehnologiji. Slednjih je največ med moškimi, mlajšimi, najbolj izobraženimi, nezaposlenimi in anketiranci iz Spodnje posavske regije. Seštevek potencialnih pristašev je dobrih 32 %, brez tistih, ki gradnjo pogojujejo z rešitvijo odlagališča radioaktivnih odpadkov. Delež nasprotnikov narašča.

3.2. RAZISKAVA V OBČINAH BREŽICE IN KRŠKO

Raziskavo smo izvedli med prebivalci občin Brežice in Krško, kjer smo v občini Brežice anketirali 401 osebo, v občini Krško pa 400 oseb. Uporabili smo vprašalnik kot pri splošni populaciji, pri čemer smo v navedenih občinah dodali nekaj podvprašanj pri testiranju zaupanja informacijam. V nadaljevanju predstavljamo rezultate primerjalno med obema občinama. Ugotovitve navajamo pri vsakem vprašanju posebej.

Navedite prvo besedo, ki vam pade na um, ko pomislite na »odlagališče nizko in srednje radioaktivnih odpadkov«.

	Brežice		Krško	
	N	%	N	%
sevanje	24	6,0	37	9,3
zdravju škodljivo	23	5,7	23	5,8
nevarno	83	20,7	87	21,8
radioaktivni odpadki	16	4,0	22	5,5
JEK	85	21,2	66	16,5
bolezen, rak	24	6,0	28	7,0
onesnaževanje okolja	19	4,7	21	5,3
odlagališče	34	8,5	44	11,0
ne vem	16	4,0	19	4,8
nič	12	3,0	11	2,8
drugo*	65	16,2	42	10,5

Prva beseda, ki anketirancem pade na um takoj, ko pomislijo na »odlagališče nizko in srednje radioaktivnih odpadkov«, je v opazovanih občinah nevarno – v Krškem je takšnih 21,8 %, v Brežicah pa 20,7 %, sledijo JEK (Krško 16,5 %, Brežice 21,2 %), odlagališče (11,0 % in 8,5 %) itd.

* Pod drugo so anketiranci navedli:

Brežice:

- strupi (5x)
- Vrbina (5x)
- katastrofa (4x)
- smrt (4x)
- slabo (2x)
- strah (2x)
- atom (2x)
- uran (2x)
- varnost (2x)
- eksplozija (2x)
- groza (2x)
- baterija
- Černobil
- čistoča okolja
- da ni v bližini
- Hrvaška
- hudo
- se ne bojim
- skladišče
- slaba organizacija
- strokovni nadzor
- ura
- luknja
- moje okolje
- nepravilno ravnanje
- nerešeni problemi
- nesreča
- nesreča, okvara
- nezavarovano
- ni nevarnosti
- nič slabega
- nič kar je v zvezi z življenjem
- nova delovna mesta
- odgovornost
- plutonij
- polovico RAO dati Hrvatom, kot jim pripada
- posledice
- potencialna nevarnost
- renta
- rudnik Globoko
- zakaj ravno pri nas
- zaklonišče
- zaslužek
- zdravje

Krško:

- varnost (5x)
- Vrbina (2x)
- strah (2x)
- ga že imamo (2x)
- atom
- atomska bomba
- čas
- da jih je potrebno odstraniti
- delitev s Hrvaško
- drevored
- ekološko
- elektrika
- elektronika
- katastrofa
- korupcija
- krško
- ločevanje
- najboljše zapreti
- NEK
- nesreča
- nujno zlo
- odlašanje
- podzemni objekt – silos
- politika
- psihična bolezen
- red
- smrt
- spor Slovenija – Hrvaška
- strupi
- to ni za naše kraje
- varno skladiščenje
- velik kup smeti
- Vrbina pri Krškem
- zaklonišče
- zamuda

Posamezne vrste elektrarn se razlikujejo po več lastnostih. Našteli vam bomo različne vrste elektrarn, vi pa vsako posebej ocenite, v kolikšni meri je njena uporaba ekonomična.

1. Ekonomičnost: HIDROELEKTRARNE

	Brežice		Krško	
	N	%	N	%
sploh ni ekonomična	6	1,5	10	2,5
ni ekonomična	20	5,0	14	3,5
je srednje ekonomična	80	20,0	81	20,3
je ekonomična	149	37,2	144	36,0
je zelo ekonomična	145	36,2	129	32,3
ne vem, ne morem oceniti	1	0,2	22	5,5
Povprečna ocena:	4,02		3,97	

2. Ekonomičnost: TERMOELEKTRARNE

	Brežice		Krško	
	N	%	N	%
sploh ni ekonomična	44	11,0	33	8,3
ni ekonomična	113	28,2	112	28,0
je srednje ekonomična	165	41,1	147	36,8
je ekonomična	60	15,0	68	17,0
je zelo ekonomična	13	3,2	14	3,5
ne vem, ne morem oceniti	6	1,5	26	6,5
Povprečna ocena:	2,71		2,78	

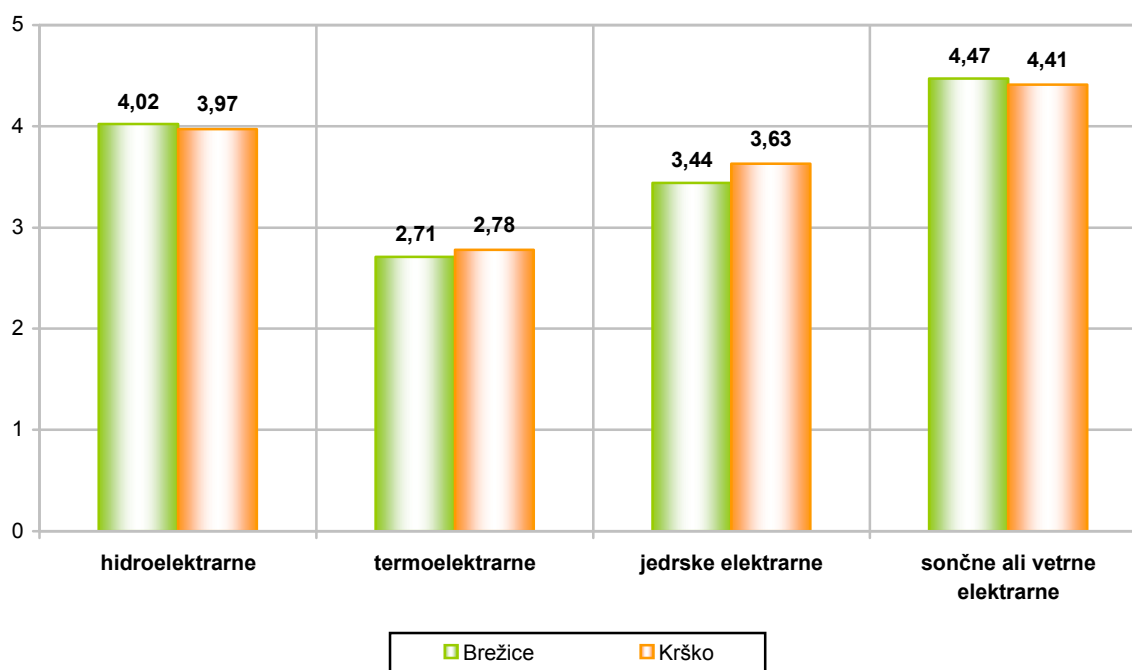
3. Ekonomičnost: JEDRSKE ELEKTRARNE

	Brežice		Krško	
	N	%	N	%
sploh ni ekonomična	53	13,2	41	10,3
ni ekonomična	43	10,7	35	8,8
je srednje ekonomična	81	20,2	50	12,5
je ekonomična	116	28,9	146	36,5
je zelo ekonomična	105	26,2	105	26,3
ne vem, ne morem oceniti	3	0,7	23	5,8
Povprečna ocena:	3,44		3,63	

4. Ekonomičnost: SONČNE ALI VETRNE ELEKTRARNE

	Brežice		Krško	
	N	%	N	%
sploh ni ekonomična	4	1,0	5	1,3
ni ekonomična	14	3,5	17	4,3
je srednje ekonomična	31	7,7	38	9,5
je ekonomična	90	22,4	79	19,8
je zelo ekonomična	258	64,3	245	61,3
ne vem, ne morem oceniti	4	1,0	16	4,0
Povprečna ocena:	4,47		4,41	

Slika: Ekonomičnost uporabe elektrarn – pregled povprečnih ocen

Anketiranci so tako kot v splošni populaciji, kot najbolj ekonomične ocenili sončne ali vetrne elektrarne (povprečna ocena Krško 4,41, Brežice 4,47), kot najmanj ekonomične pa termoelektrarne (Krško 2,78, Brežice 2,71). Povprečna ocena ekonomičnosti jedrskih elektrarn je v Krškem 3,63, v Brežicah 3,44, pri čemer jih kot ekonomične ali zelo ekonomične ocenjuje 63 % anketirancev iz Krškega in 55 % anketiranih iz Brežic.

Posamezne vrste elektrarn se razlikujejo po več lastnostih. Našteli vam bomo različne vrste elektrarn, vi pa vsako posebej ocenite, v kolikšni meri je njena uporaba varna za ljudi in okolje.

1. Varnost za ljudi in okolje: HIDROELEKTRARNE

	Brežice		Krško	
	N	%	N	%
sploh ni varna	3	0,7	6	1,5
ni varna	11	2,7	14	3,5
je srednje varna	61	15,2	69	17,3
je varna	158	39,4	162	40,5
je zelo varna	167	41,6	137	34,3
ne vem, ne morem oceniti	1	0,2	12	3,0
Povprečna ocena:	4,19		4,06	

2. Varnost za ljudi in okolje: TERMOELEKTRARNE

	Brežice		Krško	
	N	%	N	%
sploh ni varna	32	8,0	20	5,0
ni varna	106	26,4	104	26,0
je srednje varna	179	44,6	141	35,3
je varna	61	15,2	99	24,8
je zelo varna	20	5,0	20	5,0
ne vem, ne morem oceniti	3	0,7	16	4,0
Povprečna ocena:	2,83		2,99	

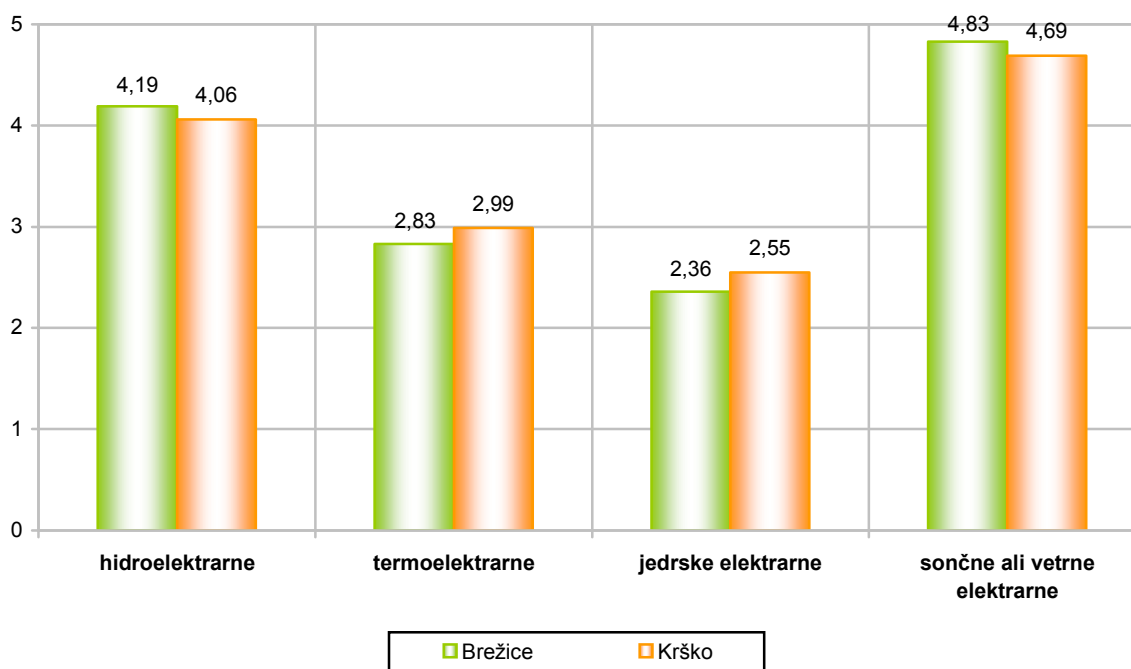
3. Varnost za ljudi in okolje: JEDRSKE ELEKTRARNE

	Brežice		Krško	
	N	%	N	%
sploh ni varna	138	34,4	115	28,8
ni varna	87	21,7	84	21,0
je srednje varna	95	23,7	76	19,0
je varna	54	13,5	85	21,3
je zelo varna	26	6,5	27	6,8
ne vem, ne morem oceniti	1	0,2	13	3,3
Povprečna ocena:	2,36		2,55	

4. Varnost za ljudi in okolje: SONČNE ALI VETRNE ELEKTRARNE

	Brežice		Krško	
	N	%	N	%
sploh ni varna	1	0,2	1	0,3
ni varna	2	0,5	2	0,5
je srednje varna	5	1,2	23	5,8
je varna	50	12,5	67	16,8
je zelo varna	342	85,3	298	74,5
ne vem, ne morem oceniti	1	0,2	9	2,3
Povprečna ocena:	4,83		4,69	

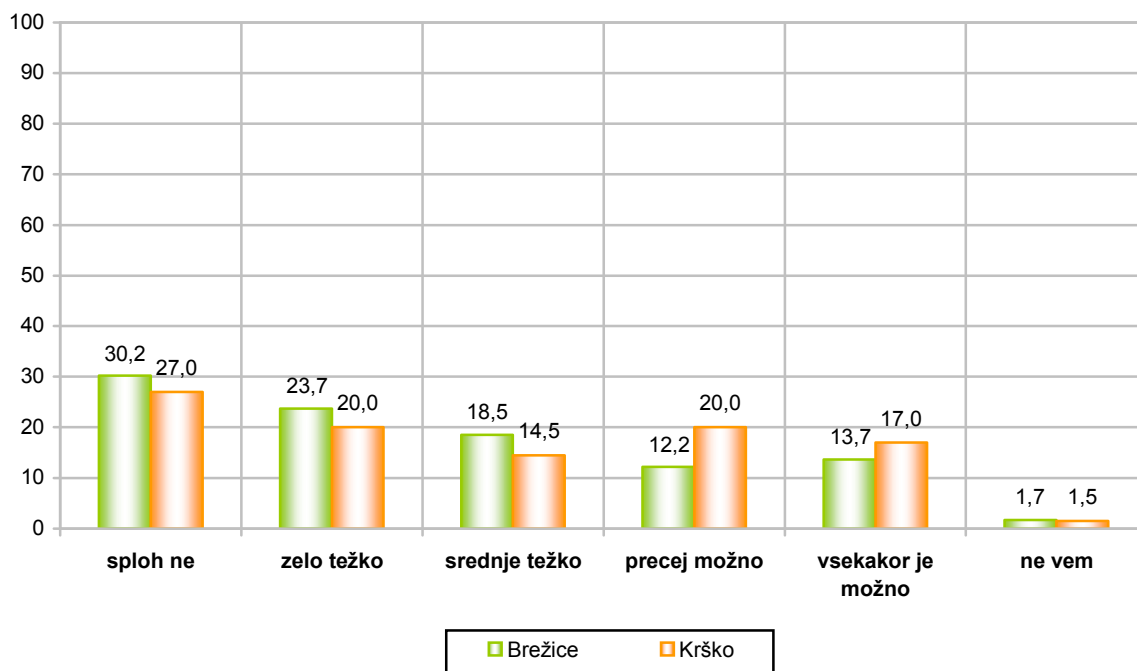
Slika: Varnost uporabe elektrarn za ljudi in okolje – pregled povprečnih ocen

Sončne in vetrne elektrarne so anketiranci ocenili kot najbolj varne za ljudi in okolje (Krško 4,69 – Brežice 4,83), nizko povprečno oceno pa so podelili varnosti jedrskih elektrarn (Krško 2,55 – Brežice 2,36), ki je nekoliko višja kot pri splošni populaciji. Da niso varne ali sploh niso varne, meni okrog 50 % anketirancev iz Krškega in 55 % iz Brežic, kot varne ali zelo varne pa jih ocenjuje okrog 30 % anketirancev iz Krškega in petina iz Brežic.

Ali menite, da je možno nizko in srednje radioaktivne odpadke popolnoma varno odlagati?

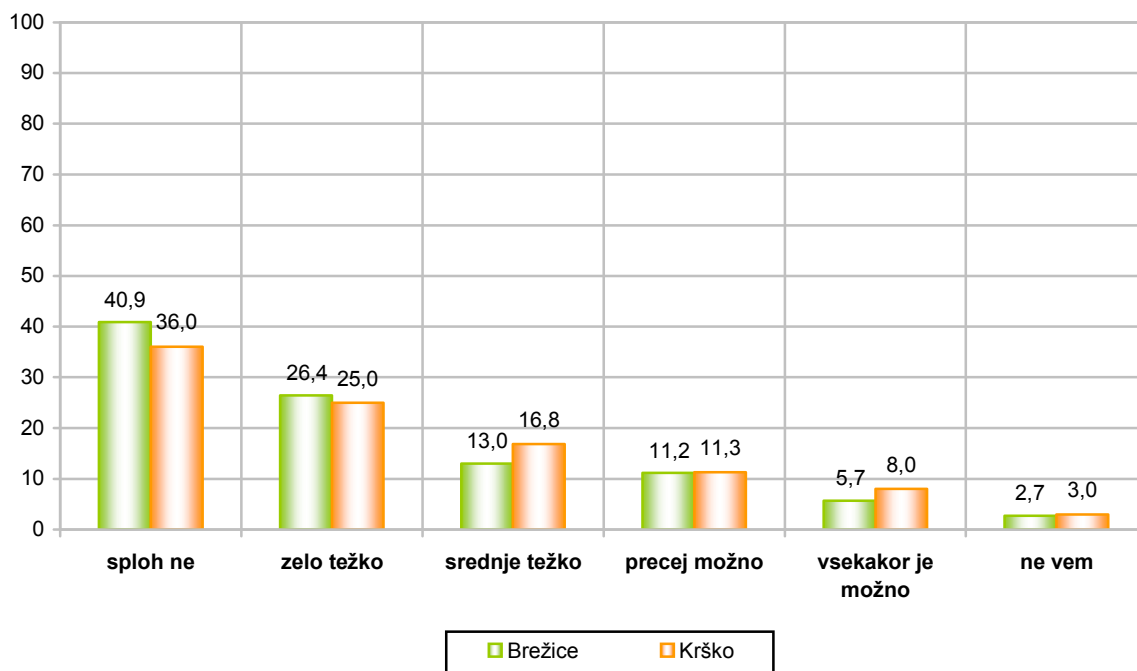
	Brežice		Krško	
	N	%	N	%
sploh ne	121	30,2	108	27,0
zelo težko	95	23,7	80	20,0
srednje težko	74	18,5	58	14,5
precej možno	49	12,2	80	20,0
vsekakor je možno	55	13,7	68	17,0
ne vem, ne morem oceniti	7	1,7	6	1,5
Povprečna ocena:	2,61		2,80	

Da je odlaganje nizko in srednje radioaktivnih odpadkov precej ali vsekakor možno, meni dobra petina anketirancev splošne populacije. V Brežicah je ta delež nekoliko višji (25,9 %), v Krškem pa še višji (37,0 %). Povprečna ocena možnosti odlaganja nizko in srednje radioaktivnih odpadkov je znotraj splošne populacije 2,27, v Brežicah je 2,61, v Krškem pa 2,80.

Ali menite, da je možno odsluženo jedrsko gorivo popolnoma varno odlagati?

	Brežice		Krško	
	N	%	N	%
sploh ne	164	40,9	144	36,0
zelo težko	106	26,4	100	25,0
srednje težko	52	13,0	67	16,8
precej možno	45	11,2	45	11,3
vsekakor je možno	23	5,7	32	8,0
ne vem, ne morem oceniti	11	2,7	12	3,0
Povprečna ocena:	2,23		2,28	

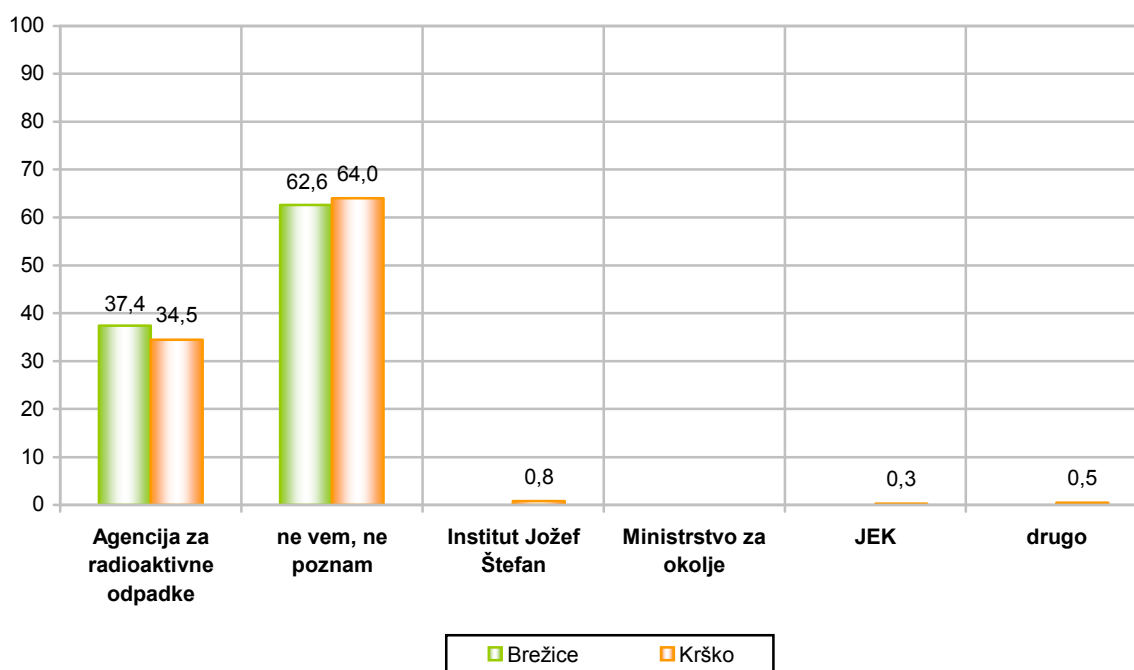

Da je precej ali vsekakor možno odsluženo jedrsko gorivo popolnoma varno odlagati meni okrog 13 % anketirancev v splošni populaciji, okrog 17 % v Brežicah in okrog 20 % v Krškem. Povprečna ocena v splošni populaciji je 1,94, v Brežicah je 2,23 in v Krškem 2,28.

Kako se imenuje organizacija, ki je v Sloveniji zadolžena za ravnanje z radioaktivnimi odpadki?

	Brežice		Krško	
	N	%	N	%
Agencija za radioaktivne odpadke, ARAO	150	37,4	138	34,5
ne vem, ne poznam	251	62,6	256	64,0
Inštitut Jožef Stefan	-	-	3	0,8
Ministrstvo za okolje	-	-	-	-
JEK	-	-	1	0,3
drugo*	-	-	2	0,5

Pod drugo so anketiranci v Krškem navedli: JEK, nuklearna elektrarna v razgradnji

Na vprašanje, kako se imenuje organizacija, ki je v Sloveniji zadolžena za ravnanje z radioaktivnimi odpadki je pravilno odgovorilo 14,7 % anketirancev v splošni populaciji, 37,4 % anketirancev iz Brežic in 34,5 % iz Krškega.

Kako ocenjujete kakovost informacij o radioaktivnih odpadkih, ki vam jih posredujejo ARAO, občina in država v okviru postopka načrtovanja odlagališča?

1. Informacije so dostopne.

	Brežice		Krško	
	N	%	N	%
sploh se ne strinjam	33	8,2	32	8,0
se ne strinjam	71	17,7	80	20,0
niti niti	119	29,7	114	28,5
se strinjam	115	28,7	114	28,5
povsem se strinjam	53	13,2	43	10,8
ne vem, ne morem oceniti	10	2,5	17	4,3
Povprečna ocena:	3,21		3,15	

2. Informacije so razumljive.

	Brežice		Krško	
	N	%	N	%
sploh se ne strinjam	32	8,0	17	4,3
se ne strinjam	73	18,2	69	17,3
niti niti	138	34,4	121	30,3
se strinjam	102	25,4	134	33,5
povsem se strinjam	46	11,5	34	8,5
ne vem, ne morem oceniti	10	2,5	25	6,3
Povprečna ocena:	3,15		3,26	

3. Informacije povedo celotno resnico.

	Brežice		Krško	
	N	%	N	%
sploh se ne strinjam	115	28,7	69	17,3
se ne strinjam	118	29,4	120	30,0
niti niti	104	25,9	107	26,8
se strinjam	35	8,7	70	17,5
povsem se strinjam	22	5,5	15	3,8
ne vem, ne morem oceniti	7	1,7	19	4,8
Povprečna ocena:	2,32		2,59	

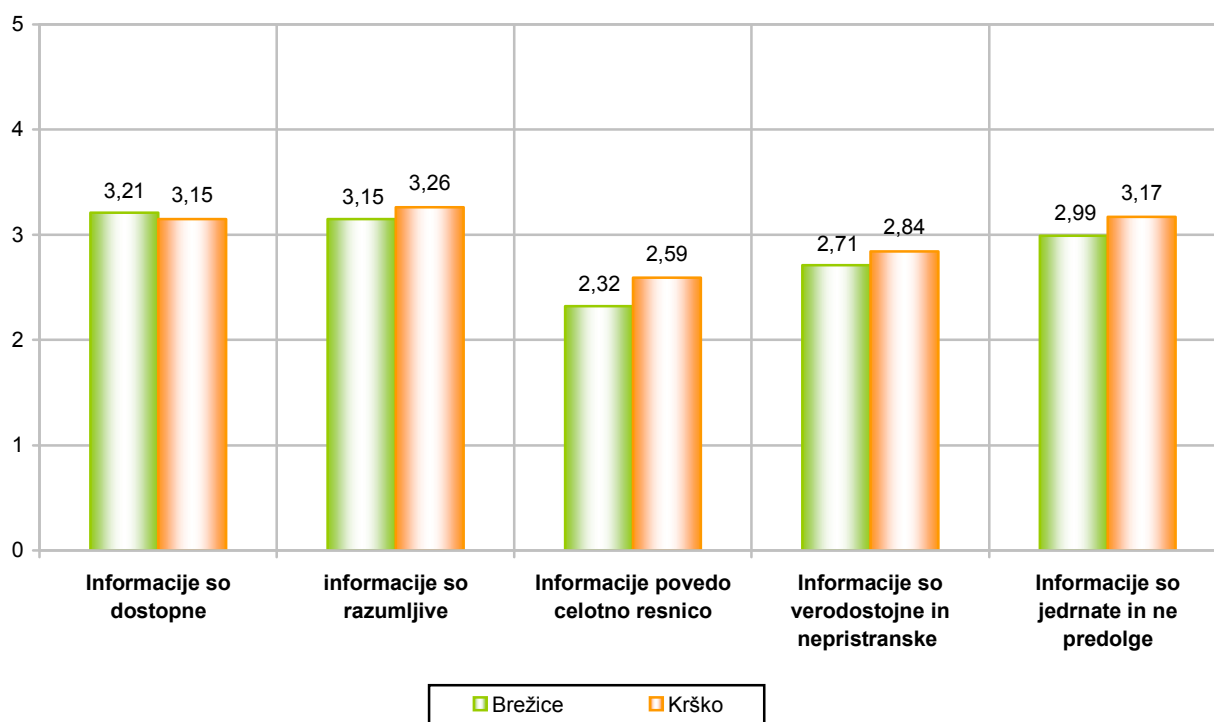
4. Informacije so verodostojne in nepristranske.

	Brežice		Krško	
	N	%	N	%
sploh se ne strinjam	60	15,0	35	8,8
se ne strinjam	114	28,4	117	29,3
niti niti	119	29,7	128	32,0
se strinjam	77	19,2	79	19,8
povsem se strinjam	21	5,2	24	6,0
ne vem, ne morem oceniti	10	2,5	17	4,3
Povprečna ocena:	2,71		2,84	

5. Informacije so jedrnate in ne predolge.

	Brežice		Krško	
	N	%	N	%
sploh se ne strinjam	38	9,5	20	5,0
se ne strinjam	85	21,2	71	17,8
niti niti	141	35,2	127	31,8
se strinjam	91	22,7	111	27,8
povsem se strinjam	33	8,2	30	7,5
ne vem, ne morem oceniti	13	3,2	41	10,3
Povprečna ocena:	2,99		3,17	

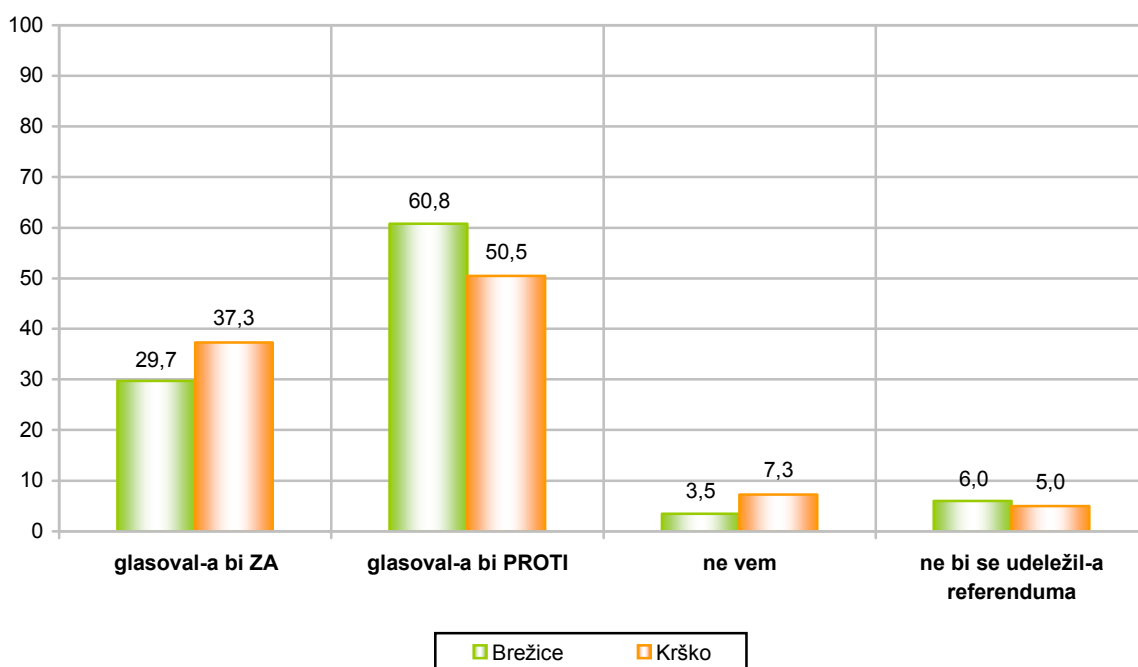
Slika: Kakovost informacij o radioaktivnih odpadkih – pregled povprečnih ocen

Informacije o radioaktivnih odpadkih, ki jim jih posredujejo ARAO, občina in država v okviru postopka izbora lokacije in načrtovanja odlagališča vsi anketiranci ocenjujejo dokaj podobno. V splošni populaciji so jih ocenili kot nepopolne in ne pretirano verodostojne, a praviloma razumljive ter dostopne. Podobno je tudi v Brežicah, v Krškem pa je visoko pozicionirana tudi jedrnatost informacij.

Če bi bil v vaši občini referendum, na katerem bi se odločali glede gradnje odlagališča nizko in srednje radioaktivnih odpadkov, kako bi se odločili?

	Brežice		Krško	
	N	%	N	%
glasoval-a bi ZA	119	29,7	149	37,3
glasoval-a bi PROTI	244	60,8	202	50,5
ne vem	14	3,5	29	7,3
ne bi se udeležil-a referendumu	24	6,0	20	5,0

Če bi bil v njihovi občini referendum, na katerem bi se odločali glede gradnje odlagališča nizko in srednje radioaktivnih odpadkov, bi proti glasovalo 74,8 % anketirancev splošne populacije, 60,8 % anketirancev iz Brežic in 50,5 % iz Krškega, kjer bi za glasovalo 37,3 % anketiranih. Delež tistih, ki bi glasovali proti je opazno narasel v odnosu na leto 2009.

V kolikšni meri bi zaupali glede informacij o umeščanju odlagališča radioaktivnih odpadkov v vašo občino posameznim od naštetih?

1. novinarjem

	Brežice		Krško	
	N	%	N	%
sploh ne	16	4,0	56	14,0
malo	75	18,7	83	20,8
srednje	176	43,9	140	35,0
precej	108	26,9	78	19,5
povsem	26	6,5	34	8,5
ne vem, ne morem oceniti	-	-	9	2,3
Povprečna ocena:	3,13		2,87	

2. ministru za okolje

	Brežice		Krško	
	N	%	N	%
sploh ne	75	18,7	82	20,5
malo	99	24,7	110	27,5
srednje	153	38,2	150	37,5
precej	56	14,0	46	11,5
povsem	11	2,7	7	1,8
ne vem, ne morem oceniti	7	1,7	5	1,3
Povprečna ocena:	2,57		2,46	

3. Agenciji za radioaktivne odpadke (ARAO)

	Brežice		Krško	
	N	%	N	%
sploh ne	54	13,5	49	12,3
malo	50	12,5	77	19,3
srednje	138	34,4	126	31,5
precej	105	26,2	92	23,0
povsem	42	10,5	37	9,3
ne vem, ne morem oceniti	12	3,0	19	4,8
Povprečna ocena:	3,08		2,98	

4. nevladnim okoljskim organizacijam

	Brežice		Krško	
	N	%	N	%
sploh ne	31	7,7	34	8,5
malo	54	13,5	70	17,5
srednje	124	30,9	124	31,0
precej	134	33,4	119	29,8
povsem	42	10,5	32	8,0
ne vem, ne morem oceniti	16	4,0	21	5,3
Povprečna ocena:	3,26		3,12	

5. Institutu Jožef Štefan

	Brežice		Krško	
	N	%	N	%
sploh ne	10	2,5	13	3,3
malo	20	5,0	26	6,5
srednje	54	13,5	72	18,0
precej	146	36,4	149	37,3
povsem	159	39,7	120	30,0
ne vem, ne morem oceniti	12	3,0	20	5,0
Povprečna ocena:	4,09		3,89	

6. županu

	Brežice		Krško	
	N	%	N	%
sploh ne	42	10,5	39	9,8
malo	78	19,5	63	15,8
srednje	138	34,4	116	29,0
precej	92	22,9	106	26,5
povsem	49	12,2	67	16,8
ne vem, ne morem oceniti	2	0,5	9	2,3
Povprečna ocena:	3,07		3,25	

7. Občinskemu svetu

	Brežice		Krško	
	N	%	N	%
sploh ne	47	11,7	48	12,0
malo	103	25,7	88	22,0
srednje	146	36,4	131	32,8
precej	79	19,7	88	22,0
povsem	16	4,0	29	7,3
ne vem, ne morem oceniti	10	2,5	16	4,0
Povprečna ocena:	2,78		2,90	

8. zdravniku lokalnega zdravstvenega doma

	Brežice		Krško	
	N	%	N	%
sploh ne	27	6,7	11	2,8
malo	45	11,2	34	8,5
srednje	100	24,9	100	25,0
precej	143	35,7	135	33,8
povsem	83	20,7	91	22,8
ne vem, ne morem oceniti	3	0,7	29	7,3
Povprečna ocena:	3,53		3,70	

9. novinarjem Slovenskih novic

	Brežice		Krško	
	N	%	N	%
sploh ne	44	11,0	70	17,5
malo	85	21,2	81	20,3
srednje	127	31,7	118	29,5
precej	59	14,7	60	15,0
povsem	20	5,0	27	6,8
ne vem, ne morem oceniti	66	16,5	44	11,0
Povprečna ocena:	2,78		2,70	

10. novinarjem Posavskega obzornika

	Brežice		Krško	
	N	%	N	%
sploh ne	21	5,2	24	6,0
malo	47	11,7	56	14,0
srednje	136	33,9	119	29,8
precej	123	30,7	134	33,5
povsem	52	13,0	46	11,5
ne vem, ne morem oceniti	22	5,5	21	5,3
Povprečna ocena:	3,36		3,32	

11. novinarjem televizije Vaš kanal Novo mesto

	Brežice		Krško	
	N	%	N	%
sploh ne	15	3,7	18	4,5
malo	53	13,2	39	9,8
srednje	115	28,7	132	33,0
precej	110	27,4	111	27,8
povsem	35	8,7	34	8,5
ne vem, ne morem oceniti	73	18,2	66	16,5
Povprečna ocena:	3,30		3,31	

12. novinarjem Dolenjskega lista

	Brežice		Krško	
	N	%	N	%
sploh ne	22	5,5	22	5,5
malo	44	11,0	39	9,8
srednje	109	27,2	114	28,5
precej	103	25,7	103	25,8
povsem	31	7,7	21	5,3
ne vem, ne morem oceniti	92	22,9	101	25,3
Povprečna ocena:	3,25		3,21	

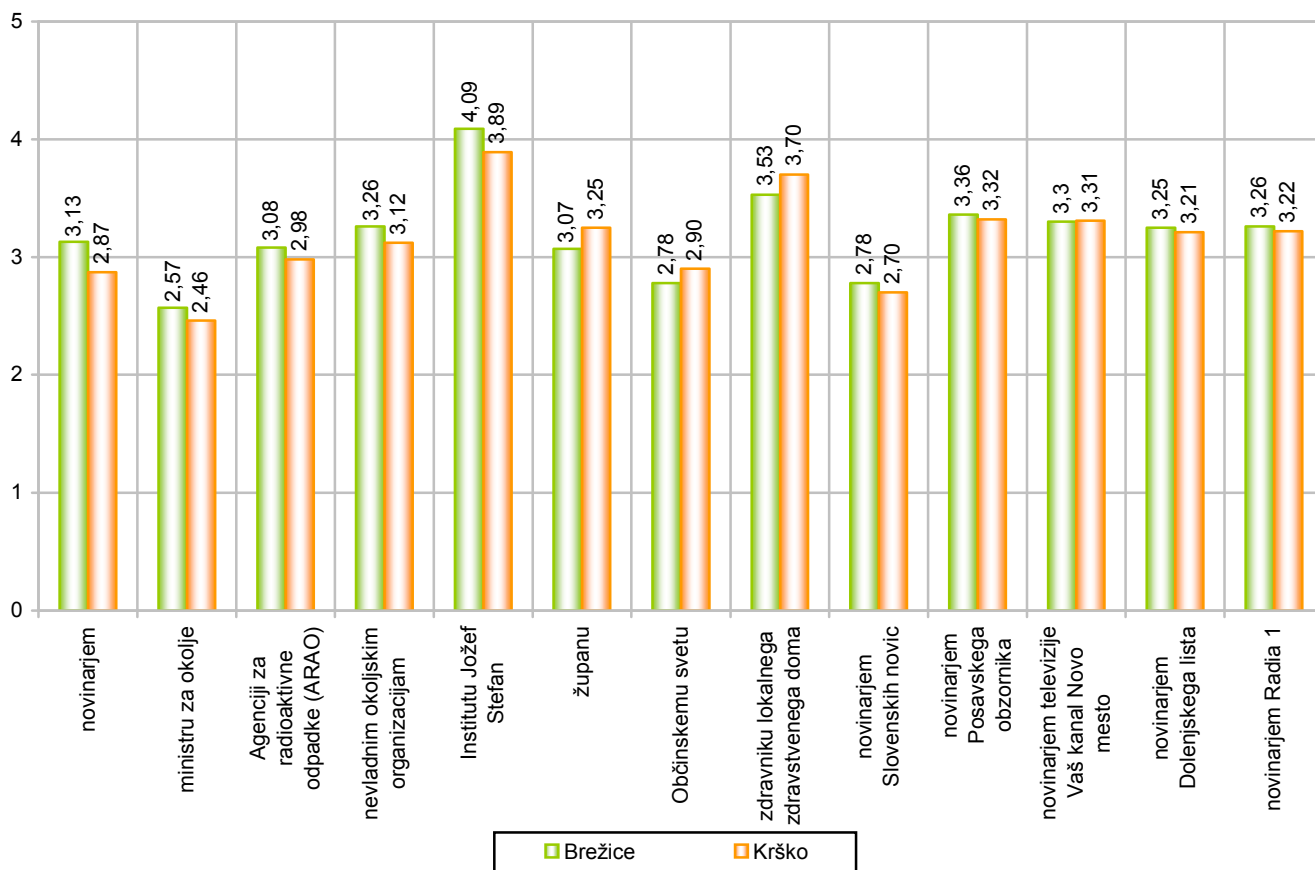
13. novinarjem Radia 1

	Brežice		Krško	
	N	%	N	%
sploh ne	18	4,5	30	7,5
malo	54	13,5	34	8,5
srednje	108	26,9	130	32,5
precej	90	22,4	103	25,8
povsem	40	10,0	31	7,8
ne vem, ne morem oceniti	91	22,7	72	18,0
Povprečna ocena:	3,26		3,22	

Pregled povprečnih ocen zaupanja glede informacij o umeščanju odlagališča radioaktivnih odpadkov:

Zaupanje:	Brežice	Krško
novinarjem	3,13	2,87
ministru za okolje	2,57	2,46
Agenciji za radioaktivne odpadke (ARAO)	3,08	2,98
nevladnim okoljskim organizacijam	3,26	3,12
Institutu Jožef Stefan	4,09	3,89
županu	3,07	3,25
Občinskemu svetu	2,78	2,90
zdravniku lokalnega zdravstvenega doma	3,53	3,70
novinarjem Slovenskih novic	2,78	2,70
novinarjem Posavskega obzornika	3,36	3,32
novinarjem televizije Vaš kanal Novo mesto	3,30	3,31
novinarjem Dolenjskega lista	3,25	3,21
novinarjem Radia 1	3,26	3,22

Slika: Zaupanje informacijam o umeščanju odlagališča radioaktivnih odpadkov – pregled povprečnih ocen

Glede informacij o umeščanju odlagališča radioaktivnih odpadkov v njihovo občino, bi anketiranci najbolj zaupali inštitutu Jožef Štefan (splošna populacija 3,72, Brežice 4,09 in Krško 3,89). Na drugem mestu je zdravnik lokalnega zdravstvenega doma (splošna populacija 3,25, Brežice 3,53 in Krško 3,70). Sledijo novinarji Posavskega obzornika (3,36 v Brežicah in 3,32 v Krškem, novinarji televizije Vaš kanal Novo mesto (3,30 v Brežicah in 3,31 v Krškem) itd. Povprečna ocena zaupanja Agenciji za radioaktivne odpadke je 2,85 v splošni populaciji, 3,08 v Brežicah in 2,98 v Krškem.

V Brežicah ARAO najbolj zaupajo najmlajši (3,42), najbolj izobraženi (3,37) ter dijaki in študentje (3,56), najmanj pa najstarejši (2,97), najmanj izobraženi (2,66) in nezaposleni (2,82). V Krškem ARAO najbolj zaupajo moški (3,17), najmlajši (3,44), najbolj izobraženi (3,29), dijaki in študentje (3,54) ter prebivalci Krškega - mesta (3,12), najmanj pa ženske (2,79), najstarejši (2,92), najmanj izobraženi (2,58), upokoenci (2,58) in prebivalci okoliških krajev (2,91).

Kaj je ključno za zagotovitev pravične porabe nadomestila, ki ga zaradi bližine jedrskega objekta prejema občina?

1. Z nadomestilom naj upravlja poseben odbor.

	Brežice		Krško	
	N	%	N	%
sploh ni pomembno	14	3,5	14	3,5
ni pomembno	38	9,5	38	9,5
niti niti	56	14,0	65	16,3
pomembno	135	33,7	132	33,0
zelo pomembno	152	37,9	123	30,8
ne vem, ne morem oceniti	6	1,5	28	7,0
Povprečna ocena:	3,94		3,84	

2. Določeni morajo biti jasni kriteriji, za porabo nadomestila.

	Brežice		Krško	
	N	%	N	%
sploh ni pomembno	4	1,0	2	0,5
ni pomembno	5	1,2	3	0,8
niti niti	21	5,2	33	8,3
pomembno	84	20,9	105	26,3
zelo pomembno	283	70,6	245	61,3
ne vem, ne morem oceniti	4	1,0	12	3,0
Povprečna ocena:	4,60		4,52	

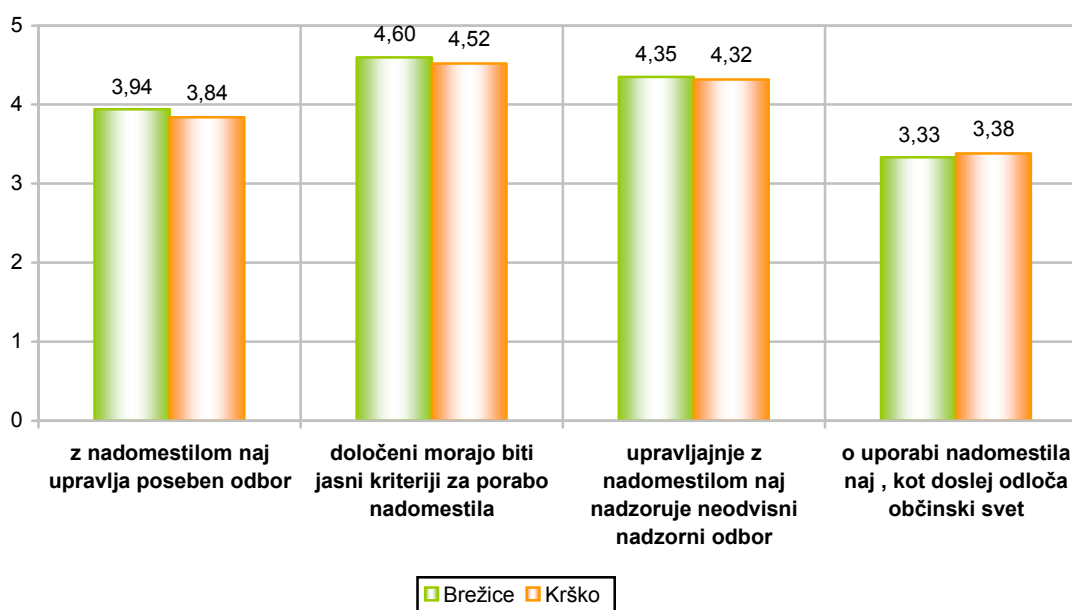
3. Upravljanje z nadomestilom naj nadzoruje neodvisni nadzorni odbor.

	Brežice		Krško	
	N	%	N	%
sploh ni pomembno	6	1,5	8	2,0
ni pomembno	13	3,2	9	2,3
niti niti	36	9,0	38	9,5
pomembno	118	29,4	124	31,0
zelo pomembno	217	54,1	200	50,0
ne vem, ne morem oceniti	11	2,7	21	5,3
Povprečna ocena:	4,35		4,32	

4. O uporabi nadomestila naj, kot doslej odloča občinski svet.

	Brežice		Krško	
	N	%	N	%
sploh ni pomembno	37	9,2	38	9,8
ni pomembno	63	15,7	52	13,0
niti niti	98	24,4	95	23,8
pomembno	117	29,2	122	30,5
zelo pomembno	75	18,7	76	19,0
ne vem, ne morem oceniti	11	2,7	16	4,0
Povprečna ocena:	3,33		3,38	

Slika: Ključni dejavniki za zagotovitev pravične uporabe - pregled povprečnih ocen

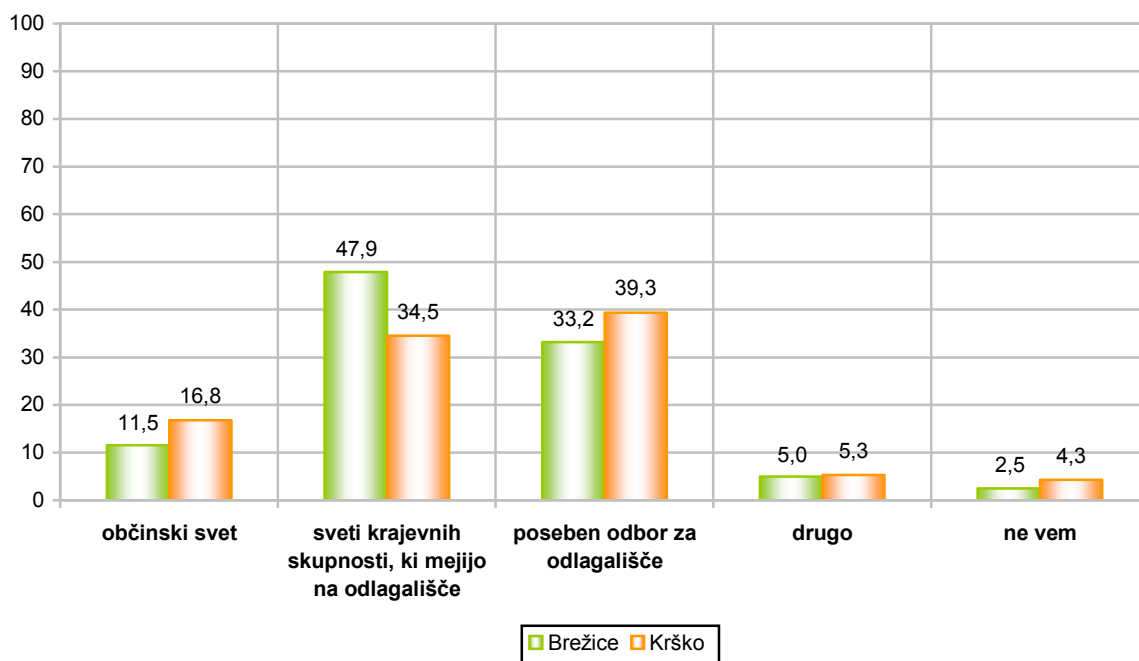
Tako kot v splošni populaciji, je tudi v opazovanih občinah ključno za zagotovitev pravične porabe nadomestila, ki ga zaradi bližine jedrskega objekta prejema občina, določitev jasnih kriterijev za porabo nadomestila. Povprečna ocena za to trditev je 4,36 v splošni populaciji, 4,60 v Brežicah in 4,52 v Krškem. Kot zelo pomembno so anketiranci ocenili trditev, da naj upravljanje z nadomestilom nadzoruje neodvisni nadzorni odbor (4,05 v splošni populaciji, 4,35 v Brežicah in 4,32 v Krškem), še najmanj pa se strinjajo s trditvijo, da naj o uporabi nadomestila, tako kot doslej, upravlja občinski svet (3,20 v splošni populaciji, 3,33 v Brežicah in 3,38 v Krškem).

Kdo naj predstavlja prebivalce in zastopa njihove interese v nadaljnjem postopku načrtovanja odlagališča?

	Brežice		Krško	
	N	%	N	%
občinski svet	46	11,5	67	16,8
sveti krajevnih skupnosti, ki mejijo na odlagališče	192	47,9	138	34,5
poseben odbor za odlagališče	133	33,2	157	39,3
drugo*	20	5,0	21	5,3
ne vem	10	2,5	17	4,3

*Pod drugo so anketiranci navedli:

2x strokovnjaki, civilna družba, civilna iniciativa, čisto nepristranski strokovni odbor, neodvisna strokovna javnost, neodvisni strokovnjaki, občina in krajevne skupnosti, občinski svet in krajevne skupnosti, občinski svet in poseben odbor, posebna skupina, prebivalstvo v radiusu 10 m, predstavniki KS in predstavniki občinskih svetov širše regije, predstavniki občanov, stroka, strokovnjaki ki strokovno poznajo zadeve, sveti krajevnih skupnosti in poseben odbor, visoko strokovni odbor v povezavi z Institutom Jožef Štefan, vsi skupaj, zaposleni v JEK

Večina anketirancev je mnenja, da je treba zastopanje interesov prebivalstva v nadaljnjem postopku načrtovanja odlagališča zaupati svetom krajevnih skupnosti, ki mejijo na odlagališče (43,4 % v splošni populaciji, 47,9 % v Brežicah in precej manj v Krškem – 34,5 %), ter posebnemu odboru za odlagališče (32,5 % v splošni populaciji 33,2 % v Brežicah in kar 39,3 % v Krškem).

Katere vplive odlagališča naj bi po vašem mnenju v nadaljevanju projekta v javnosti najbolj podrobno obravnavali? Našteli vam bomo različne vplive, vi pa jih rangirajte po pomembnosti, pri čemer navedete najprej tisti vpliv, ki je po vašem mnenju najbolj pomemben, nato drugega, tretjega, četrtega in petega.

1. izbor - rangiranje vplivov

	Brežice		Krško	
	N	%	N	%
Vpliv na zdravje ljudi	294	73,3	216	54,0
Vpliv na zrak, vode, plodna tla	75	18,7	144	36,0
Vpliv na razvoj kraja	15	3,7	20	5,0
Vpliv na zaskrbljenost ljudi	10	2,5	11	2,8
Vpliv na življenjski standard ljudi	7	1,7	9	2,3

2. izbor - rangiranje vplivov

	Brežice		Krško	
	N	%	N	%
Vpliv na zrak, vode, plodna tla	246	61,3	196	49,0
Vpliv na zdravje ljudi	85	21,2	142	35,5
Vpliv na zaskrbljenost ljudi	31	7,7	24	6,0
Vpliv na razvoj kraja	22	5,5	23	5,8
Vpliv na življenjski standard ljudi	17	4,2	15	3,8

3. izbor – rangiranje vplivov

	Brežice		Krško	
	N	%	N	%
Vpliv na zaskrbljenost ljudi	146	36,4	201	50,3
Vpliv na razvoj kraja	122	30,4	76	19,0
Vpliv na življenjski standard ljudi	73	18,2	67	16,8
Vpliv na zrak, vode, plodna tla	47	11,7	29	7,3
Vpliv na zdravje ljudi	13	3,2	27	6,8

4. izbor – rangiranje vplivov

	Brežice		Krško	
	N	%	N	%
Vpliv na življenjski standard ljudi	133	33,2	206	51,5
Vpliv na razvoj kraja	133	33,2	83	20,8
Vpliv na zaskrbljenost ljudi	110	27,4	78	19,5
Vpliv na zrak, vode, plodna tla	22	5,5	19	4,8
Vpliv na zdravje ljudi	3	0,7	14	3,5

5. izbor – rangiranje vplivov

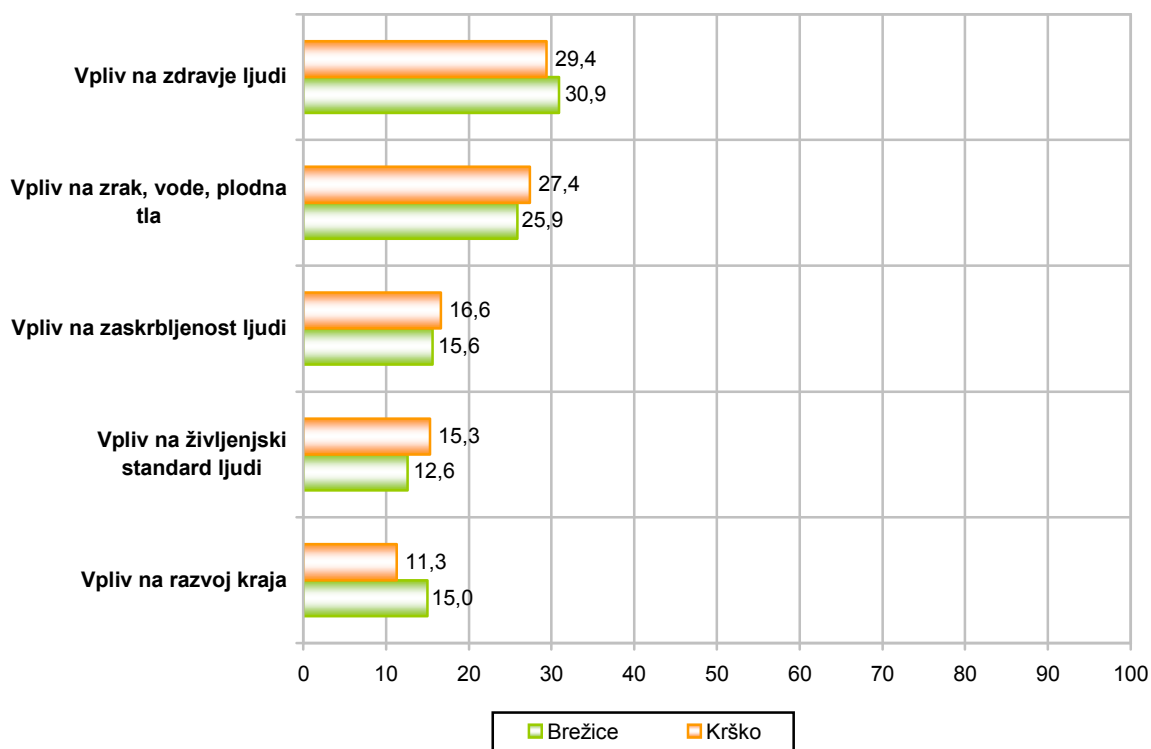
	Brežice		Krško	
	N	%	N	%
Vpliv na življenjski standard ljudi	171	42,6	202	50,5
Vpliv na razvoj kraja	109	27,2	92	23,0
Vpliv na zaskrbljenost ljudi	104	25,9	88	22,0
Vpliv na zrak, vode, plodna tla	11	2,7	14	3,5
Vpliv na zdravje ljudi	6	1,5	4	1,0

Uteženi odgovori anketirancev glede na rang:

V fazi obdelave podatkov, smo posamezne odgovore utežili glede na mesto, na katerega so anketiranci uvrstili posamezen vpliv. Tako je vpliv, ki je bil postavljen na prvo mesto po pomembnosti, ovrednoten z 1 točko, drugi odgovor z 0,8 točke in vsak naslednji z 0,2 točke nižjo vrednostjo, kot predhodni. Odgovor na petem (zadnjem) mestu je vreden 0,2 točke.

1. mesto = vrednost 1
2. mesto = vrednost 0,8
3. mesto = vrednost 0,6
4. mesto = vrednost 0,4
5. mesto = vrednost 0,2

	Brežice		Krško	
	št. točk	%	št. točk	%
Vpliv na zdravje ljudi	372,2	30,9	352,2	29,4
Vpliv na zrak, vode, plodna tla	311,0	25,9	328,6	27,4
Vpliv na zaskrbljenost ljudi	187,2	15,6	199,6	16,6
Vpliv na življenjski standard ljudi	151,8	12,6	184,0	15,3
Vpliv na razvoj kraja	180,8	15,0	135,6	11,3

Tako kot v splošni populaciji, tudi v obeh občinah anketiranci menijo, da bi morali v nadaljevanju projekta najbolj podrobno obravnavati vpliv odlagališča na zdravje ljudi, na drugem mestu po pomembnosti je vpliv odlagališča na zrak, vode in plodna tla, sledi vpliv na zaskrbljenost ljudi. Na zadnje mesto so anketiranci v Brežicah postavili vpliv odlagališča na življenjski standard ljudi, v Krškem pa vpliv na razvoj kraja.

Našteli vam bomo nekaj možnih posledic izgradnje odlagališča nizko in srednje radioaktivnih odpadkov za kraj, v katerem se bo odlagališče nahajalo, vi pa povejte, koliko se vam zdijo verjetne posamezne od naštetih posledic?

1. V občini, kjer bo odlagališče se bo več vlagalo v infrastrukturo (ceste, vodovod,...).

	Brežice		Krško	
	N	%	N	%
sploh ne	36	9,0	26	6,5
malo verjetno	65	16,2	84	21,0
srednje verjetno	102	25,4	110	27,5
precej verjetno	117	29,2	88	22,0
zelo verjetno	75	18,7	72	18,0
ne vem	6	1,5	20	5,0
Povprečna ocena:	3,33		3,25	

2. Zaradi prisotnosti odlagališča se bodo ljudje izseljevali.

	Brežice		Krško	
	N	%	N	%
sploh ne	48	12,0	44	11,0
malo verjetno	116	28,9	94	23,5
srednje verjetno	82	20,4	107	26,8
precej verjetno	88	21,9	90	22,5
zelo verjetno	66	16,5	57	14,3
ne vem	1	0,2	8	2,0
Povprečna ocena:	3,02		3,06	

3. Odprla se bodo nova delovna mesta.

	Brežice		Krško	
	N	%	N	%
sploh ne	34	8,5	42	10,5
malo verjetno	94	23,4	140	35,8
srednje verjetno	111	27,7	111	27,8
precej verjetno	88	21,9	52	13,0
zelo verjetno	70	17,5	45	11,3
ne vem	4	1,0	10	2,5
Povprečna ocena:	3,17		2,79	

4. Kraj bo prišel na slab glas in turisti se ga bodo izogibali.

	Brežice		Krško	
	N	%	N	%
sploh ne	38	9,5	35	8,8
malo verjetno	71	17,7	75	18,8
srednje verjetno	89	22,2	93	23,3
precej verjetno	81	20,2	89	22,3
zelo verjetno	121	30,2	98	24,5
ne vem	1	0,2	10	2,5
Povprečna ocena:	3,44		3,36	

5. Zaradi stalnega nadzora bo večja varnost pred sevanji kot drugod.

	Brežice		Krško	
	N	%	N	%
sploh ne	28	7,0	28	7,0
malo verjetno	76	19,0	63	15,8
srednje verjetno	89	22,2	107	26,8
precej verjetno	110	27,4	116	29,0
zelo verjetno	87	21,7	70	17,5
ne vem	11	2,7	16	4,0
Povprečna ocena:	3,39		3,36	

6. Sevanje iz odlagališča bo škodljivo vplivalo na zdravje ljudi.

	Brežice		Krško	
	N	%	N	%
sploh ne	40	10,0	46	11,5
malo verjetno	68	17,0	74	18,5
srednje verjetno	69	17,2	52	13,0
precej verjetno	87	21,7	89	22,3
zelo verjetno	133	33,2	127	31,8
ne vem	4	1,0	12	3,0
Povprečna ocena:	3,52		3,46	

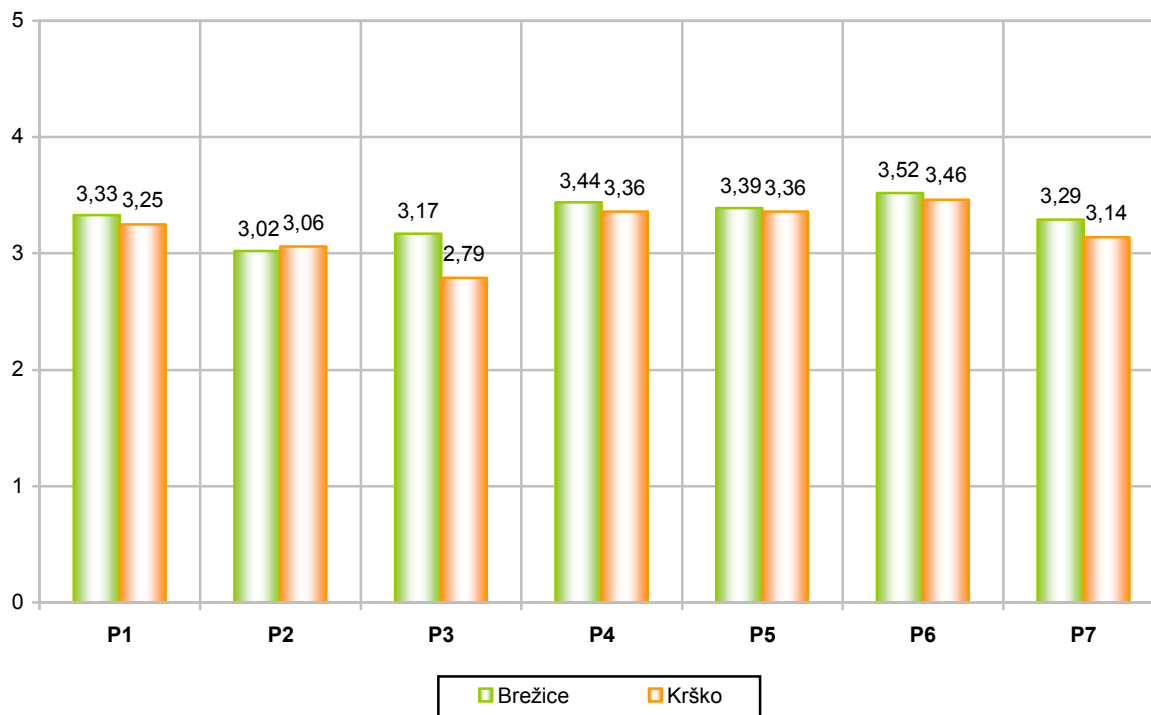
7. Kmetijstvo bo propadlo, saj nihče ne bo želel kupovati pridelkov iz tega kraja.

	Brežice		Krško	
	N	%	N	%
sploh ne	51	12,7	79	19,8
malo verjetno	80	20,0	61	15,3
srednje verjetno	75	18,7	75	18,8
precej verjetno	90	22,4	87	21,8
zelo verjetno	104	25,9	94	23,5
ne vem	1	0,2	4	1,0
Povprečna ocena:	3,29		3,14	

Pregled povprečnih ocen verjetnosti posledic izgradnje odlagališča nizko in srednje radioaktivnih odpadkov za kraj, v katerem se bo odlagališče nahajalo:

Posledice:	Brežice	Krško
P1. V občini, kjer bo odlagališče se bo več vlagalo v infrastrukturo (ceste, vodovod,...).	3,33	3,25
P2. Zaradi prisotnosti odlagališča se bodo ljudje izseljevali.	3,02	3,06
P3. Odprla se bodo nova delovna mesta.	3,17	2,79
P4. Kraj bo prišel na slab glas in turisti se ga bodo izogibali.	3,44	3,36
P5. Zaradi stalnega nadzora bo večja varnost pred sevanji kot drugod.	3,39	3,36
P6. Sevanje iz odlagališča bo škodljivo vplivalo na zdravje ljudi.	3,52	3,46
P7. Kmetijstvo bo propadlo, saj nihče ne bo želel kupovati pridelkov iz tega kraja.	3,29	3,14

Slika: Verjetnost posledic izgradnje odlagališča nizko in srednje radioaktivnih odpadkov za kraj, v katerem se bo odlagališče nahajalo – pregled povprečnih ocen

Kot najbolj verjetno posledico izgradnje odlagališča nizko in srednje radioaktivnih odpadkov, so anketiranci v Brežicah (3,52) in Krškem (3,46) ocenili, da bo sevanje iz odlagališča škodljivo vplivalo na zdravje ljudi (v splošni populaciji 3,75), najmanj verjetno pa se jim zdi, da se bodo odpirala nova delovna mesta (splošna populacija 2,86, Brežice 3,17, Krško 2,79). Anketirancem se zdi tudi zelo verjetno, da bo kraj prišel na slab glas in se ga bodo izogibali turisti (splošna populacija 3,83, Brežice 3,44, Krško 3,36) ter da se bo v občini, kjer bo odlagališče, več vlagalo v infrastrukturo (splošna populacija 3,08, Brežice 3,33, Krško 3,25).

Sedaj vam bom prebral(a) trditve, ki se nanašajo na jedrsko energijo. Prosim vas, da me dobro poslušate in poveste, v kolikšni meri se strinjate oziroma ne strinjate s posamezno trditvijo.

1. Uporaba jedrske tehnologije prinaša Sloveniji več koristi kot škode.

	Brežice		Krško	
	N	%	N	%
v celoti ne strinjam	49	12,2	42	10,5
delno se ne strinjam	44	11,0	47	11,8
niti niti	109	27,2	103	25,8
delno se strinjam	103	25,7	117	29,3
v celoti se strinjam	83	20,7	77	19,3
ne vem, ne morem oceniti	13	3,2	14	3,5
Povprečna ocena:	3,33		3,36	

2. Za nemoteno oskrbo z električno energijo Slovenija potrebuje Jedrsko elektrarno Krško.

	Brežice		Krško	
	N	%	N	%
v celoti ne strinjam	53	13,2	34	8,5
delno se ne strinjam	51	12,7	42	10,5
niti niti	56	14,0	59	14,8
delno se strinjam	113	28,2	112	28,0
v celoti se strinjam	125	31,2	139	34,8
ne vem, ne morem oceniti	3	0,7	14	3,5
Povprečna ocena:	3,52		3,73	

3. V svetu, kjer že imajo odlagališča nizko in srednje radioaktivnih odpadkov, institucije državljanom prikrivajo, da iz njih izhajajo radioaktivne snovi in sevanje v okolje.

	Brežice		Krško	
	N	%	N	%
v celoti ne strinjam	31	7,7	32	8,0
delno se ne strinjam	57	14,2	56	14,0
niti niti	90	22,4	82	20,5
delno se strinjam	115	28,7	114	28,5
v celoti se strinjam	93	23,2	77	19,3
ne vem, ne morem oceniti	15	3,7	39	9,8
Povprečna ocena:	3,47		3,41	

4. Zato ker v Sloveniji proizvajamo radioaktivne odpadke, nujno potrebujemo tudi primerno odlagališče zanje.

	Brežice		Krško	
	N	%	N	%
v celoti ne strinjam	11	2,7	11	2,8
delno se ne strinjam	16	4,0	14	3,5
niti niti	26	6,5	45	11,3
delno se strinjam	96	23,9	106	26,5
v celoti se strinjam	252	62,8	220	55,0
ne vem, ne morem oceniti	11	2,7	4	1,0
Povprečna ocena:	4,40		4,29	

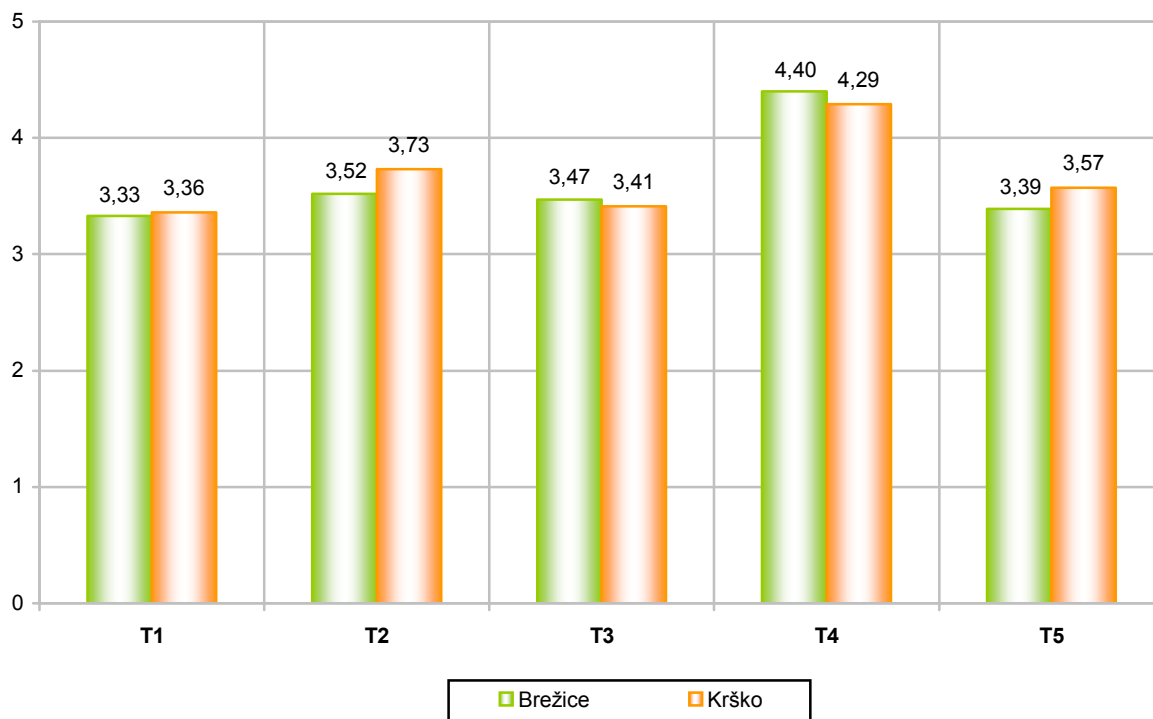
5. Slovenski strokovnjaki so sposobni zgraditi odlagališče radioaktivnih odpadkov, ki ne bo predstavljalo nevarnosti za okolje in ljudi v njegovi bližini.

	Brežice		Krško	
	N	%	N	%
v celoti ne strinjam	49	12,2	31	7,8
delno se ne strinjam	44	11,0	52	13,0
niti niti	98	24,4	75	18,8
delno se strinjam	107	26,7	118	29,5
v celoti se strinjam	94	23,4	107	26,8
ne vem, ne morem oceniti	9	2,2	17	4,3
Povprečna ocena:	3,39		3,57	

Pregled povprečnih ocen strinjanja s trditvami, ki se nanašajo na jedrsko energijo:

Trditve:	Brežice	Krško
T1. Uporaba jedrske tehnologije prinaša Sloveniji več koristi kot škode.	3,33	3,36
T2. Za nemoteno oskrbo z električno energijo Slovenija potrebuje Jedrsko elektrarno Krško.	3,52	3,73
T3. V svetu, kjer že imajo odlagališča nizko in srednje radioaktivnih odpadkov, institucije državljanom prikrivajo, da iz njih izhajajo radioaktivne snovi in sevanje v okolje.	3,47	3,41
T4. Zato ker v Sloveniji proizvajamo radioaktivne odpadke, nujno potrebujemo tudi primerno odlagališče zanje.	4,40	4,29
T5. Slovenski strokovnjaki so sposobni zgraditi odlagališče radioaktivnih odpadkov, ki ne bo predstavljalo nevarnosti za okolje in ljudi v njegovi bližini.	3,39	3,57

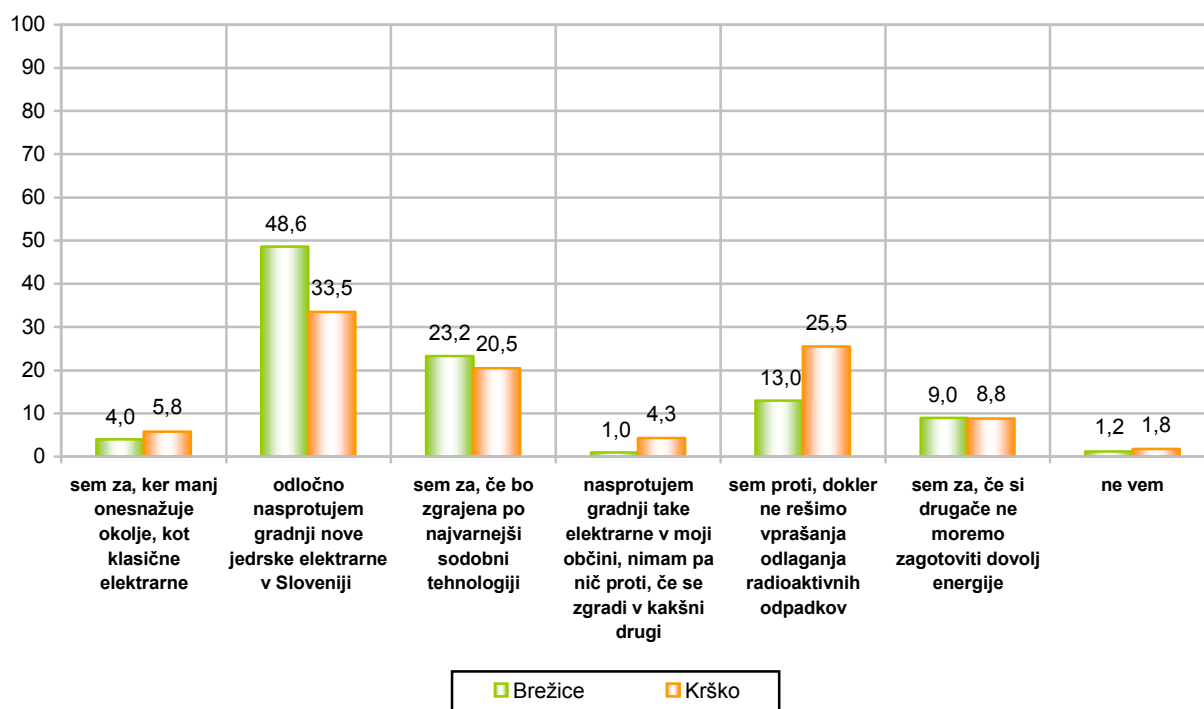
Slika: Strinjanje s trditvami, ki se nanašajo na jedrsko energijo – pregled povprečnih ocen

Ko gre za jedrsko energijo, anketiranci najbolj soglašajo s trditvijo, da zato, ker v Sloveniji proizvajamo radioaktivne odpadke, nujno potrebujemo tudi primerno odlagališče zanje (splošna populacija 4,23, Brežice 4,40, Krško 4,29) ter s trditvijo, da za nemoteno oskrbo z električno energijo Slovenija potrebuje Jedrsko elektrarno Krško (Brežice 3,52, Krško 3,73, splošna javnost 3,38).

Kaj menite o izgradnji nove jedrske elektrarne v Sloveniji?

	Brežice		Krško	
	N	%	N	%
sem za, ker manj onesnažuje okolje, kot klasične elektrarne	16	4,0	23	5,8
odločno nasprotujem gradnji nove jedrske elektrarne v Sloveniji	195	48,6	134	33,5
sem za, če bo zgrajena po najvarnejši sodobni tehnologiji	93	23,2	82	20,5
nasprotujem gradnji take elektrarne v moji občini, nimam pa nič proti, če se zgradi v kakšni drugi	4	1,0	17	4,3
sem proti, dokler ne rešimo vprašanja odlaganja RAO	52	13,0	102	25,5
sem za, če si drugače ne moremo zagotoviti dovolj energije	36	9,0	35	8,8
ne vem	5	1,2	7	1,8

Dobra polovica anketirancev v splošni populaciji, 48,6 % v Brežicah in 33,5 % v Krškem odločno nasprotuje gradnji nove jedrske elektrarne v Sloveniji. Približno četrtnina v splošni populaciji, 13 % v Brežicah in 25,5 % v Krškem je pogojno proti gradnji, dokler ni razrešeno vprašanje odlaganja radioaktivnih odpadkov. Seštevek potencialnih in pogojnih pristašev je podoben v splošni populaciji (32 %), med prebivalci Brežic (36 %) in v občini Krško (35 %).

3.3. RAZISKAVA MED OKOLJEVARSTVENIMI SKUPINAMI

Anketo med okoljevarstvenimi skupinami smo izvedli telefonsko, en del pa tudi preko elektronske pošte. Anketirali smo predstavnike 21 okoljevarstvenih skupin:

- Alpe Adria Green
- Društvo Ajda
- Društvo biologov Slovenije
- Društvo inženirjev in tehnikov gozdarstva Posočje
- Društvo Krnica
- Društvo za okoljsko vzgojo Evrope v Sloveniji DOVES
- Društvo za varstvo okolja Radovljica DROZG
- Ekološko društvo
- Goriško društvo za kakovost bivanja
- Fokus društvo za sonaraven razvoj
- Inštitut za ekologijo
- Inštitut za obnovljive vire energije
- Lovska zveza Slovenije
- Pravno-informacijski center nevladnih organizacij
- Prirodoslovno društvo Slovenije
- SDZV
- Slovensko društvo za proučevanje in varstvo netopirjev
- Turistično društvo Vigred Metlika
- Vitra center za uravnotežen razvoj Cerknica
- Združenje za integrirano pridelavo zelenjave
- Zveza strojnih inženirjev Slovenije

Navedite prvo besedo, ki vam pade na um, ko pomislite na »odlagališče nizko in srednje radioaktivnih odpadkov«.

	N	%
nevarnost	3	14,3
zdravju škodljivo	2	9,5
JEK	2	9,5
onesnaževanje okolja	2	9,5
odlagališče	2	9,5
radioaktivni odpadki	1	4,8
drugo*	9	42,9

* Pod drugo so anketiranci navedli: generacijska solidarnost, neodločnost odgovornih glede izgradnje, popolna neodgovornost RS glede gradnje nizko in srednjih radioaktivnih odpadkov, nepotrebno dogovarjanje in iskanje lokacije po celi Sloveniji, tveganje, varnost v kontekstu – da so stvari narejene varno, radiacija, Krško, ni šans

Posamezne vrste elektrarn se razlikujejo po več lastnostih. Našteli vam bomo različne vrste elektrarn, vi pa vsako posebej ocenite, v kolikšni meri je njena uporaba ekonomična.

1. Ekonomičnost: HIDROELEKTRARNE

	N	%
sploh ni ekonomična	-	-
ni ekonomična	2	9,5
srednje ekonomična	3	14,3
je ekonomična	6	28,6
zelo ekonomična	9	42,9
ne vem, ne morem oceniti	1	4,8
Povprečna ocena:	4,10	

2. Ekonomičnost: TERMOELEKTRARNE

	N	%
sploh ni ekonomična	5	23,8
ni ekonomična	4	19,0
srednje ekonomična	9	42,9
je ekonomična	2	9,5
zelo ekonomična	-	-
ne vem, ne morem oceniti	1	4,8
Povprečna ocena:	2,40	

3. Ekonomičnost: JEDRSKE ELEKTRARNE

	N	%
sploh ni ekonomična	3	14,3
ni ekonomična	3	14,3
srednje ekonomična	1	4,8
je ekonomična	5	23,8
zelo ekonomična	8	38,1
ne vem, ne morem oceniti	1	4,8
Povprečna ocena:	3,60	

4. Ekonomičnost: SONČNE ALI VETRNE ELEKTRARNE

	N	%
sploh ni ekonomična	1	4,8
ni ekonomična	3	14,3
srednje ekonomična	5	23,8
je ekonomična	1	4,8
zelo ekonomična	9	42,9
ne vem, ne morem oceniti	2	9,5
Povprečna ocena:	3,74	

Posamezne vrste elektrarn se razlikujejo po več lastnostih. Našteli vam bomo različne vrste elektrarn, vi pa vsako posebej ocenite, v kolikšni meri je njena uporaba varna za ljudi in okolje.

1. Varnost za ljudi in okolje: HIDROELEKTRARNE

	N	%
sploh ni varna	-	-
ni varna	-	-
srednje varna	3	14,3
varna	12	57,1
zelo varna	6	28,6
ne vem, ne morem oceniti	-	-
Povprečna ocena:	4,14	

2. Varnost za ljudi in okolje: TERMOELEKTRARNE

	N	%
sploh ni varna	5	23,8
ni varna	8	38,1
srednje varna	5	23,8
varna	3	14,3
zelo varna	-	-
ne vem, ne morem oceniti	-	-
Povprečna ocena:	2,29	

3. Varnost za ljudi in okolje: JEDRSKE ELEKTRARNE

	N	%
sploh ni varna	5	23,8
ni varna	8	38,1
srednje varna	3	14,3
varna	4	19,0
zelo varna	1	4,8
ne vem, ne morem oceniti	-	-
Povprečna ocena:	2,43	

4. Varnost za ljudi in okolje: SONČNE ALI VETRNE ELEKTRARNE

	N	%
sploh ni varna	-	-
ni varna	-	-
srednje varna	2	9,5
varna	3	14,3
zelo varna	16	76,2
ne vem, ne morem oceniti	-	-
Povprečna ocena:	4,67	

Ali menite, da je možno nizko in srednje radioaktivne odpadke popolnoma varno odlagati?

	N	%
sploh ne	4	19,0
zelo težko	4	19,0
srednje težko	5	23,8
precej možno	4	19,0
vsekakor je možno	4	19,0
ne vem, ne morem oceniti	-	-
Povprečna ocena:	3,00	

Ali menite, da je možno odsluženo jedrsko gorivo popolnoma varno odlagati?

	N	%
sploh ne	6	28,6
zelo težko	2	9,5
srednje težko	7	33,3
precej možno	3	14,3
vsekakor je možno	2	9,5
ne vem, ne morem oceniti	1	4,8
Povprečna ocena:	2,65	

Kako se imenuje organizacija, ki je v Sloveniji zadolžena za ravnanje z radioaktivnimi odpadki?

	N	%
Agencija za radioaktivne odpadke; ARAO	10	47,6
ne vem, ne poznam	11	52,4

Kako ocenjujete kakovost informacij o radioaktivnih odpadkih, ki vam jih posredujejo ARAO, občina in država v okviru postopka načrtovanja odlagališča?

1. Informacije so dostopne.

	N	%
sploh se ne strinjam	3	14,3
se ne strinjam	3	14,3
niti niti	7	33,3
se strinjam	5	23,8
povsem se strinjam	2	9,5
ne vem, ne morem oceniti	1	4,8
Povprečna ocena:	3,00	

2. Informacije so razumljive.

	N	%
sploh se ne strinjam	3	14,3
se ne strinjam	4	19,0
niti niti	2	9,5
se strinjam	8	38,1
povsem se strinjam	2	9,5
ne vem, ne morem oceniti	2	9,5
Povprečna ocena:	3,11	

3. Informacije povedo celotno resnico.

	N	%
sploh se ne strinjam	5	23,8
se ne strinjam	3	14,3
niti niti	8	38,1
se strinjam	2	9,5
povsem se strinjam	1	4,8
ne vem, ne morem oceniti	2	9,5
Povprečna ocena:	2,53	

4. Informacije so verodostojne in nepristranske.

	N	%
sploh se ne strinjam	3	14,3
se ne strinjam	4	19,0
niti niti	7	33,3
se strinjam	3	14,3
povsem se strinjam	1	4,8
ne vem, ne morem oceniti	3	14,3
Povprečna ocena:	2,72	

5. Informacije so jedrnat in ne predolge.

	N	%
sploh se ne strinjam	2	9,5
se ne strinjam	4	19,0
niti niti	5	23,8
se strinjam	8	38,1
povsem se strinjam	-	-
ne vem, ne morem oceniti	2	9,5
Povprečna ocena:	3,00	

Če bi bil v vaši občini referendum, na katerem bi se odločali glede gradnje odlagališča nizko in srednje radioaktivnih odpadkov, kako bi se odločili?

	N	%
glasoval-a bi ZA	6	28,6
glasoval-a bi PROTI	13	61,9
ne vem	2	9,5
ne bi se udeležil-a referendumu	-	-

V kolikšni meri bi zaupali glede informacij o umeščanju odlagališča radioaktivnih odpadkov v vašo občino posameznim od naštetih?

1. novinarjem

	N	%
sploh ne	4	19,0
malo	3	14,3
srednje	11	52,4
precej	3	14,3
povsem	-	-
ne vem, ne morem oceniti	-	-
Povprečna ocena:	2,62	

2. ministru za okolje

	N	%
sploh ne	7	33,3
malo	3	14,3
srednje	7	33,3
precej	3	14,3
povsem	1	4,8
ne vem, ne morem oceniti	-	-
Povprečna ocena:	2,43	

3. Agenciji za radioaktivne odpadke (ARAO)

	N	%
sploh ne	3	14,3
malo	8	38,1
srednje	4	19,0
precej	6	28,6
povsem	-	-
ne vem, ne morem oceniti	-	-
Povprečna ocena:	2,62	

4. nevladnim okoljskim organizacijam

	N	%
sploh ne	1	4,8
malo	-	-
srednje	5	23,8
precej	10	47,6
povsem	5	23,8
ne vem, ne morem oceniti	-	-
Povprečna ocena:	3,86	

5. Institutu Jožef Stefan

	N	%
sploh ne	-	-
malo	2	9,5
srednje	5	23,8
precej	8	38,1
povsem	6	28,6
ne vem, ne morem oceniti	-	-
Povprečna ocena:	3,86	

6. županu

	N	%
sploh ne	5	23,8
malo	6	28,6
srednje	8	38,1
precej	1	4,8
povsem	-	-
ne vem, ne morem oceniti	1	4,8
Povprečna ocena:	2,25	

7. Občinskemu svetu

	N	%
sploh ne	5	23,8
malo	5	23,8
srednje	10	47,6
precej	1	4,8
povsem	-	-
ne vem, ne morem oceniti	-	-
Povprečna ocena:	2,33	

8. zdravniku lokalnega zdravstvenega doma

	N	%
sploh ne	-	-
malo	5	23,8
srednje	8	38,1
precej	6	28,6
povsem	2	9,5
ne vem, ne morem oceniti	-	-
Povprečna ocena:	3,24	

Kaj je ključno za zagotovitev pravične porabe nadomestila, ki ga zaradi bližine jedrskega objekta prejema občina?

1. Z nadomestilom naj upravlja poseben odbor.

	N	%
sploh ni pomembno	3	14,3
ni pomembno	1	4,8
niti niti	2	9,5
pomembno	7	33,3
zelo pomembno	6	28,6
ne vem, ne morem oceniti	2	9,5
Povprečna ocena:	3,63	

2. Določeni morajo biti jasni kriteriji za porabo nadomestila.

	N	%
sploh ni pomembno	3	14,3
ni pomembno	-	-
niti niti	-	-
pomembno	2	9,5
zelo pomembno	16	76,2
ne vem, ne morem oceniti	-	-
Povprečna ocena:	4,33	

3. Upravljanje z nadomestilom naj nadzoruje neodvisni nadzorni odbor.

	N	%
sploh ni pomembno	2	9,5
ni pomembno	-	-
niti niti	2	9,5
pomembno	2	9,5
zelo pomembno	15	71,4
ne vem, ne morem oceniti	-	-
Povprečna ocena:	4,33	

4. O porabi nadomestila naj, kot doslej, odloča občinski svet.

	N	%
sploh ni pomembno	6	28,6
ni pomembno	5	23,8
niti niti	6	28,6
pomembno	2	9,5
zelo pomembno	2	9,5
ne vem, ne morem oceniti	-	-
Povprečna ocena:	2,48	

Kdo naj predstavlja prebivalce in zastopa njihove interese v nadaljnjem postopku načrtovanja odlagališča?

	N	%
občinski svet	2	9,5
sveti krajevnih skupnosti, ki mejijo na odlagališče	5	23,8
poseben odbor za odlagališče	8	38,1
drugo	6	28,6
ne vem	-	-

Katere vplive odlagališča naj bi po vašem mnenju v nadaljevanju projekta v javnosti najbolj podrobno obravnavali? Našteli vam bomo različne vplive, vi pa jih rangirajte po pomembnosti, pri čemer navedete najprej tisti vpliv, ki je po vašem mnenju najbolj pomemben, nato drugega, tretjega, četrtega in petega.

1. izbor - rangiranje vplivov

	N	%
vpliv na zdravje ljudi	11	52,4
vpliv na zrak, vode, plodna tla	8	38,1
vpliv na zaskrbljenost ljudi	2	9,5
vpliv na življenjski standard ljudi	-	-
vpliv na razvoj kraja	-	-

2. izbor - rangiranje vplivov

	N	%
vpliv na zrak, vode, plodna tla	11	52,4
vpliv na zdravje ljudi	9	42,9
vpliv na razvoj kraja	1	4,8
vpliv na zaskrbljenost ljudi	-	-
vpliv na življenjski standard ljudi	-	-

3. izbor – rangiranje vplivov

	N	%
vpliv na zaskrbljenost ljudi	12	57,1
vpliv na razvoj kraja	5	23,8
vpliv na življenjski standard ljudi	3	14,3
vpliv na zrak, vode, plodna tla	1	4,8
vpliv na zdravje ljudi	-	-

4. izbor – rangiranje vplivov

	N	%
vpliv na življenjski standard ljudi	12	57,1
vpliv na razvoj kraja	6	28,6
vpliv na zaskrbljenost ljudi	2	9,5
vpliv na zdravje ljudi	1	4,8
vpliv na zrak, vode, plodna tla	-	-

5. izbor – rangiranje vplivov

	N	%
vpliv na razvoj kraja	9	42,9
vpliv na življenjski standard ljudi	6	28,6
vpliv na zaskrbljenost ljudi	5	23,8
vpliv na zrak, vode, plodna tla	1	4,8
Vpliv na zdravje ljudi	-	-

Uteženi odgovori anketirancev glede na rang:

V fazi obdelave podatkov, smo posamezne odgovore utežili glede na mesto, na katerega so anketiranci uvrstili posamezen vpliv. Tako je vpliv, ki je bil postavljen na prvo mesto po pomembnosti, ovrednoten z 1 točko, drugi odgovor z 0,8 točke in vsak naslednji z 0,2 točke nižjo vrednostjo, kot predhodni. Odgovor na petem (zadnjem) mestu je vreden 0,2 točke.

1. mesto = vrednost 1
2. mesto = vrednost 0,8
3. mesto = vrednost 0,6
4. mesto = vrednost 0,4
5. mesto = vrednost 0,2

	št. točk	%
Vpliv na zdravje ljudi	18,6	29,5
Vpliv na zrak, vode, plodna tla	17,6	27,9
Vpliv na zaskrbljenost ljudi	11,0	17,5
Vpliv na razvoj kraja	8,0	12,7
Vpliv na življenjski standard ljudi	7,8	12,4

Anketiranci menijo, da bi morali v nadaljevanju projekta najbolj podrobno obravnavati vpliv odlagališča na zdravje ljudi, na drugem mestu po pomembnosti je vpliv odlagališča na zrak, vode in plodna tla, sledi vpliv na zaskrbljenost ljudi. Na zadnje mesto so anketirani okoljevarstveniki postavili vpliv odlagališča na življenjski standard ljudi.

Našteli vam bomo nekaj možnih posledic izgradnje odlagališča nizko in srednje radioaktivnih odpadkov za kraj, v katerem se bo odlagališče nahajalo, vi pa povejte, koliko se vam zdijo verjetne posamezne od naštetih posledic?

1. V občini, kjer bo odlagališče se bo več vlagalo v infrastrukturo (ceste, vodovod,...).

	N	%
sploh ne	-	-
malo verjetno	1	4,8
srednje verjetno	6	28,6
precej verjetno	5	23,8
zelo verjetno	9	42,9
ne vem	-	-
Povprečna ocena:	4,05	

2. Zaradi prisotnosti odlagališča se bodo ljudje izseljevali.

	N	%
sploh ne	2	9,5
malo verjetno	3	14,3
srednje verjetno	10	47,6
precej verjetno	3	14,3
zelo verjetno	3	14,3
ne vem	-	-
Povprečna ocena:	3,10	

3. Odprla se bodo nova delovna mesta.

	N	%
sploh ne	4	19,0
malo verjetno	8	38,1
srednje verjetno	5	23,8
precej verjetno	2	9,5
zelo verjetno	2	9,5
ne vem	-	-
Povprečna ocena:	2,52	

4. Kraj bo prišel na slab glas in turisti se ga bodo izogibali.

	N	%
sploh ne	-	-
malo verjetno	-	-
srednje verjetno	-	-
precej verjetno	-	-
zelo verjetno	21	100,0
ne vem	-	-
Povprečna ocena:		5,00

5. Zaradi stalnega nadzora bo večja varnost pred sevanji kot drugod.

	N	%
sploh ne	1	4,8
malo verjetno	4	19,0
srednje verjetno	6	28,6
precej verjetno	3	14,3
zelo verjetno	7	33,3
ne vem	-	-
Povprečna ocena:		3,52

6. Sevanje iz odlagališča bo škodljivo vplivalo na zdravje ljudi.

	N	%
sploh ne	3	14,3
malo verjetno	6	28,6
srednje verjetno	6	28,6
precej verjetno	2	9,5
zelo verjetno	3	14,3
ne vem	1	4,8
Povprečna ocena:		2,80

7. Kmetijstvo bo propadlo, saj nihče ne bo želel kupovati pridelkov iz tega kraja.

	N	%
sploh ne	3	14,3
malo verjetno	4	19,0
srednje verjetno	9	42,9
precej verjetno	2	9,5
zelo verjetno	3	14,3
ne vem	-	-
Povprečna ocena:		2,90

Pregled povprečnih ocen verjetnosti posledic izgradnje odlagališča nizko in srednje radioaktivnih odpadkov za kraj, v katerem se bo odlagališče nahajalo:

Posledice:	povprečje
P1. V občini, kjer bo odlagališče se bo več vlagalo v infrastrukturo (ceste, vodovod,...).	4,05
P2. Zaradi prisotnosti odlagališča se bodo ljudje izseljevali.	3,10
P3. Odprla se bodo nova delovna mesta.	2,52
P4. Kraj bo prišel na slab glas in turisti se ga bodo izogibali.	5,00
P5. Zaradi stalnega nadzora bo večja varnost pred sevanji kot drugod.	3,52
P6. Sevanje iz odlagališča bo škodljivo vplivalo na zdravje ljudi.	2,80
P7. Kmetijstvo bo propadlo, saj nihče ne bo želel kupovati pridelkov iz tega kraja.	2,90

Sedaj vam bom prebral(a) trditve, ki se nanašajo na jedrsko energijo. Prosim vas, da me dobro poslušate in poveste, v kolikšni meri se strinjate oziroma ne strinjate s posamezno trditvijo.

1. Uporaba jedrske tehnologije prinaša Sloveniji več koristi kot škode.

	N	%
v celoti se ne strinjam	7	33,3
delno se ne strinjam	2	9,5
niti niti	3	14,3
delno se strinjam	3	14,3
v celoti se strinjam	6	28,6
Povprečna ocena:	2,95	

2. Za nemoteno oskrbo z električno energijo Slovenija potrebuje Jedrsko elektrarno Krško.

	N	%
v celoti se ne strinjam	5	23,8
delno se ne strinjam	-	-
niti niti	3	14,3
delno se strinjam	4	19,0
v celoti se strinjam	9	42,9
Povprečna ocena:	3,57	

3. V svetu, kjer že imajo odlagališča nizko in srednje radioaktivnih odpadkov, institucije državljanom prikrivajo, da iz njih izhajajo radioaktivne snovi in sevanje v okolje.

	N	%
v celoti se ne strinjam	1	4,8
delno se ne strinjam	3	14,3
niti niti	5	23,8
delno se strinjam	7	33,3
v celoti se strinjam	2	9,5
ne vem, ne morem oceniti	3	14,3
Povprečna ocena:	3,33	

4. Zato ker v Sloveniji proizvajamo radioaktivne odpadke, nujno potrebujemo tudi primerno odlagališče zanje.

	N	%
v celoti se ne strinjam	1	4,8
delno se ne strinjam	2	9,5
niti niti	1	4,8
delno se strinjam	4	19,0
v celoti se strinjam	13	61,9
Povprečna ocena:	4,24	

5. Slovenski strokovnjaki so sposobni zgraditi odlagališče radioaktivnih odpadkov, ki ne bo predstavljalo nevarnosti za okolje in ljudi v njegovi bližini.

	N	%
v celoti se ne strinjam	2	9,5
delno se ne strinjam	2	9,5
niti niti	5	23,8
delno se strinjam	4	19,0
v celoti se strinjam	7	33,3
ne vem, ne morem oceniti	1	4,8
Povprečna ocena:	3,60	

Pregled povprečnih ocen strinjanja s trditvami, ki se nanašajo na jedrsko energijo:

Trditve:	povprečje
T1. Uporaba jedrske tehnologije prinaša Sloveniji več koristi kot škode.	2,95
T2. Za nemoteno oskrbo z električno energijo Slovenija potrebuje Jedrsko elektrarno Krško.	3,57
T3. V svetu, kjer že imajo odlagališča nizko in srednje radioaktivnih odpadkov, institucije državljanom prikrivajo, da iz njih izhajajo radioaktivne snovi in sevanje v okolje.	3,33
T4. Zato ker v Sloveniji proizvajamo radioaktivne odpadke, nujno potrebujemo tudi primerno odlagališče zanje.	4,24
T5. Slovenski strokovnjaki so sposobni zgraditi odlagališče radioaktivnih odpadkov, ki ne bo predstavljalo nevarnosti za okolje in ljudi v njegovi bližini.	3,60

Kaj menite o izgradnji nove jedrske elektrarne v Sloveniji?

	N	%
sem za, ker manj onesnažuje okolje, kot klasične elektrarne	-	-
odločno nasprotujem gradnji nove jedrske elektrarne v Sloveniji	8	38,1
sem za, če bo zgrajena po najvarnejši sodobni tehnologiji	7	33,3
sem proti, dokler ne rešimo vprašanja odlaganja radioaktivnih odpadkov	4	19,0
sem za, če si drugače ne moremo zagotoviti dovolj energije	2	9,5
ne vem	-	-

3.4. RAZISKAVA MED NOVINARJI

Anketo med novinarji smo izvedli telefonsko, en del pa tudi preko elektronske pošte. Nanjo je odgovarjalo 50 novinarjev iz naslednjih slovenskih medijev:

- Delo
- Dnevnik
- Dolenjski list
- Eles
- Finance
- Jana
- Magazin
- Mladina
- Pop TV
- Primorske novice
- Prometno-informacijski center
- Radio
- Radio 1
- Radio Kranj
- Radio SLO
- Radio Štajerski Val
- Radio – Tednik
- Radio Triglav
- Radio Zeleni val
- RTV SLO
- RTV SLO (Koper)
- STA
- Studio D
- TV Novo mesto
- Večer
- Žurnal

Navedite prvo besedo, ki vam pade na um, ko pomislite na 'odlagališče nizko in srednje radioaktivnih odpadkov'.

	N	%
JEK	20	40,0
nevarnost	6	12,0
sevanje	4	8,0
zdravju škodljivo	2	4,0
radioaktivni odpadki	2	4,0
drugo*	16	32,0

* Pod drugo so anketiranci navedli: 2x Vrbina, ogorčenje, Fukušima, varovanje, reaktor, reševanje, problem, varnost, zemlja, betonski bunker, jedrski odpadki, neprijetnost, ljudje v okolici, jod

Posamezne vrste elektrarn se razlikujejo po več lastnostih. Našteli vam bomo različne vrste elektrarn, vi pa vsako posebej ocenite, v kolikšni meri je njena uporaba ekonomična.

1. Ekonomičnost: HIDROELEKTRARNE

	N	%
sploh ni ekonomična	-	-
ni ekonomična	3	6,0
je srednje ekonomična	11	22,0
je ekonomična	22	44,0
je zelo ekonomična	11	22,0
ne vem, ne morem oceniti	3	6,0
Povprečna ocena:	3,87	

2. Ekonomičnost: TERMOELEKTRARNE

	N	%
sploh ni ekonomična	4	8,0
ni ekonomična	18	36,0
je srednje ekonomična	18	36,0
je ekonomična	6	12,0
je zelo ekonomična	-	-
ne vem, ne morem oceniti	4	8,0
Povprečna ocena:	2,57	

3. Ekonomičnost: JEDRSKE ELEKTRARNE

	N	%
sploh ni ekonomična	4	8,0
ni ekonomična	6	12,0
je srednje ekonomična	4	8,0
je ekonomična	19	38,0
je zelo ekonomična	13	26,0
ne vem, ne morem oceniti	4	8,0
Povprečna ocena:	3,67	

4. Ekonomičnost: SONČNE ALI VETRNE ELEKTRARNE

	N	%
sploh ni ekonomična	1	2,0
ni ekonomična	5	10,0
je srednje ekonomična	12	24,0
je ekonomična	6	12,0
je zelo ekonomična	24	48,0
ne vem, ne morem oceniti	2	4,0
Povprečna ocena:	3,98	

Posamezne vrste elektrarn se razlikujejo po več lastnostih. Našteli vam bomo različne vrste elektrarn, vi pa vsako posebej ocenite, v kolikšni meri je njena uporaba varna za ljudi in okolje.

1. Varnost za ljudi in okolje: HIDROELEKTRARNE

	N	%
sploh ni varna	-	-
ni varna	3	6,0
je srednje varna	9	18,0
je varna	28	56,0
je zelo varna	10	20,0
ne vem, ne morem oceniti	-	-
Povprečna ocena:	3,90	

2. Varnost za ljudi in okolje: TERMOELEKTRARNE

	N	%
sploh ni varna	10	20,0
ni varna	19	38,0
je srednje varna	13	26,0
je varna	7	14,0
je zelo varna	1	2,0
ne vem, ne morem oceniti	-	-
Povprečna ocena:	2,40	

3. Varnost za ljudi in okolje: JEDRSKE ELEKTRARNE

	N	%
sploh ni varna	15	30,0
ni varna	15	30,0
je srednje varna	11	22,0
je varna	5	10,0
je zelo varna	4	8,0
ne vem, ne morem oceniti	-	-
Povprečna ocena:	2,36	

4. Varnost za ljudi in okolje: SONČNE ALI VETRNE ELEKTRARNE

	N	%
sploh ni varna	-	-
ni varna	-	-
je srednje varna	1	2,0
je varna	6	12,0
je zelo varna	43	86,0
ne vem, ne morem oceniti	-	-
Povprečna ocena:		4,84

Ali menite, da je možno nizko in srednje radioaktivne odpadke popolnoma varno odlagati?

	N	%
sploh ne	5	10,0
zelo težko	17	34,0
srednje težko	10	20,0
precej možno	11	22,0
vsekakor je možno	7	14,0
ne vem, ne morem oceniti	-	-
Povprečna ocena:	2,96	

Ali menite, da je možno odsluženo jedrsko gorivo popolnoma varno odlagati?

	N	%
sploh ne	8	16,0
zelo težko	20	40,0
srednje težko	9	18,0
precej možno	9	18,0
vsekakor je možno	4	8,0
ne vem, ne morem oceniti	-	-
Povprečna ocena:	2,62	

Kako se imenuje organizacija, ki je v Sloveniji zadolžena za ravnanje z radioaktivnimi odpadki?

	N	%
Agencija za radioaktivne odpadke, ARAO	26	52,0
ne vem, ne poznam	22	44,0
drugo*	2	4,0

*Pod drugo so anketiranci navedli: uprava za jedrsko varnost, agencija za jedrsko varnost

Kako ocenjujete kakovost informacij o radioaktivnih odpadkih, ki vam jih posredujejo ARAO, občina in država v okviru postopka načrtovanja odlagališča?

1. Informacije so dostopne.

	N	%
sploh se ne strinjam	1	2,0
se ne strinjam	11	22,0
niti niti	23	46,0
se strinjam	7	14,0
povsem se strinjam	5	10,0
ne vem, ne morem oceniti	3	6,0
Povprečna ocena:	3,09	

2. Informacije so razumljive.

	N	%
sploh se ne strinjam	2	4,0
se ne strinjam	8	16,0
niti niti	22	44,0
se strinjam	10	20,0
povsem se strinjam	4	8,0
ne vem, ne morem oceniti	4	8,0
Povprečna ocena:	3,13	

3. Informacije povedo celotno resnico.

	N	%
sploh se ne strinjam	9	18,0
se ne strinjam	11	22,0
niti niti	19	38,0
se strinjam	6	12,0
povsem se strinjam	2	4,0
ne vem, ne morem oceniti	3	6,0
Povprečna ocena:	2,60	

4. Informacije so verodostojne in nepristranske.

	N	%
sploh se ne strinjam	3	6,0
se ne strinjam	13	26,0
niti niti	21	42,0
se strinjam	8	16,0
povsem se strinjam	2	4,0
ne vem, ne morem oceniti	3	6,0
Povprečna ocena:	2,85	

5. Informacije so jedrnat in ne predolge.

	N	%
sploh se ne strinjam	2	4,0
se ne strinjam	10	20,0
niti niti	17	34,0
se strinjam	12	24,0
povsem se strinjam	2	4,0
ne vem, ne morem oceniti	7	14,0
Povprečna ocena:	3,05	

Če bi bil v vaši občini referendum, na katerem bi se odločali glede gradnje odlagališča nizko in srednje radioaktivnih odpadkov, kako bi se odločili?

	N	%
glasoval-a bi ZA	25	50,0
glasoval-a bi PROTI	25	44,0
ne vem	3	6,0
ne bi se udeležil-a referendumu	-	-

V kolikšni meri bi zaupali glede informacij o umeščanju odlagališča radioaktivnih odpadkov v vašo občino posameznim od naštetih?

1. novinarjem

	N	%
sploh ne	-	-
malo	2	4,0
srednje	25	50,0
precej	16	32,0
povsem	7	14,0
ne vem, ne morem oceniti	-	-
Povprečna ocena:	3,56	

2. ministru za okolje

	N	%
sploh ne	3	6,0
malo	15	30,0
srednje	23	46,0
precej	8	16,0
povsem	1	2,0
ne vem, ne morem oceniti	-	-
Povprečna ocena:	2,78	

3. Agenciji za radioaktivne odpadke (ARAO)

	N	%
sploh ne	3	6,0
malo	10	20,0
srednje	19	38,0
precej	15	30,0
povsem	3	6,0
ne vem, ne morem oceniti	-	-
Povprečna ocena:	3,10	

4. nevladnim organizacijam

	N	%
sploh ne	-	-
malo	3	6,0
srednje	13	26,0
precej	26	52,0
povsem	8	16,0
ne vem, ne morem oceniti	-	-
Povprečna ocena:	3,78	

5. Institutu Jožef Stefan

	N	%
sploh ne	-	-
malo	1	2,0
srednje	5	10,0
precej	27	54,0
povsem	17	34,0
ne vem, ne morem oceniti	-	-
Povprečna ocena:	4,20	

6. županu

	N	%
sploh ne	7	14,0
malo	19	38,0
srednje	16	32,0
precej	6	12,0
povsem	1	2,0
ne vem, ne morem oceniti	1	2,0
Povprečna ocena:	2,49	

7. Občinskemu svetu

	N	%
sploh ne	7	14,0
malo	21	42,0
srednje	17	34,0
precej	5	10,0
povsem	-	-
ne vem, ne morem oceniti	-	-
Povprečna ocena:	2,40	

8. zdravniku lokalnega zdravstvenega doma

	N	%
sploh ne	2	4,0
malo	5	10,0
srednje	19	38,0
precej	19	38,0
povsem	5	10,0
ne vem, ne morem oceniti	-	-
Povprečna ocena:	3,40	

Kaj je ključno za zagotovitev pravične porabe nadomestila, ki ga zaradi bližine jedrskega objekta prejema občina?

1. Z nadomestilom naj upravlja poseben odbor.

	N	%
sploh ni pomembno	5	10,0
ni pomembno	6	12,0
niti niti	9	18,0
pomembno	21	42,0
zelo pomembno	9	18,0
ne vem, ne morem oceniti	-	-
Povprečna ocena:	3,46	

2. Določeni morajo biti jasni kriteriji za porabo nadomestila.

	N	%
sploh ni pomembno	-	-
ni pomembno	1	2,0
niti niti	1	2,0
pomembno	7	14,0
zelo pomembno	41	82,0
ne vem, ne morem oceniti	-	-
Povprečna ocena:	4,76	

3. Upravljanje z nadomestilom naj nadzoruje neodvisni nadzorni odbor.

	N	%
sploh ni pomembno	-	-
ni pomembno	2	4,0
niti niti	4	8,0
pomembno	9	18,0
zelo pomembno	35	70,0
ne vem, ne morem oceniti	-	-
Povprečna ocena:	4,54	

4. O porabi nadomestila naj, kot doslej, odloča občinski svet.

	N	%
sploh ni pomembno	6	12,0
ni pomembno	14	28,0
niti niti	20	40,0
pomembno	6	12,0
zelo pomembno	3	6,0
ne vem, ne morem oceniti	1	2,0
Povprečna ocena:	2,71	

Kdo naj predstavlja prebivalce in zastopa njihove interese v nadaljnjem postopku načrtovanja odlagališča?

	N	%
občinski svet	1	2,0
sveti krajevnih skupnosti, ki mejijo na odlagališče	16	32,0
poseben odbor za odlagališče	31	62,0
drugo	1	2,0
ne vem	1	2,0

Katere vplive odlagališča naj bi po vašem mnenju v nadaljevanju projekta v javnosti najbolj podrobno obravnavali? Našteli vam bomo različne vplive, vi pa jih rangirajte po pomembnosti, pri čemer navedete najprej tisti vpliv, ki je po vašem mnenju najbolj pomemben, nato drugega, tretjega, četrtega in petega.

1. izbor - rangiranje vplivov

	N	%
vpliv na zdravje ljudi	32	64,0
vpliv na zrak, vode, plodna tla	16	32,0
vpliv na zaskrbljenost ljudi	2	4,0
vpliv na življenjski standard ljudi	-	-
vpliv na razvoj kraja	-	-

2. izbor - rangiranje vplivov

	N	%
vpliv na zrak, vode, plodna tla	30	60,0
vpliv na zdravje ljudi	17	34,0
vpliv na razvoj kraja	2	4,0
vpliv na zaskrbljenost ljudi	1	2,0
vpliv na življenjski standard ljudi	-	-

3. izbor – rangiranje vplivov

	N	%
vpliv na razvoj kraja	23	46,0
vpliv na zaskrbljenost ljudi	14	28,0
vpliv na življenjski standard ljudi	9	18,0
vpliv na zrak, vode, plodna tla	3	6,0
vpliv na zdravje ljudi	1	2,0

4. izbor – rangiranje vplivov

	N	%
vpliv na življenjski standard ljudi	28	56,0
vpliv na razvoj kraja	12	24,0
vpliv na zaskrbljenost ljudi	9	18,0
vpliv na zrak, vode, plodna tla	1	2,0
vpliv na zdravje ljudi	-	-

5. izbor – rangiranje vplivov

	N	%
vpliv na zaskrbljenost ljudi	24	48,0
vpliv na življenjski standard ljudi	13	26,0
vpliv na razvoj kraja	13	26,0
vpliv na zrak, vode, plodna tla	-	-
Vpliv na zdravje ljudi	-	-

Uteženi odgovori anketirancev glede na rang:

V fazi obdelave podatkov, smo posamezne odgovore utežili glede na mesto, na katerega so anketiranci uvrstili posamezen vpliv. Tako je vpliv, ki je bil postavljen na prvo mesto po pomembnosti, ovrednoten z 1 točko, drugi odgovor z 0,8 točke in vsak naslednji z 0,2 točke nižjo vrednostjo, kot predhodni. Odgovor na petem (zadnjem) mestu je vreden 0,2 točke.

6. mesto = vrednost 1
7. mesto = vrednost 0,8
8. mesto = vrednost 0,6
9. mesto = vrednost 0,4
10. mesto = vrednost 0,2

	št. točk	%
Vpliv na zdravje ljudi	46,2	30,8
Vpliv na zrak, vode, plodna tla	42,2	28,1
Vpliv na razvoj kraja	22,8	15,2
Vpliv na zaskrbljenost ljudi	19,6	13,1
Vpliv na življenjski standard ljudi	19,2	12,8

Anketiranci menijo, da bi morali v nadaljevanju projekta najbolj podrobno obravnavati vpliv odlagališča na zdravje ljudi, na drugem mestu po pomembnosti je vpliv odlagališča na zrak, vode in plodna tla, sledi vpliv na razvoj kraja. Na zadnje mesto so anketirani novinarji postavili vpliv odlagališča na življenjski standard ljudi.

Našteli vam bomo nekaj možnih posledic izgradnje odlagališča nizko in srednje radioaktivnih odpadkov za kraj, v katerem se bo odlagališče nahajalo, vi pa povejte, koliko se vam zdijo verjetne posamezne od naštetih posledic?

1. V občini, kjer bo odlagališče se bo več vlagalo v infrastrukturo (ceste, vodovod,...).

	N	%
sploh ne	3	6,0
malo verjetno	8	16,0
srednje verjetno	14	28,0
precej verjetno	14	28,0
povsem verjetno	10	20,0
ne vem, ne morem oceniti	1	2,0
Povprečna ocena:	3,41	

2. Zaradi prisotnosti odlagališča se bodo ljudje izseljevali.

	N	%
sploh ne	5	10,0
malo verjetno	19	38,0
srednje verjetno	16	32,0
precej verjetno	8	16,0
povsem verjetno	2	4,0
ne vem, ne morem oceniti	-	-
Povprečna ocena:	2,66	

3. Odprla se bodo nova delovna mesta.

	N	%
sploh ne	3	6,0
malo verjetno	12	24,0
srednje verjetno	16	32,0
precej verjetno	16	32,0
povsem verjetno	2	4,0
ne vem, ne morem oceniti	1	2,0
Povprečna ocena:	3,04	

4. Kraj bo prišel na slab glas in turisti se ga bodo izogibali.

	N	%
sploh ne	5	10,0
malo verjetno	7	14,0
srednje verjetno	21	42,0
precej verjetno	13	26,0
povsem verjetno	4	8,0
ne vem, ne morem oceniti	5	10,0
Povprečna ocena:	3,08	

5. Zaradi stalnega nadzora bo večja varnost pred sevanji kot drugod.

	N	%
sploh ne	5	10,0
malo verjetno	10	20,0
srednje verjetno	14	28,0
precej verjetno	15	30,0
povsem verjetno	6	12,0
ne vem, ne morem oceniti	-	-
Povprečna ocena:	3,14	

6. Sevanje iz odlagališča bo škodljivo vplivalo na zdravje ljudi.

	N	%
sploh ne	5	10,0
malo verjetno	16	32,0
srednje verjetno	19	38,0
precej verjetno	6	12,0
povsem verjetno	3	6,0
ne vem, ne morem oceniti	1	2,0
Povprečna ocena:	2,71	

7. Kmetijstvo bo propadlo, saj nihče ne bo želel kupovati pridelkov iz tega kraja.

	N	%
sploh ne	5	10,0
malo verjetno	18	36,0
srednje verjetno	13	26,0
precej verjetno	12	24,0
povsem verjetno	2	4,0
ne vem, ne morem oceniti	-	-
Povprečna ocena:	2,76	

Pregled povprečnih ocen verjetnosti posledic izgradnje odlagališča nizko in srednje radioaktivnih odpadkov za kraj, v katerem se bo odlagališče nahajalo:

Posledice:	povprečje
P1. V občini, kjer bo odlagališče se bo več vlagalo v infrastrukturo (ceste, vodovod,...).	3,41
P2. Zaradi prisotnosti odlagališča se bodo ljudje izseljevali.	2,66
P3. Odprla se bodo nova delovna mesta.	3,04
P4. Kraj bo prišel na slab glas in turisti se ga bodo izogibali.	3,08
P5. Zaradi stalnega nadzora bo večja varnost pred sevanji kot drugod.	3,14
P6. Sevanje iz odlagališča bo škodljivo vplivalo na zdravje ljudi.	2,71
P7. Kmetijstvo bo propadlo, saj nihče ne bo želel kupovati pridelkov iz tega kraja.	2,76

Sedaj vam bom prebral(a) trditve, ki se nanašajo na jedrsko energijo. Prosim vas, da me dobro poslušate in poveste, v kolikšni meri se strinjate oziroma ne strinjate s posamezno trditvijo.

1. Uporaba jedrske tehnologije prinaša Sloveniji več koristi kot škode.

	N	%
v celoti se ne strinjam	4	8,0
se delo ne strinjam	6	12,0
nit niti	11	22,0
delno strinjam	17	34,0
v celoti strinjam	11	22,0
ne vem, ne morem oceniti	1	2,0
Povprečna ocena:	3,51	

2. Za nemoteno oskrbo z električno energijo Slovenija potrebuje Jedrsko elektrarno Krško.

	N	%
v celoti se ne strinjam	6	12,0
se delno ne strinjam	7	14,0
niti niti	7	14,0
se delno strinjam	17	34,0
v celoti se strinjam	13	26,0
ne vem, ne morem oceniti	-	-
Povprečna ocena:	3,48	

3. V svetu, kjer že imajo odlagališča nizko in srednje radioaktivnih odpadkov, institucije državljanom prikrivajo, da iz njih izhajajo radioaktivne snovi in sevanje v okolje.

	N	%
v celoti se ne strinjam	6	12,0
se delno ne strinjam	18	36,0
niti niti	17	34,0
se delno strinjam	6	12,0
v celoti se strinjam	-	-
ne vem, ne morem oceniti	3	6,0
Povprečna ocena:	2,49	

4. Zato ker v Sloveniji proizvajamo radioaktivne odpadke, nujno potrebujemo tudi primerno odlagališče zanje.

	N	%
v celoti se ne strinjam	-	-
se delno ne strinjam	4	8,0
niti niti	3	6,0
se delno strinjam	9	18,0
v celoti se strinjam	34	68,0
ne vem, ne morem oceniti	-	-
Povprečna ocena:	4,46	

5. Slovenski strokovnjaki so sposobni zgraditi odlagališče radioaktivnih odpadkov, ki ne bo predstavljalo nevarnosti za okolje in ljudi v njegovi bližini.

	N	%
v celoti se ne strinjam	2	4,0
se delno ne strinjam	-	-
niti niti	14	28,0
se delno strinjam	20	40,0
v celoti se strinjam	11	22,0
ne vem, ne morem oceniti	3	6,0
Povprečna ocena:	3,81	

Pregled povprečnih ocen strinjanja s trditvami, ki se nanašajo na jedrsko energijo:

Trditve:	povprečje
T1. Uporaba jedrske tehnologije prinaša Sloveniji več koristi kot škode.	3,51
T2. Za nemoteno oskrbo z električno energijo Slovenija potrebuje Jedrsko elektrarno Krško.	3,48
T3. V svetu, kjer že imajo odlagališča nizko in srednje radioaktivnih odpadkov, institucije državljanom prikrivajo, da iz njih izhajajo radioaktivne snovi in sevanje v okolje.	2,49
T4. Zato ker v Sloveniji proizvajamo radioaktivne odpadke, nujno potrebujemo tudi primerno odlagališče zanje.	4,46
T5. Slovenski strokovnjaki so sposobni zgraditi odlagališče radioaktivnih odpadkov, ki ne bo predstavljalo nevarnosti za okolje in ljudi v njegovi bližini.	3,81

Kaj menite o izgradnji nove jedrske elektrarne v Sloveniji?

	N	%
sem za, ker manj onesnažuje okolje, kot klasične elektrarne	-	-
odločno nasprotujem gradnji nove jedrske elektrarne v Sloveniji	15	30,0
sem za, če bo zgrajena po najvarnejši sodobni tehnologiji	14	28,0
nasprotuje gradnji take elektrarne v moji občini, nimam pa nič proti, če se zgradi v kakšni drugi	-	-
sem proti, dokler ne rešimo vprašanja odlaganja radioaktivnih odpadkov	17	34,0
sem za, če si drugače ne moremo zagotoviti dovolj energije	4	8,0
ne vem	-	-

3.5. RAZISKAVA MED POLITIČNO JAVNOSTJO

Anketo med politično javnostjo smo izvedli telefonsko, en del pa tudi preko elektronske pošte. Politike smo anketirali na različnih nivojih: na državni in lokalni ravni. V vzorec smo vključili poslance v državnem zboru, člane vlade, predsednike ali glavne tajnike parlamentarnih strank in občinskih odborov strank ter župane oz. podžupane na občinah.

Anketirali smo 65 politikov, in sicer:

- 4 poslance,
- 1 predsednika oz. glavnega tajnika parlamentarnih strank,
- 9 predstavnikov strank na lokalni ravni (odbori strank),
- 51 županov oz. podžupanov v občinah.

Navedite prvo besedo, ki vam pade na um, ko pomislite na 'odlagališče nizko in srednje radioaktivnih odpadkov'.

	N	%
JEK	17	26,2
nevarnost	12	18,5
sevanje	7	10,8
odlagališče	6	9,2
zdravju škodljivo	4	6,2
bolezen, rak	4	6,2
radioaktivni odpadki	3	4,6
onesnaževanje okolja	2	3,1
ne vem	1	1,5
nič	1	1,5
drugo*	8	12,3

* Pod drugo so anketiranci navedli: 3x varnost, 2x na občinski meji, nasprotovanje javnosti, neutemeljeni strah, nuja

Posamezne vrste elektrarn se razlikujejo po več lastnostih. Našteli vam bomo različne vrste elektrarn, vi pa vsako posebej ocenite, v kolikšni meri je njena uporaba ekonomična.

1. Ekonomičnost: HIDROELEKTRARNE

	N	%
sploh ni ekonomična	-	-
ni ekonomična	-	-
srednje ekonomična	11	16,9
je ekonomična	20	30,8
zelo ekonomična	32	49,2
ne vem, ne morem oceniti	2	3,1
Povprečna ocena:	4,33	

2. Ekonomičnost: TERMOELEKTRARNE

	N	%
sploh ni ekonomična	10	15,4
ni ekonomična	20	30,8
srednje ekonomična	27	41,5
je ekonomična	4	6,2
zelo ekonomična	2	3,1
ne vem, ne morem oceniti	2	3,1
Povprečna ocena:	2,49	

3. Ekonomičnost: JEDRSKE ELEKTRARNE

	N	%
sploh ni ekonomična	3	4,6
ni ekonomična	2	3,1
srednje ekonomična	11	16,9
je ekonomična	22	33,8
zelo ekonomična	26	40,0
ne vem, ne morem oceniti	1	1,5
Povprečna ocena:	4,03	

4. Ekonomičnost: SONČNE ALI VETRNE ELEKTRARNE

	N	%
sploh ni ekonomična	1	1,5
ni ekonomična	4	6,2
srednje ekonomična	8	12,3
je ekonomična	19	29,2
zelo ekonomična	32	49,2
ne vem, ne morem oceniti	1	1,5
Povprečna ocena:	4,20	

Posamezne vrste elektrarn se razlikujejo po več lastnostih. Našteli vam bomo različne vrste elektrarn, vi pa vsako posebej ocenite, v kolikšni meri je njena uporaba varna za ljudi in okolje.

1. Varnost za ljudi in okolje: HIDROELEKTRARNE

	N	%
sploh ni varna	-	-
ni varna	1	1,5
je srednje varna	7	10,8
je varna	27	41,5
je zelo varna	30	46,2
ne vem, ne morem oceniti	-	-
Povprečna ocena:	4,32	

2. Varnost za ljudi in okolje: TERMOELEKTRARNE

	N	%
sploh ni varna	13	20,0
ni varna	22	33,8
je srednje varna	22	33,8
je varna	6	9,2
je zelo varna	1	1,5
ne vem, ne morem oceniti	1	1,5
Povprečna ocena:	2,38	

3. Varnost za ljudi in okolje: JEDRSKE ELEKTRARNE

	N	%
sploh ni varna	17	26,2
ni varna	11	16,9
je srednje varna	19	29,2
je varna	16	24,6
je zelo varna	1	1,5
ne vem, ne morem oceniti	1	1,5
Povprečna ocena:	2,58	

4. Varnost za ljudi in okolje: SONČNE ALI VETRNE ELEKTRARNE

	N	%
sploh ni varna	-	-
ni varna	1	1,5
je srednje varna	1	1,5
je varna	10	15,4
je zelo varna	53	81,5
ne vem, ne morem oceniti	-	-
Povprečna ocena:	4,77	

Ali menite, da je možno nizko in srednje radioaktivne odpadke popolnoma varno odlagati?

	N	%
sploh ne	4	6,2
zelo težko	8	12,3
srednje težko	16	24,6
precej možno	16	24,6
vsekakor možno	20	30,8
ne vem, ne morem oceniti	1	1,5
Povprečna ocena:	3,63	

Ali menite, da je možno odsluženo jedrsko gorivo popolnoma varno odlagati?

	N	%
sploh ne	9	13,8
zelo težko	12	18,5
srednje težko	14	21,5
precej možno	16	24,6
vsekakor možno	12	18,5
ne vem, ne morem oceniti	2	3,1
Povprečna ocena:	3,16	

Kako se imenuje organizacija, ki je v Sloveniji zadolžena za ravnanje z radioaktivnimi odpadki?

	N	%
Agencija za radioaktivne odpadke, ARAO	15	23,1
ne vem, ne poznam	50	76,9

Kako ocenjujete kakovost informacij o radioaktivnih odpadkih, ki vam jih posredujejo ARAO, občina in država v okviru postopka načrtovanja odlagališča?

1. Informacije so dostopne.

	N	%
sploh se ne strinjam	3	4,6
se ne strinjam	15	23,1
nit niti	20	30,8
se strinjam	18	27,7
povsem se strinjam	6	9,2
ne vem, ne morem oceniti	3	4,6
Povprečna ocena:	3,15	

2. Informacije so razumljive.

	N	%
sploh se ne strinjam	1	1,5
se ne strinjam	12	18,5
nit niti	17	26,2
se strinjam	21	32,3
povsem se strinjam	8	12,3
ne vem, ne morem oceniti	6	9,2
Povprečna ocena:	3,39	

3. Informacije povedo celotno resnico.

	N	%
sploh se ne strinjam	5	7,7
se ne strinjam	16	24,6
nit niti	21	32,3
se strinjam	12	18,5
povsem se strinjam	3	4,6
ne vem, ne morem oceniti	8	12,3
Povprečna ocena:	2,86	

4. Informacije so verodostojne in nepristranske.

	N	%
sploh se ne strinjam	3	4,6
se ne strinjam	14	21,5
niti niti	22	33,8
se strinjam	14	21,5
povsem se strinjam	3	4,6
ne vem, ne morem oceniti	9	13,8
Povprečna ocena:	3,00	

5. Informacije so jedrnatne in ne predolge.

	N	%
sploh se ne strinjam	2	3,1
se ne strinjam	9	13,8
niti niti	23	35,4
se strinjam	18	27,7
povsem se strinjam	4	6,2
ne vem, ne morem oceniti	9	13,8
Povprečna ocena:	3,23	

Če bi bil v vaši občini referendum, na katerem bi se odločali glede gradnje odlagališča nizko in srednje radioaktivnih odpadkov, kako bi se odločili?

	N	%
glasoval-a bi ZA	18	27,7
glasoval-a bi PROTI	38	58,5
ne vem	9	13,8
ne bi se udeležil-a referendumu	-	-

V kolikšni meri bi zaupali glede informacij o umeščanju odlagališča radioaktivnih odpadkov v vašo občino posameznim od naštetih?

1. novinarjem

	N	%
sploh ne	18	27,7
malo	8	12,3
srednje	23	35,4
precej	10	15,4
povsem	5	7,7
ne vem, ne morem oceniti	1	1,5
Povprečna ocena:	2,63	

2. ministru za okolje

	N	%
sploh ne	8	12,3
malo	12	18,5
srednje	25	38,5
precej	16	24,6
povsem	3	4,6
ne vem, ne morem oceniti	1	1,5
Povprečna ocena:	2,91	

3. Agenciji za radioaktivne odpadke (ARAO)

	N	%
sploh ne	2	3,1
malo	7	10,8
srednje	21	32,3
precej	24	36,9
povsem	11	16,9
ne vem, ne morem oceniti	-	-
Povprečna ocena:	3,54	

4. nevladnim okoljskim organizacijam

	N	%
sploh ne	2	3,1
malo	7	10,8
srednje	20	30,8
precej	27	41,5
povsem	9	13,8
ne vem, ne morem oceniti	-	-
Povprečna ocena:	3,52	

5. Institutu Jožef Stefan

	N	%
sploh ne	-	-
malo	-	-
srednje	11	16,9
precej	26	40,0
povsem	28	43,1
ne vem, ne morem oceniti	-	-
Povprečna ocena:	4,26	

6. županu

	N	%
sploh ne	3	4,6
malo	6	9,2
srednje	21	32,3
precej	13	20,0
povsem	20	30,8
ne vem, ne morem oceniti	2	3,1
Povprečna ocena:	3,65	

7. Občinskemu svetu

	N	%
sploh ne	5	7,7
malo	6	9,2
srednje	19	29,2
precej	24	36,9
povsem	10	15,4
ne vem, ne morem oceniti	1	1,5
Povprečna ocena:	3,44	

8. zdravniku lokalnega zdravstvenega doma

	N	%
sploh ne	2	3,1
malo	2	3,1
srednje	16	24,6
precej	26	40,0
povsem	19	29,2
ne vem, ne morem oceniti	-	-
Povprečna ocena:	3,89	

Kaj je ključno za zagotovitev pravične porabe nadomestila, ki ga zaradi bližine jedrskega objekta prejema občina?

1. Z nadomestilom naj upravlja poseben odbor.

	N	%
sploh ni pomembno	6	9,2
ni pomembno	9	13,8
niti niti	12	18,5
pomembno	20	30,8
zelo pomembno	16	24,6
ne vem, ne morem oceniti	2	3,1
Povprečna ocena:	3,49	

2. Določeni morajo biti jasni kriteriji za porabo nadomestila.

	N	%
sploh ni pomembno	1	1,5
ni pomembno	1	1,5
niti niti	1	1,5
pomembno	11	16,9
zelo pomembno	51	78,5
ne vem, ne morem oceniti	1	1,5
Povprečna ocena:	4,69	

3. Upravljanje z nadomestilom naj nadzoruje neodvisni nadzorni odbor.

	N	%
sploh ni pomembno	6	9,2
ni pomembno	4	6,2
niti niti	3	4,6
pomembno	19	29,2
zelo pomembno	32	49,2
ne vem, ne morem oceniti	1	1,5
Povprečna ocena:	4,05	

4. O porabi nadomestila naj, kot doslej, odloča občinski svet.

	N	%
sploh ni pomembno	4	6,2
ni pomembno	2	3,1
niti niti	17	26,2
pomembno	15	23,1
zelo pomembno	27	41,5
ne vem, ne morem oceniti	-	-
Povprečna ocena:		3,91

Kdo naj predstavlja prebivalce in zastopa njihove interese v nadaljnjem postopku načrtovanja odlagališča?

	N	%
občinski svet	24	36,9
sveti krajevnih skupnosti, ki mejijo na odlagališče	9	13,8
poseben odbor za odlagališče	22	33,8
drugo	10	15,4
ne vem	-	-

Katere vplive odlagališča naj bi po vašem mnenju v nadaljevanju projekta v javnosti najbolj podrobno obravnavali? Našteli vam bomo različne vplive, vi pa jih rangirajte po pomembnosti, pri čemer navedete najprej tisti vpliv, ki je po vašem mnenju najbolj pomemben, nato drugega, tretjega, četrtega in petega.

1. izbor - rangiranje vplivov

	N	%
vpliv na zdravje ljudi	50	76,9
vpliv na zrak, vode, plodna tla	14	21,5
vpliv na zaskrbljenost ljudi	1	1,5
vpliv na življenjski standard ljudi	-	-
vpliv na razvoj kraja	-	-

2. izbor - rangiranje vplivov

	N	%
vpliv na zrak, vode, plodna tla	48	73,8
vpliv na zdravje ljudi	14	21,5
vpliv na zaskrbljenost ljudi	2	3,1
vpliv na razvoj kraja	1	1,5
vpliv na življenjski standard ljudi	-	-

3. izbor – rangiranje vplivov

	N	%
vpliv na razvoj kraja	27	41,5
vpliv na zaskrbljenost ljudi	26	40,0
vpliv na življenjski standard ljudi	10	15,4
vpliv na zrak, vode, plodna tla	1	1,5
vpliv na zdravje ljudi	1	1,5

4. izbor – rangiranje vplivov

	N	%
vpliv na življenjski standard ljudi	34	52,3
vpliv na razvoj kraja	20	30,8
vpliv na zaskrbljenost ljudi	10	15,4
vpliv na zrak, vode, plodna tla	1	1,5
vpliv na zdravje ljudi	-	-

5. izbor – rangiranje vplivov

	N	%
vpliv na zaskrbljenost ljudi	26	40,0
vpliv na življenjski standard ljudi	21	32,3
vpliv na razvoj kraja	17	26,2
vpliv na zrak, vode, plodna tla	1	1,5
vpliv na zdravje ljudi	-	-

Uteženi odgovori anketirancev glede na rang:

V fazi obdelave podatkov, smo posamezne odgovore utežili glede na mesto, na katerega so anketiranci uvrstili posamezen vpliv. Tako je vpliv, ki je bil postavljen na prvo mesto po pomembnosti, ovrednoten z 1 točko, drugi odgovor z 0,8 točke in vsak naslednji z 0,2 točke nižjo vrednostjo, kot predhodni. Odgovor na petem (zadnjem) mestu je vreden 0,2 točke.

- 11. mesto = vrednost 1
- 12. mesto = vrednost 0,8
- 13. mesto = vrednost 0,6
- 14. mesto = vrednost 0,4
- 15. mesto = vrednost 0,2

	št. točk	%
Vpliv na zdravje ljudi	61,8	31,7
Vpliv na zrak, vode, plodna tla	53,6	27,5
Vpliv na razvoj kraja	28,4	14,6
Vpliv na zaskrbljenost ljudi	27,4	14,1
Vpliv na življenjski standard ljudi	23,8	12,2

Anketiranci menijo, da bi morali v nadaljevanju projekta najbolj podrobno obravnavati vpliv odlagališča na zdravje ljudi, na drugem mestu po pomembnosti je vpliv odlagališča na zrak, vode in plodna tla, sledi vpliv na razvoj kraja. Na zadnje mesto so anketirani politiki postavili vpliv odlagališča na življenjski standard ljudi.

Našteli vam bomo nekaj možnih posledic izgradnje odlagališča nizko in srednje radioaktivnih odpadkov za kraj, v katerem se bo odlagališče nahajalo, vi pa povejte, koliko se vam zdijo verjetne posamezne od naštetih posledic?

1. V občini, kjer bo odlagališče se bo več vlagalo v infrastrukturo (ceste, vodovod,...).

	N	%
sploh ne	-	-
malo verjetno	5	7,7
srednje verjetno	16	24,6
precej verjetno	18	27,7
zelo verjetno	26	40,0
ne vem	-	-
Povprečna ocena:		4,00

2. Zaradi prisotnosti odlagališča se bodo ljudje izseljevali.

	N	%
sploh ne	9	13,8
malo verjetno	19	29,2
srednje verjetno	18	27,7
precej verjetno	14	21,5
zelo verjetno	5	7,7
ne vem	-	-
Povprečna ocena:		2,80

3. Odprla se bodo nova delovna mesta.

	N	%
sploh ne	1	1,5
malo verjetno	7	10,8
srednje verjetno	24	36,9
precej verjetno	17	26,2
zelo verjetno	16	24,6
ne vem	-	-
Povprečna ocena:		3,62

4. Kraj bo prišel na slab glas in turisti se ga bodo izogibali.

	N	%
sploh ne	10	15,4
malo verjetno	12	18,5
srednje verjetno	13	20,0
precej verjetno	15	23,1
zelo verjetno	14	21,5
ne vem	1	1,5
Povprečna ocena:	3,17	

5. Zaradi stalnega nadzora bo večja varnost pred sevanji kot drugod.

	N	%
sploh ne	1	1,5
malo verjetno	8	12,3
srednje verjetno	15	23,1
precej verjetno	22	33,8
zelo verjetno	19	29,2
ne vem	-	-
Povprečna ocena:	3,77	

6. Sevanje iz odlagališča bo škodljivo vplivalo na zdravje ljudi.

	N	%
sploh ne	14	21,5
malo verjetno	16	24,6
srednje verjetno	16	24,6
precej verjetno	8	12,3
zelo verjetno	9	13,8
ne vem	2	3,1
Povprečna ocena:	2,71	

7. Kmetijstvo bo propadlo, saj nihče ne bo želel kupovati pridelkov iz tega kraja.

	N	%
sploh ne	14	21,5
malo verjetno	21	32,3
srednje verjetno	14	21,5
precej verjetno	11	16,9
zelo verjetno	5	7,7
ne vem	-	-
Povprečna ocena:	2,57	

Pregled povprečnih ocen verjetnosti posledic izgradnje odlagališča nizko in srednje radioaktivnih odpadkov za kraj, v katerem se bo odlagališče nahajalo:

Posledice:	povprečje
P1. V občini, kjer bo odlagališče se bo več vlagalo v infrastrukturo (ceste, vodovod,...).	4,00
P2. Zaradi prisotnosti odlagališča se bodo ljudje izseljevali.	2,80
P3. Odprla se bodo nova delovna mesta.	3,62
P4. Kraj bo prišel na slab glas in turisti se ga bodo izogibali.	3,17
P5. Zaradi stalnega nadzora bo večja varnost pred sevanji kot drugod.	3,77
P6. Sevanje iz odlagališča bo škodljivo vplivalo na zdravje ljudi.	2,71
P7. Kmetijstvo bo propadlo, saj nihče ne bo želel kupovati pridelkov iz tega kraja.	2,57

Sedaj vam bom prebral(a) trditve, ki se nanašajo na jedrsko energijo. Prosim vas, da me dobro poslušate in poveste, v kolikšni meri se strinjate oziroma ne strinjate s posamezno trditvijo.

1. Uporaba jedrske tehnologije prinaša Sloveniji več koristi kot škode.

	N	%
v celoti se ne strinjam	4	6,2
se delno ne strinjam	4	6,2
niti niti	12	18,5
se delno strinjam	21	32,3
v celoti se strinjam	22	33,8
ne vem, ne morem oceniti	2	3,1
Povprečna ocena:	3,84	

2. Za nemoteno oskrbo z električno energijo Slovenija potrebuje Jedrsko elektrarno Krško.

	N	%
v celoti se ne strinjam	2	3,1
se delno ne strinjam	4	6,2
niti niti	10	15,4
se delno strinjam	15	23,1
v celoti se strinjam	31	47,7
ne vem, ne morem oceniti	3	4,6
Povprečna ocena:	4,11	

3. V svetu, kjer že imajo odlagališča nizko in srednje radioaktivnih odpadkov, institucije državljanom prikrivajo, da iz njih izhajajo radioaktivne snovi in sevanje v okolje.

	N	%
v celoti se ne strinjam	4	6,2
se delno ne strinjam	19	29,2
niti niti	22	33,8
se delno strinjam	13	20,0
v celoti se strinjam	3	4,6
ne vem, ne morem oceniti	4	6,2
Povprečna ocena:	2,87	

4. Zato ker v Sloveniji proizvajamo radioaktivne odpadke, nujno potrebujemo tudi primerno odlagališče zanje.

	N	%
v celoti se ne strinjam	1	1,5
se delno ne strinjam	3	4,6
niti niti	6	9,2
se delno strinjam	20	30,8
v celoti se strinjam	34	52,3
ne vem, ne morem oceniti	1	1,5
Povprečna ocena:	4,30	

5. Slovenski strokovnjaki so sposobni zgraditi odlagališče radioaktivnih odpadkov, ki ne bo predstavljalo nevarnosti za okolje in ljudi v njegovi bližini.

	N	%
v celoti se ne strinjam	2	3,1
se delno ne strinjam	6	9,2
niti niti	9	13,8
se delno strinjam	18	27,7
v celoti se strinjam	29	44,6
ne vem, ne morem oceniti	1	1,5
Povprečna ocena:	4,03	

Pregled povprečnih ocen strinjanja s trditvami, ki se nanašajo na jedrsko energijo:

Trditve:	povprečje
T1. Uporaba jedrske tehnologije prinaša Sloveniji več koristi kot škode.	3,84
T2. Za nemoteno oskrbo z električno energijo Slovenija potrebuje Jedrsko elektrarno Krško.	4,11
T3. V svetu, kjer že imajo odlagališča nizko in srednje radioaktivnih odpadkov, institucije državljanom prikrivajo, da iz njih izhajajo radioaktivne snovi in sevanje v okolje.	2,87
T4. Zato ker v Sloveniji proizvajamo radioaktivne odpadke, nujno potrebujemo tudi primerno odlagališče zanje.	4,30
T5. Slovenski strokovnjaki so sposobni zgraditi odlagališče radioaktivnih odpadkov, ki ne bo predstavljalo nevarnosti za okolje in ljudi v njegovi bližini.	4,03

Kaj menite o izgradnji nove jedrske elektrarne v Sloveniji?

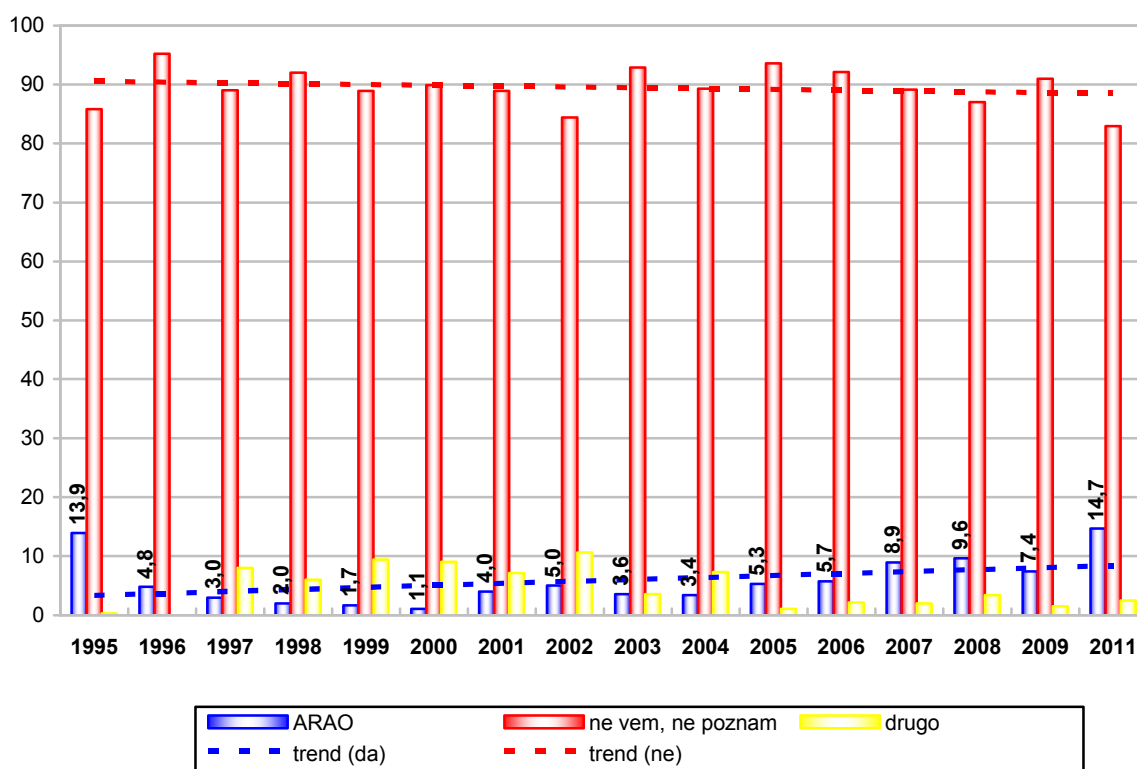
	N	%
sem za, ker manj onesnažuje okolje, kot klasične elektrarne	2	3,1
odločno nasprotujem gradnji nove jedrske elektrarne v Sloveniji	12	18,5
sem za, če bo zgrajena po najvarnejši sodobni tehnologiji	26	40,0
sem proti, dokler ne rešimo vprašanja odlaganja radioaktivnih odpadkov	8	12,3
sem za, če si drugače ne moremo zagotoviti dovolj energije	17	26,2
ne vem	-	-

4. PRIMERJAVA REZULTATOV

V nadaljevanju bomo predstavili primerjavo rezultatov pri vprašanjih, ki so se pojavljala v raziskavah od leta 1995 do 2008.

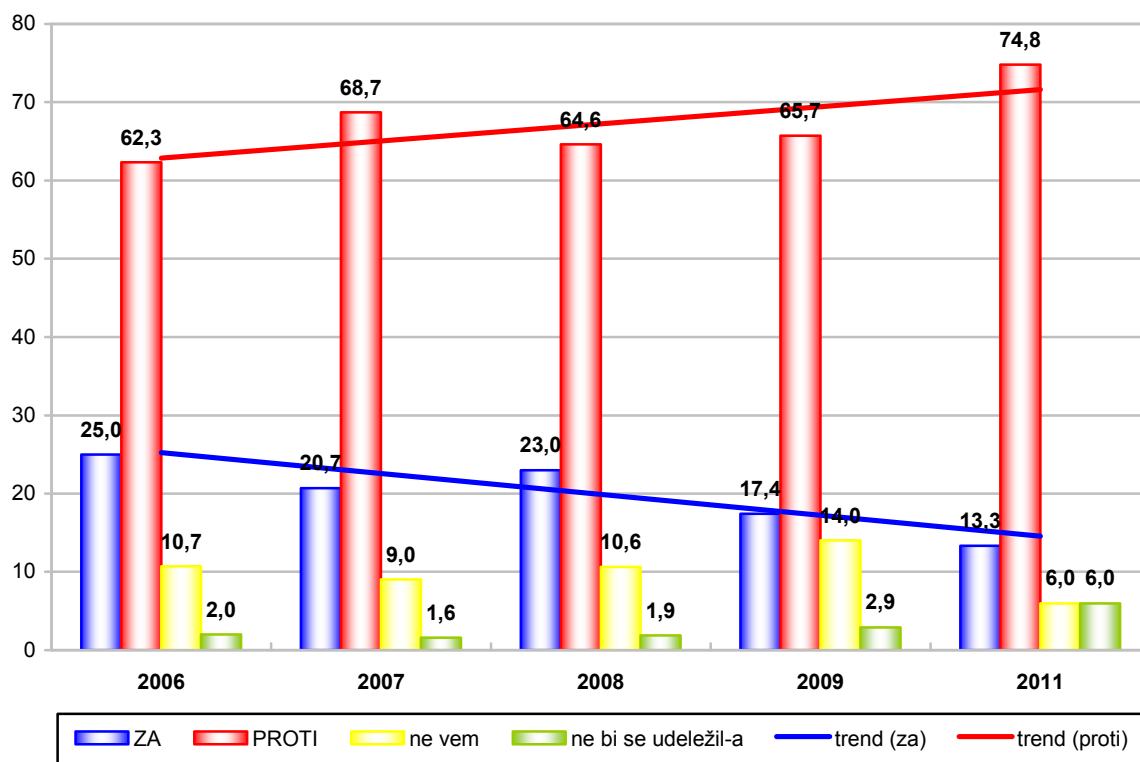
4.1. SPLOŠNA JAVNOST

Kako se imenuje organizacija, ki je v Sloveniji zadolžena za ravnanje z radioaktivnimi odpadki?

Delež anketirancev, ki so seznanjeni, da je Agencija ARAO zadolžena za ravnanje z radioaktivnimi odpadki, v času narašča, v letošnji raziskavi smo zabeležili najvišji delež seznanjenih (14,7 %).

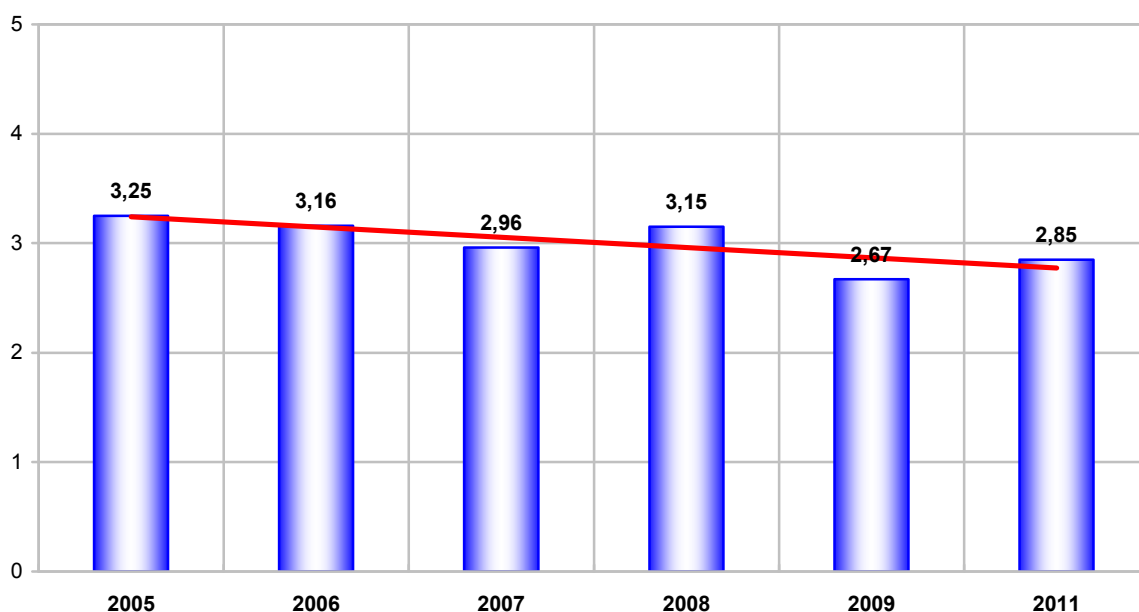
Če bi bil v vaši občini referendum, na katerem bi se odločali glede gradnje odlagališča nizko in srednje radioaktivnih odpadkov, kako bi se odločili?

Morebitni referendum, na katerem bi se odločali glede gradnje odlagališča nizko in srednje radioaktivnih odpadkov v njihovi občini ima letos, v odnosu na minula leta, najnižjo podporo v splošni javnosti, saj bi za glasovalo 13,3 % anketirancev, delež tistih, ki bi glasovali proti, se je zvišal in dosegel skoraj tri četrtine splošne populacije. V letošnji raziskavi se je znižal delež neopredeljenih in zvišal delež tistih, ki se ne bi udeležili referenduma.

V kolikšni meri bi zaupali Agenciji za radioaktivne odpadke (ARAO) glede informacij o umeščanju odlagališča radioaktivnih odpadkov v vašo občino?

Povprečne ocene zaupanja

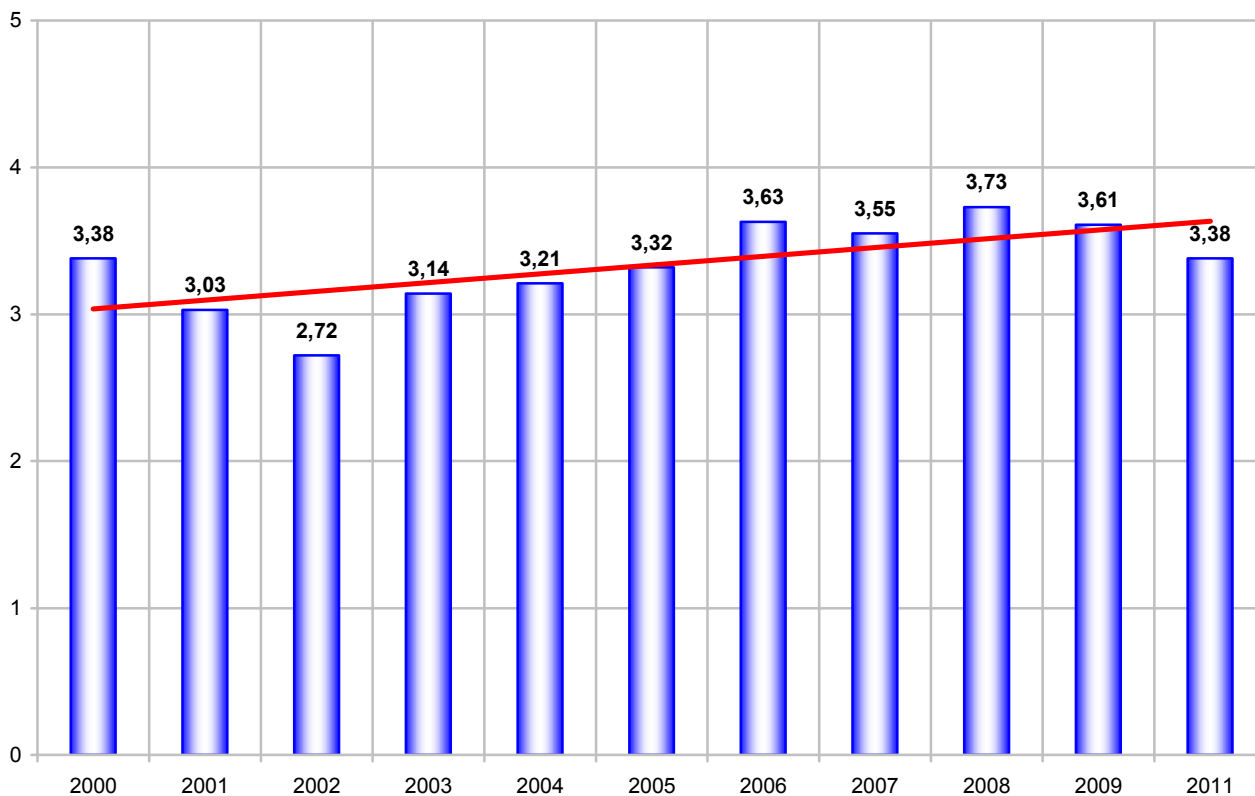

Zaupanje Agenciji za radioaktivne odpadke glede informacij o umeščanju odlagališča radioaktivnih odpadkov v njihovo občino v času pada. Do leta 2008 je bilo zaupanje ARAO ocenjeno s povprečno oceno okrog 3, v zadnjih dveh raziskavah pa se je povprečna ocena znižala, in sicer na 2,67 leta 2009, ko je dosegla najnižjo vrednost, letos pa smo zabeležili nekoliko višjo stopnjo zaupanja v primerjavi s predhodno raziskavo – 2,85.

Iz same raziskave je težko ugotoviti vzroke za padanje zaupanja, tudi zato, ker beležimo naraščanje poznavanja ARAO v splošni javnosti. Eden od vzrokov je gotovo v naraščajočem splošno odklonilnem odnosu do jedrske tehnologije. Možen razlog je tudi v tem, da ARAO razumejo kot inštitucijo, ki je pod državnim nadzorom (organ države) – beležimo dokaj visoko zaupanje neodvisnim inštitucijam, zaupanje v državo in njene organe pa je relativno nizko.

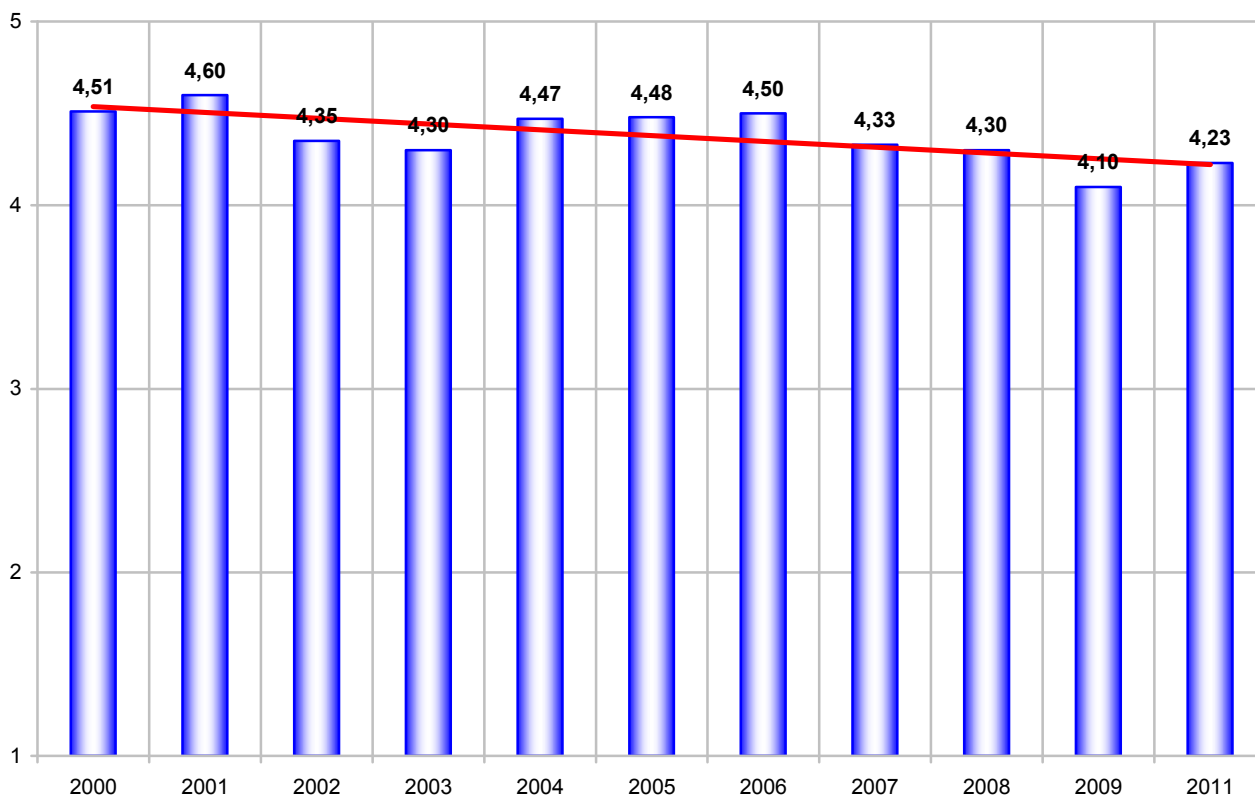
V nadaljevanju je prikazana primerjava povprečnih ocen strinjanja za dve trditvi od leta 2000 naprej.

T2. Za nemoteno oskrbo z električno energijo Slovenija potrebuje Jedrsko elektrarno Krško.

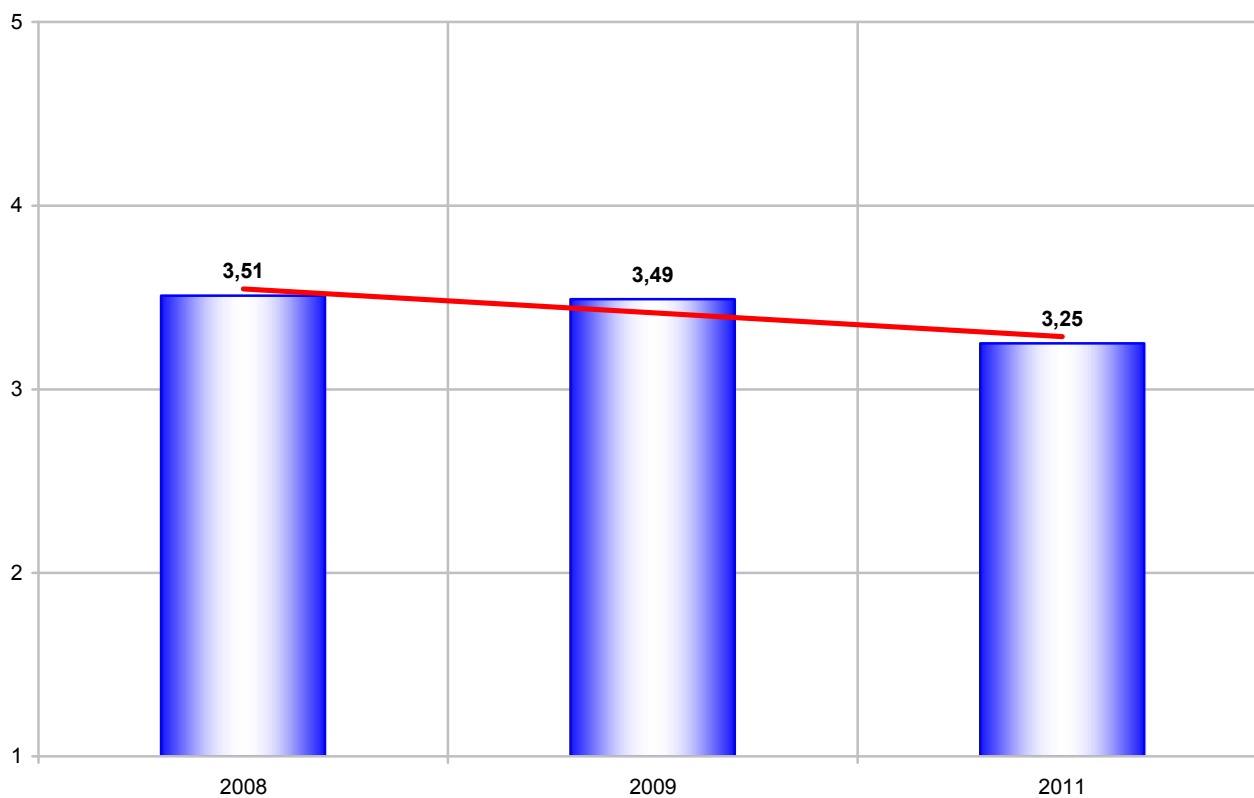
Strinjanje s trditvijo v času narašča. Do leta 2002 je povprečna ocena strinjanja padala, prav tako beležimo padec strinjanja od leta 2008 dalje. Strinjanje z dejstvom, da za nemoteno oskrbo z električno energijo v Sloveniji potrebujemo Jedrsko elektrarno Krško, je od leta 2003 od leta 2008 naprej naraščalo, ko smo zabeležili tudi najvišje strinjanje (3,73).

T4. Zato ker v Sloveniji proizvajamo radioaktivne odpadke, nujno potrebujemo tudi primerno odlagališče zanje.

Strinjanje s trditvijo v času pada. Najvišje strinjanje s trditvijo smo zabeležili v letih med 2001 in 2006. Po najnižji povprečni oceni leta 2009 (4,10), smo letos zabeležili ponovno nekoliko višje strinjanje.

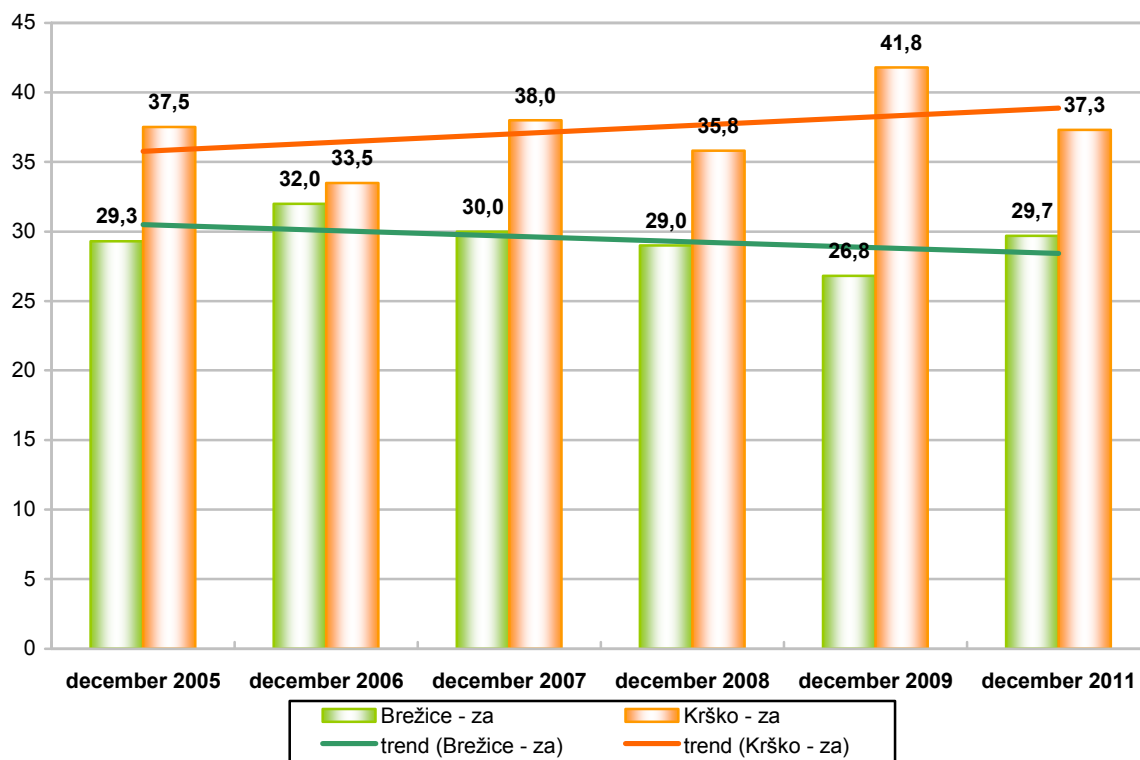
T5. Slovenski strokovnjaki so sposobni zgraditi odlagališče radioaktivnih odpadkov, ki ne bo predstavljalo nevarnosti za okolje in ljudi v njegovi bližini

Trditev glede sposobnosti slovenskih strokovnjakov zgraditi varno odlagališče radioaktivnih odpadkov smo v raziskavo vključili leta 2008. Graf prikazuje povprečne ocene strinjanja, ki od leta 2008 padajo. Anketiranci so vsako leto sposobnost slovenskih strokovnjakov v povprečju ocenili z nižjo povprečno oceno.

4.2. BREŽICE IN KRŠKO

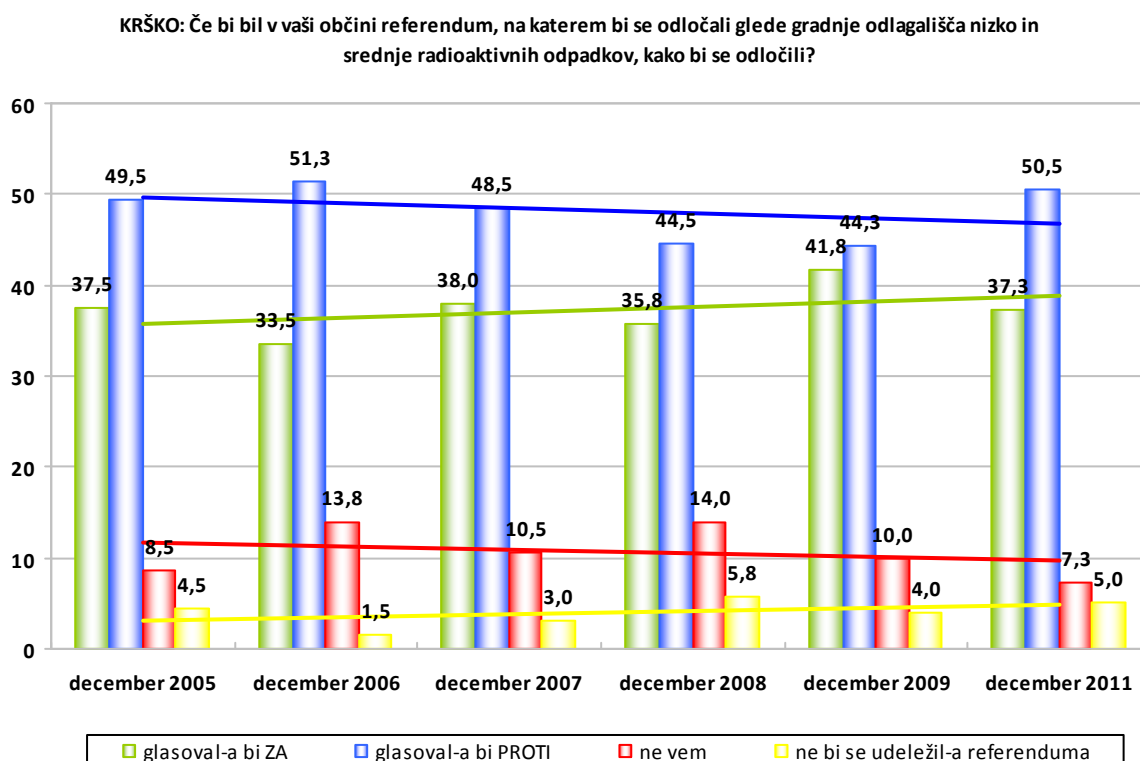
Če bi bil v vaši občini referendum, na katerem bi se odločali glede gradnje odlagališča nizko in srednje radioaktivnih odpadkov, kako bi se odločili?

Ko gre za referendum, na katerem bi se odločali glede gradnje odlagališča nizko in srednje radioaktivnih odpadkov, smo v minulih letih zabeležili nihanja v mnenju anketirancev. V Brežicah smo najnižji delež pristašev gradnje odlagališča zabeležili decembra 2009 (26,8 %), najvišjega pa decembra 2006 (32,0 %). V Krškem smo najnižji delež pristašev zaznali decembra 2006 (33,5 %), najvišjega pa decembra 2009 (41,8 %).

Trend anketirancev, ki podpirajo gradnjo odlagališča nizko in srednje radioaktivnih odpadkov v občini Brežice v času upada, medtem ko v občini Krško delež podpornikov narašča.

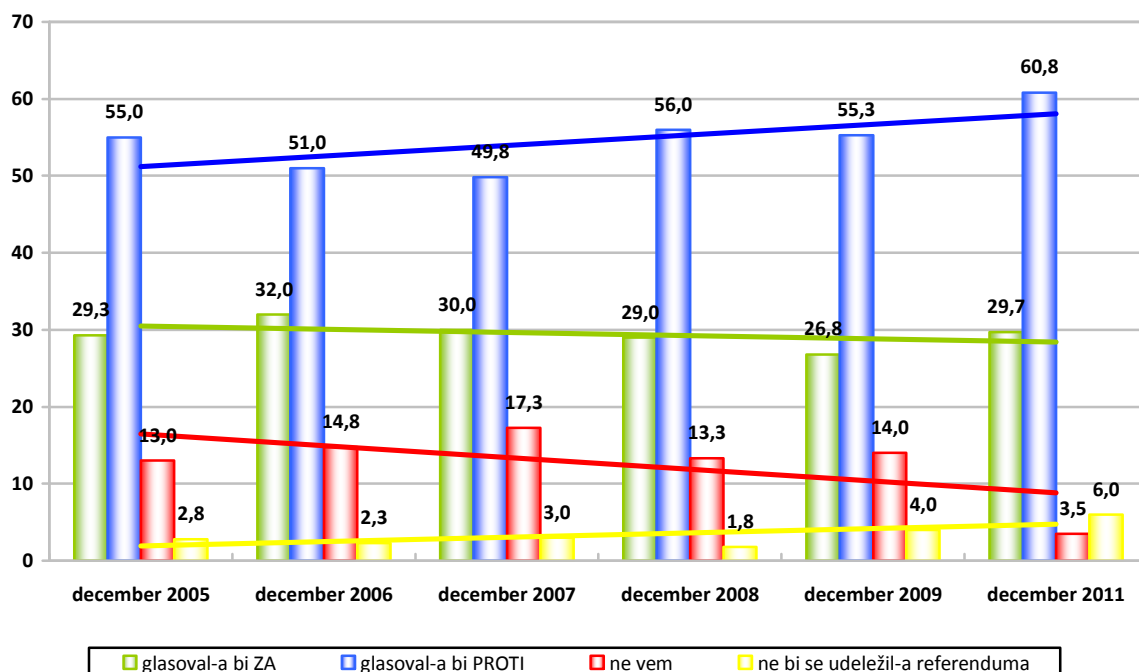
KRŠKO: Če bi bil v vaši občini referendum, na katerem bi se odločali glede gradnje odlagališča nizko in srednje radioaktivnih odpadkov, kako bi se odločili?

V grafu so prikazani odgovori anketirancev iz občine Krško, in sicer glede referendumskega vprašanja od decembra 2005 dalje. Iz grafa je razvidno, da sta tako referendumsko podporo, kot nasprotovanje v sedemletnem obdobju praktično stagnirala – razkorak med podporo in nasprotovanjem je praktično identičen. V obdobju od leta 2006 do leta 2009 smo beležili rahlo upadanje nasprotnikov in porast podpornikov, pri čemer je v letošnji raziskavi delež podpornikov identičen kot leta 2005.

BREŽICE: Če bi bil v vaši občini referendum, na katerem bi se odločali glede gradnje odlagališča nizko in srednje radioaktivnih odpadkov, kako bi se odločili?

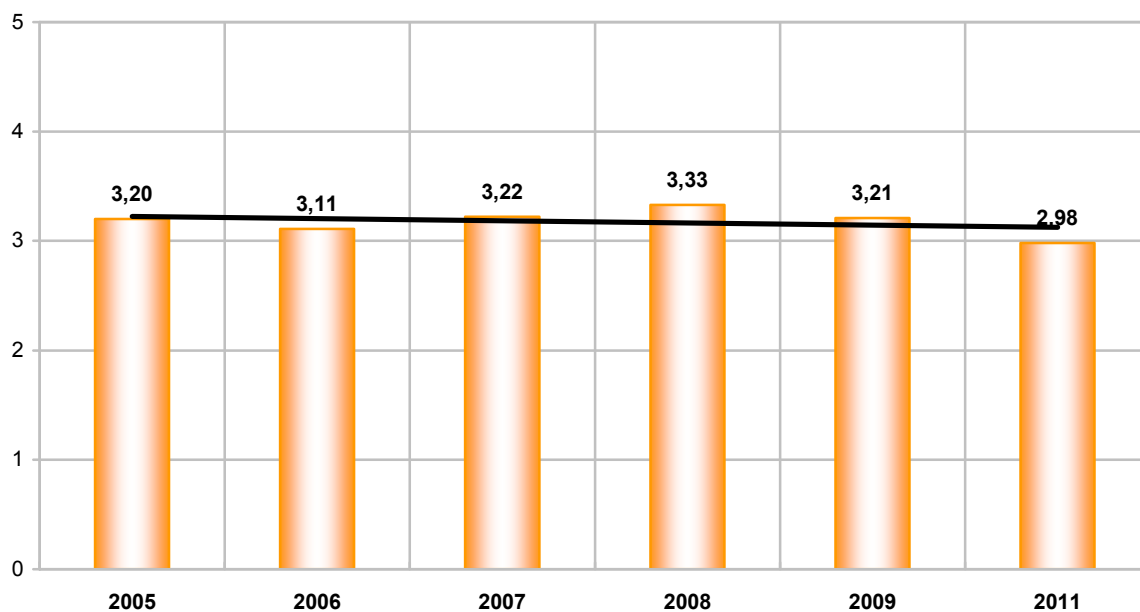
BREŽICE: Če bi bil v vaši občini referendum, na katerem bi se odločali glede gradnje odlagališča nizko in srednje radioaktivnih odpadkov, kako bi se odločili?

V grafu so prikazani odgovori anketirancev iz občine Brežice, in sicer glede referendumskega vprašanja od decembra 2005 dalje. V Brežicah je delež nasprotnikov gradnje odlagališča nizko in srednje radioaktivnih odpadkov najvišji doslej, delež podpornikov pa je enak kot leta 2005. V vmesnem obdobju smo beležili rahla nihanja podpore – najvišja kje bila leta 2006, najnižja pa leta 2009.

KRŠKO: V kolikšni meri bi zaupali Agenciji za radioaktivne odpadke (ARAO) glede informacij o umeščanju odlagališča radioaktivnih odpadkov v vašo občino?

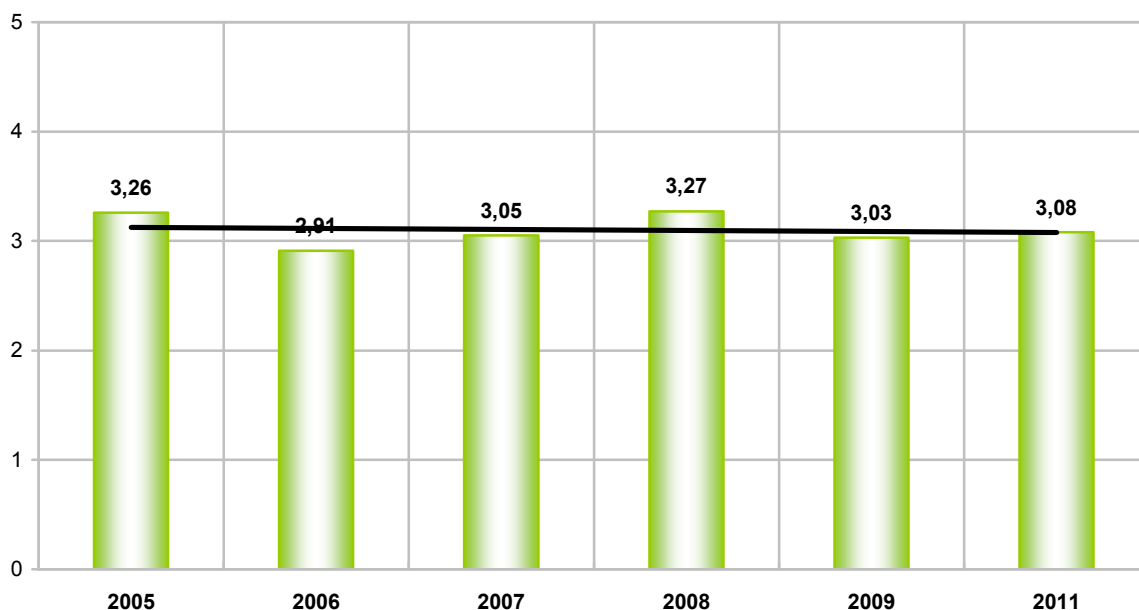
Povprečne ocene zaupanja

Zaupanje Agenciji za radioaktivne odpadke glede informacij o umeščanju odlagališča radioaktivnih odpadkov v občini Krško v času rahlo pada. Od leta 2005 do 2009 so se povprečne ocene zaupanja gibale malo nad oceno 3, v zadnji raziskavi pa je povprečna ocena zaupanja ARAO dosegla najnižjo vrednost – 2,98.

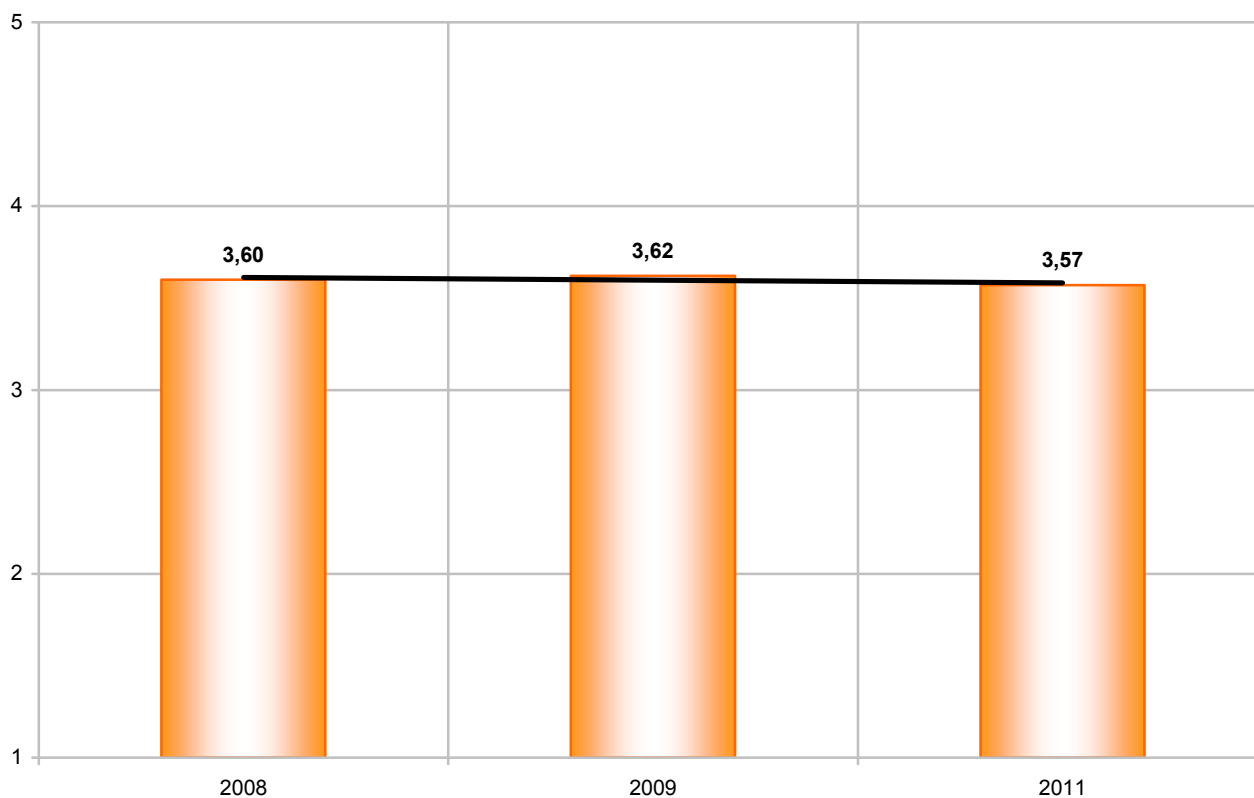
BREŽICE: V kolikšni meri bi zaupali Agenciji za radioaktivne odpadke (ARAO) glede informacij o umeščanju odlagališča radioaktivnih odpadkov v vašo občino?

Povprečne ocene zaupanja

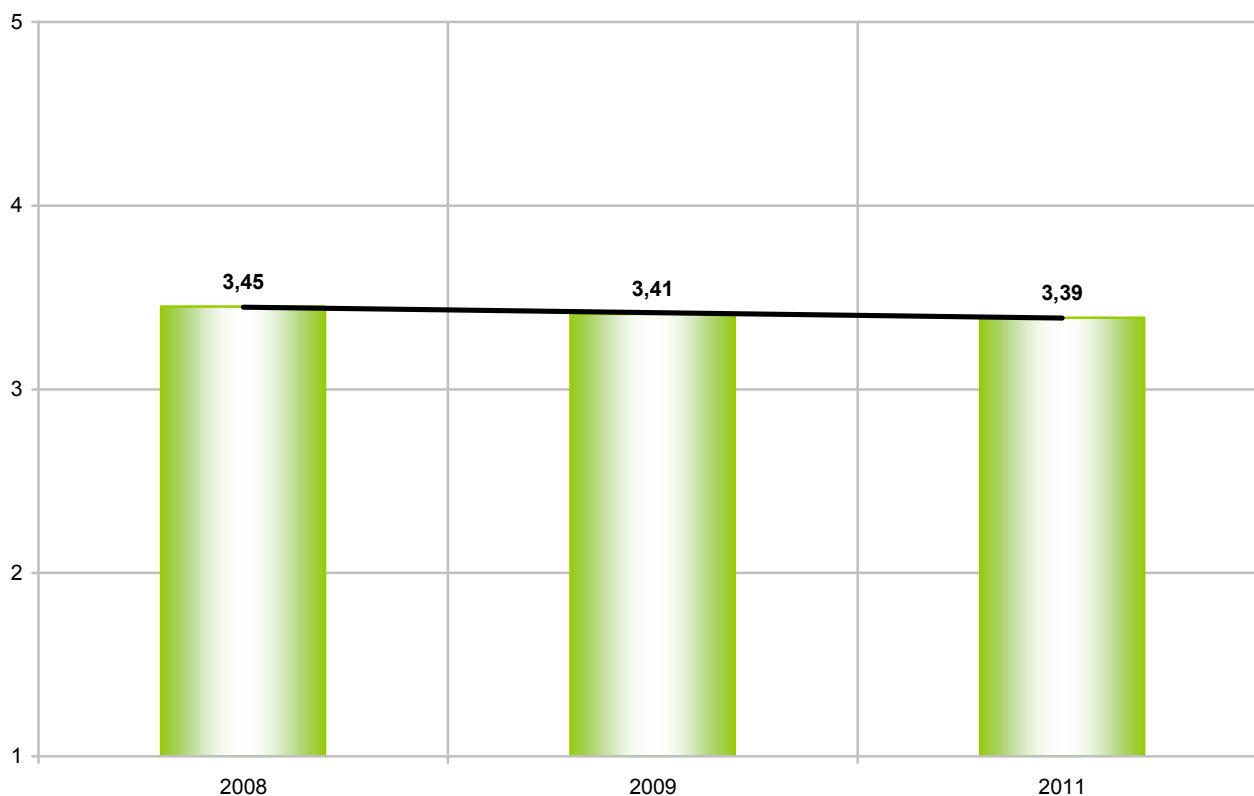
Zaupanje Agenciji za radioaktivne odpadke glede informacij o umeščanju odlagališča radioaktivnih odpadkov v občini Brežice rahlo niha. Zaupanje v ARAO je bilo najnižje leta 2006, v raziskavi 2008 smo dobili najvišjo povprečno oceno zaupanja v ARAO, letošnji rezultati pa so v okviru povprečja (3,08).

KRŠKO: Slovenski strokovnjaki so sposobni zgraditi odlagališče radioaktivnih odpadkov, ki ne bo predstavljalo nevarnosti za okolje in ljudi v njegovi bližini.

Trditev glede sposobnosti slovenskih strokovnjakov zgraditi varno odlagališče radioaktivnih odpadkov smo v raziskavo vključili leta 2008. V nasprotju z raziskavo splošne javnosti, kjer imamo padajoč trend, bi lahko za občino Krško dejali, da je strinjanje s trditvijo dokaj stabilno.

BREŽICE: Slovenski strokovnjaki so sposobni zgraditi odlagališče radioaktivnih odpadkov, ki ne bo predstavljalo nevarnosti za okolje in ljudi v njegovi bližini.

Trditev glede sposobnosti slovenskih strokovnjakov zgraditi varno odlagališče radioaktivnih odpadkov smo v raziskavo vključili leta 2008. V občini Brežice povprečne ocene strinjanja s trditvijo od leta 2008 rahlo padajo. Anketiranci so vsako leto sposobnost slovenskih strokovnjakov v povprečju ocenili z malenkost nižjo povprečno oceno, ki pa je dokaj visoka (letošnja povprečna ocena v splošni populaciji je 3,25).

5. PRILOGA

V nadaljevanju prilagamo splošen vprašalnik, ki smo ga uporabili za anketiranje.

Vprašalnik o odlagališču radioaktivnih odpadkov v Sloveniji - splošna javnost 2011

A. Navedite prvo besedo, ki vam pade na um, ko pomislite na 'odlagališče nizko in srednje radioaktivnih odpadkov'.

_____ (Vpiši!)

Posamezne vrste elektrarn se razlikujejo po več lastnostih. Našteli vam bomo različne vrste elektrarn, vi pa vsako posebej ocenite, v kolikšni meri je njena uporaba ekonomična, oz. varna za ljudi in okolje.

1. Ekonomičnost:

1. sploh ni ekonomična
2. ni ekonomična
3. je srednje ekonomična
4. je ekonomična
5. je zelo ekonomična
6. ne vem, ne morem oceniti

B. hidroelektrarne

C. termoelektrarne

D. jedrske elektrarne

E. sončne ali vetrne elektrarne

2. Varnost za okolje in ljudi:

1. sploh ni varna
2. ni varna
3. je srednje varna
4. je varna
5. je zelo varna
6. ne vem, ne morem oceniti

F. hidroelektrarne

G. termoelektrarne

H. jedrske elektrarne

I. sončne ali vetrne elektrarne

J. Ali menite, da je možno nizko in srednje radioaktivne odpadke popolnoma varno odlagati?

1. sploh ne
2. zelo težko
3. srednje težko
4. precej možno
5. vsekakor je možno
6. ne vem, ne morem oceniti

K. Ali menite, da je možno odsluženo jedrsko gorivo popolnoma varno odlagati?

1. sploh ne
2. zelo težko
3. srednje težko
4. precej možno
5. vsekakor je možno
6. ne vem, ne morem oceniti

L. Kako se imenuje organizacija, ki je v Sloveniji zadolžena za ravnanje z radioaktivnimi odpadki?

1. Agencija za radioaktivne odpadke, ARAO
2. ne vem, ne poznam
97. drugo: _____

Kako ocenjujete kakovost informacij o radioaktivnih odpadkih, ki vam jih posredujejo ARAO, občina in država v okviru postopka načrtovanja odlagališča?

(Ocenite na lestvici od 1 do 5, pri čemer je 1 sploh se ne strinjam in 5 povsem se strinjam.)

1. sploh se ne strinjam
2. se ne strinjam
3. niti niti
4. se strinjam
5. povsem se strinjam
6. ne vem, ne morem oceniti

M. Informacije so dostopne.

N. Informacije so razumljive.

O. Informacije povedo celotno resnico.

P. Informacije so verodostojne in nepristranske.

Q. Informacije so jedrnat in ne predolge.

R. Če bi bil v vaši občini referendum, na katerem bi se odločali glede gradnje odlagališča nizko in srednje radioaktivnih odpadkov, kako bi se odločili?

1. glasoval-a bi ZA
2. glasoval-a bi PROTI
3. ne vem
4. ne bi se udeležil-a referendumu

V kolikšni meri bi zaupali glede informacij o umeščanju odlagališča radioaktivnih odpadkov v vašo občino posameznim od naštetih?

1. sploh ne
2. malo
3. srednje
4. precej
5. povsem
6. ne vem, ne morem oceniti

S. novinarjem

T. ministru za okolje

U. Agenciji za radioaktivne odpadke (ARAO)

V. nevladnim okoljskim organizacijam

W. Institutu Jožef Stefan

X. županu

Y. Občinskemu svetu

Z. zdravniku lokalnega zdravstvenega doma

AA. novinarjem Slovenskih novic *

AB. Novinarjem Posavskega obzornika *

AC. Novinarjem televizije Vaš kanal Novo mesto *

AD. Novinarjem Dolenjskega lista *

AE. Novinarjem Radia 1 *

* samo v občinah Brežice in Krško

Kaj je ključno za zagotovitev pravične porabe nadomestila, ki ga zaradi bližine jedrskega objekta prejema občina? Vsako od navedenih možnosti ocenite na lestvici od 1 do 5, pri čemer 1 pomeni ni pomembno, 5 pa zelo pomembno.

1. sploh ni pomembno
2. ni pomembno
3. niti niti
4. pomembno
5. zelo pomembno
6. ne vem, ne morem oceniti

AF. Z nadomestilom naj opravlja poseben odbor.

AG. Določeni morajo biti jasni kriteriji za porabo nadomestila.

AH. Upravljanje z nadomestilom naj nadzoruje neodvisni nadzorni odbor.

AI. O porabi nadomestila naj, kot doslej, odloča občinski svet.

AJ. Kdo naj predstavlja prebivalce in zastopa njihove interese v nadaljnjem postopku načrtovanja odlagališča?

1. občinski svet
2. sveti krajevnih skupnosti, ki mejijo na odlagališče
3. poseben odbor za odlagališče
97. drugo: _____
98. ne vem

Katere vplive odlagališča naj bi po vašem mnenju v nadaljevanju projekta v javnosti najbolj podrobno obravnavali? Našteli vam bomo različne vplive, vi pa jih rangirajte po pomembnosti, pri čemer navedite najprej tisti vpliv, ki je po vašem mnenju najbolj pomemben, nato drugega, tretjega četrtega in petega.

1. vpliv na zrak, vode, plodna tla
2. vpliv na zdravje ljudi
3. vpliv na zaskrbljenost ljudi
4. vpliv na življenjski standard ljudi
5. vpliv na razvoj kraja

- AK.** 1. izbor: _____
AL. 2. izbor: _____
AM. 3. izbor: _____
AN. 4. izbor: _____
AO. 5. izbor: _____

Našteli vam bomo nekaj možnih posledic izgradnje odlagališča nizko in srednje radioaktivnih odpadkov za kraj, v katerem se bo odlagališče nahajalo, vi pa povejte, koliko se vam zdijo verjetne posamezne od naštetih posledic?

1. sploh ne
2. malo verjetno
3. srednje verjetno
4. precej verjetno
5. zelo verjetno
6. ne vem

AP. V občini, kjer bo odlagališče se bo več vlagalo v infrastrukturo (ceste, vodovod,...).

AQ Zaradi prisotnosti odlagališča se bodo ljudje izseljevali.

AR. Odprla se bodo nova delovna mesta.

AS. Kraj bo prišel na slab glas in turisti se ga bodo izogibali.

AT. Zaradi stalnega nadzora bo večja varnost pred sevanji kot drugod.

AU. Sevanje iz odlagališča bo škodljivo vplivalo na zdravje ljudi.

AV. Kmetijstvo bo propadlo, saj nihče ne bo želel kupovati pridelkov iz tega kraja.

Sedaj vam bom prebral(a) trditve, ki se nanašajo na jedrsko energijo. Prosim vas, da me dobro poslušate in poveste, v kolikšni meri se strinjate oziroma se ne strinjate s posamezno trditvijo. S trditvijo se lahko v celoti ne strinjate (1), se delno ne strinjate (2), se niti ne strinjate niti strinjate (3), se delno strinjate (4) ali se v celoti strinjate (5).

AW. Uporaba jedrske tehnologije prinaša Sloveniji več koristi kot škode.

1 2 3 4 5

AX. Za nemoteno oskrbo z električno energijo Slovenija potrebuje Jedrsko elektrarno Krško.

1 2 3 4 5

AY. V svetu, kjer že imajo odlagališča nizko in srednje radioaktivnih odpadkov, institucije državljanom prikrivajo, da iz njih izhajajo radioaktivne snovi in sevanje v okolje.

1 2 3 4 5

AZ. Zato ker v Sloveniji proizvajamo radioaktivne odpadke, nujno potrebujemo tudi primerno odlagališče zanje.

1 2 3 4 5

BA. Slovenski strokovnjaki so sposobni zgraditi odlagališče radioaktivnih odpadkov, ki ne bo predstavljalo nevarnosti za okolje in ljudi v njegovi bližini.

1 2 3 4 5

BB. Kaj menite o izgradnji nove jedrske elektrarne v Sloveniji?

1. sem za, ker manj onesnažuje okolje, kot klasične elektrarne
2. odločno nasprotujem gradnji nove jedrske elektrarne v Sloveniji
3. sem za, če bo zgrajena po najvarnejši sodobni tehnologiji
4. nasprotujem gradnji take elektrarne v moji občini, nimam pa nič proti, če se zgradi v kakšni drugi
5. sem proti, dokler ne rešimo vprašanja odlaganja radioaktivnih odpadkov
6. sem za, če si drugače ne moremo zagotoviti dovolj energije
7. ne vem

Demografija:

BC. Spol:

1. ženski
2. moški

BD. Ali nam lahko zaupate, koliko ste stari?

BE. Kakšna je vaša končna izobrazba?

1. osnovna šola ali manj
2. poklicna šola
3. srednja šola
4. višja in visoka šola ali več
5. ne želim povedati

BF. Kako bi opredelili vaš zaposlitveni status?

1. zaposlen, samozaposlen
2. nezaposlen, brezposeln
3. upokojenec
4. dijak, študent
5. ne vem, ne morem oceniti

BG. Ali nam lahko zaupate tip naselja, v katerem živite?

1. podeželje
2. manjši kraj
3. večje mesto
4. Ljubljana, Maribor
5. ne želim povedati

BH. Regija

To je vse. Najlepša hvala za sodelovanje.